

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΖ' - ΤΕΥΧΟΣ 4 - ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2010
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΤΟΣ ΠΖ' - Τεύχος 4 - Απρίλιος 2010
ΑΘΗΝΑΙ

ΕΚΚΛΗΣΙΑ ΕΠΙΣΗΜΟΝ ΔΕΛΤΙΟΝ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΠΡΟΝΟΙΑ του Μακ. Αρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. **ΙΕΡΩΝΥΜΟΥ**

ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ: Κλάδου Ἐκδόσεων τῆς Ἐπικοινωνιακῆς καὶ Μορφωτικῆς
Ἑπιχειρήσεως τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

ΕΚΔΟΤΗΣ: Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος τῆς Ἱ. Συνόδου Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισακούλης
ΑΡΧΙΣΥΝΤΑΞΙΑ - ΕΠΙΜΕΛΕΙΑ ΥΛΗΣ: Κωνσταντῖνος Χολέβας

ΔΙΟΡΘΩΣΕΙΣ ΔΟΚΙΜΙΩΝ: Κωνσταντῖνος Χολέβας, Λίτσα Ἰ. Κατσηφότη, Βασίλειος Τζέροπος

ΣΤΟΙΧΕΙΟΘΕΣΙΑ - ΕΚΤΥΠΩΣΗ - ΒΙΒΛΙΟΔΕΣΙΑ: Ἀποστολικὴ Διακονία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΤΥΠΟΓΡΑΦΕΙΟΥ: Ν. Κάλτζιας, Ἰασιῶν 1 – 115 21 Ἀθήνα, Τηλ.: 210-7272.356 – Fax 210-7272.380.

ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΥ: Ἰωάννου Γενναδίου 14, 115 21, ΑΘΗΝΑ Τηλ: 210 72.72.253, Fax: 210 72.72.251
<http://www.ecclesia.gr> e-mail: periodika@ecclesia.gr

Γιὰ τὴν ἀποστολὴ ἀνακοινώσεων καὶ εἰδήσεων ἀπευθύνεσθε:

- γιὰ τὸ περιοδικὸ ΕΚΚΛΗΣΙΑ: periodika@ecclesia.gr
- γιὰ τὸ περιοδικὸ ΕΦΗΜΕΡΙΟΣ: efimerios@ecclesia.gr
- γιὰ τὸ περιοδικὸ ΘΕΟΛΟΓΙΑ: theologia@ecclesia.gr

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ	228
ΜΗΝΥΜΑΤΑ	
<i>Παναγιωτάτου Οικουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου,</i> <i>Πατριαρχική Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα</i>	229
<i>Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου,</i> <i>Ἀναστάσιμο Μήνυμα</i>	231
ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ	
<i>Ἱεραῶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος,</i> <i>Περὶ τοῦ Ταμείου Ἀλληλεγγύης</i>	233
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ	
<i>Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου,</i> <i>Συλλυπητήριο Μήνυμα πρὸς τὸν Πατριάρχη Μόσχας κ. Κύριλλο</i>	234
<i>Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου,</i> <i>Συλλυπητήριο Τηλεγράφημα πρὸς τὸν Πρόσβυν τῆς Πολωνίας</i>	235
<i>Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου,</i> <i>Συλλυπητήριος ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Μητροπολίτη Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας</i> <i>κ. Σάββα</i>	236
ΟΜΙΛΙΑΙ	
<i>Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου,</i> <i>Ὁ ρόλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν ἀντιμετώπιση τῆς παγκοσμίου</i> <i>οἰκολογικῆς κρίσεως</i>	237
<i>Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου,</i> <i>Εἰσήγησις πρὸς τὴν Ἱερά Συνόδο τῆς Ἱεραρχίας</i>	243
ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ	
<i>Πρωτοπρεσβυτέρου Ἰωάννη Δ. Βερνέζου,</i> <i>Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ῥώσος</i>	245
<i>Πρωτοπρεσβυτέρου Γεωργίου Φανεροῦ,</i> <i>Προσκυνηματικὲς ἐμπειρίες ἀπὸ τὸ πανελλήνιο προσκύνημα στὴν Παναγία μας</i> <i>τῆς Τήνου</i>	249
<i>Νικολάου Γ. Πολίτη,</i> <i>Οἱ ἐπιστῆμες τοῦ ποσοῦ καὶ ἡ θεολογία</i>	252
ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ	260
ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ	274
ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ	276
ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ	285

ΠΡΟΛΟΓΙΚΟΝ

Η Ἀγαπητοὶ Ἀναγνώστες, Χριστὸς Ἀνέστη!
ΥΛΗ ΤΟΥ ΠΑΡΟΝΤΟΣ τεύχους ἀρχίζει μὲ τὴν Πατριαρχικὴ Ἀπόδειξη ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου. Στὸ χαρμόσυνο ἄγγελμα τῆς Ἀναστάσεως ἀναφέρεται καὶ τὸ Πασχαλινὸ Μήνυμα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Δημοσιεύουμε ἐπίσης τὴν Ἐγκύκλιο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία προτρέπει τοὺς πιστοὺς στὴν ἐνίσχυση τοῦ Ταμείου Ἀλληλεγγύης γιὰ τὴν ἀπόσβεση τοῦ Δημοσίου Χρέους. Θὰ διαβάσετε στὴ συνέχεια τὶς συλλυπητήριες Ἐπιστολὲς τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἱερωνύμου πρὸς τὸν Πατριάρχη Μόσχας κ. Κύριλλο, τὸν Μητροπολίτη Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ. Σάββα καὶ τὸν Πρέσβυ τῆς Πολωνίας.

Στὴν ἐνότητα τῶν ΟΜΙΛΙΩΝ θὰ βρεῖτε μία ἐνδιαφέρουσα Ὁμιλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου γιὰ τὴν οἰκολογικὴ κρίση καὶ τὴν εἰσήγηση τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἱερωνύμου πρὸς τὴν Ἑκτακτὴ Σύγκληση τῆς Ἱεραρχίας τῆς 26.3.2010.

Στὰ ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ δημοσιεύουμε εἰσηγήσεις ἀπὸ δύο Συνέδρια Συνοδικῶν Ἐπιτροπῶν. Ὁ π. Ἰωάννης Βερνέζος καὶ ὁ π. Γεώργιος Φανερός ὁμίλησαν στὸ Α΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων ποὺ ἔλαβε χώραν στὴ Ζάκυνθο (13-15.11.2009). Ὁ καθηγητὴς κ. Νικόλαος Πολίτης παρουσίασε τὴν εἰσήγησή του στὴν Ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων, ἡ ὁποία πραγματοποιήθηκε στὸ Διορθόδοξο Κέντρο τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Πεντέλης στίς 5.11.2009, μὲ θέμα: «Ἡ Συμβολὴ τῶν Ἑλλήνων Κληρικῶν εἰς τὸν Διαφωτισμὸν καὶ εἰς τὴν Ἀναγέννησιν τῶν Θετικῶν Ἐπιστημῶν».

Ἡ ὕλη τοῦ τεύχους συμπληρώνεται ὡς συνήθως μὲ τὴ δημοσίευση ὑπηρεσιακῶν κειμένων, ὅπως οἱ Κανονισμοὶ - Ἀποφάσεις καὶ οἱ Προκηρύξεις καθὼς καὶ μὲ τὶς εἰδησεογραφικὰς στήλες τῶν Ἐκκλησιαστικῶν Χρονικῶν καὶ τῶν Διορθοδόξων καὶ Διαχριστιανικῶν εἰδήσεων.

ΜΗΝΥΜΑΤΑ

Πατριαρχική Ἀπόδειξις ἐπὶ τῷ Ἁγίῳ Πάσχα

Ἀριθμ. Πρωτ. 316

† ΒΑΡΘΟΛΟΜΑΙΟΣ
ΕΛΕΩ ΘΕΟΥ ΑΡΧΙΕΠΙΣΚΟΠΟΣ
ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΥΠΟΛΕΩΣ - ΝΕΑΣ ΡΩΜΗΣ
ΚΑΙ ΟΙΚΟΥΜΕΝΙΚΟΣ ΠΑΤΡΙΑΡΧΗΣ
ΠΑΝΤΙ Τῷ ΠΛΗΡΩΜΑΤΙ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ
ΧΑΡΙΝ, ΕΙΡΗΝΗΝ ΚΑΙ ΕΛΕΟΣ
ΠΑΡΑ ΤΟΥ ΕΝΔΟΞΩΣ
ΑΝΑΣΤΑΝΤΟΣ ΣΩΤΗΡΟΣ ΧΡΙΣΤΟΥ

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα ἐν Κυρίῳ ἀγαπητά,
Χριστὸς ἀνέστη!

Εὐφρόσυνος καὶ φωτεινὴ ἀνέτειλε καὶ πάλιν ἡ ἅγια ἡμέρα τοῦ Πάσχα καὶ σκορπίζει χαρὰν, παρηγορίαν, ἀγαλλίασιν καὶ βεβαίαν ἐλπίδα ζωῆς εἰς ὅλους τοὺς πιστοὺς, παρὰ τὴν ἐπικρατοῦσαν ἀνὰ τὸν κόσμον βαρεῖαν ἀτμόσφαιραν ἐξ αἰτίας τῆς πολυδιαστάτου κρίσεως, με ὅλας τὰς γνωστὰς ὀδυνηρὰς ἐπιπτώσεις τῆς εἰς τὸν καθημερινὸν βίον τῆς ἀνθρωπότητος.

Ἀνέστη ἐκ τοῦ Τάφου ὁ Χριστός, ὁ Θεάνθρωπος, καὶ μαζί Του ἀνέστη ὁ ἄνθρωπος! Ἡ καταδυναστεία τοῦ θανάτου ἀποτελεῖ παρελθόν. Ἡ ἀπελπισία τῆς αἰχμαλωσίας τοῦ ἕδου παρήλθεν ἀνεπιστρέπτι. Ὁ μόνος Ἰσχυρὸς καὶ Χορηγὸς τῆς ζωῆς, ἀφοῦ ἀνέλαβεν ἐθελουσίως διὰ τῆς Ἐνσαρκώσεώς Του ὅλην τὴν δυστυχίαν τῆς φύσεώς μας καὶ τὸ ἴδιον τὸ κεφάλαιόν τῆς, τὸν θάνατον, ἤδη «τὸν ἕδον ἐνέκρωσε τῇ ἀστραπῇ τῆς Θεότητος» καὶ ἐχάρισεν εἰς τὸν ἄνθρωπον ζωὴν καὶ «περισσόν» ζωῆς.

Αὐτὴν τὴν περίσσειαν ζωῆς, τὴν ὁποίαν ὁ Ἄναστασ ἐχάρισεν εἰς ἡμᾶς, δὲν παύει νὰ σκοφαντεῖ καὶ νὰ διαβάλλῃ πάντοτε με συνέπειαν πρὸς τὸ

ὄνομά του ὁ διάβολος, καίτοι ἀπονευρωμένος πλέον καὶ ἐντελῶς ἀνίσχυρος καὶ καταγέλαστος. Τὴν σκοφαντεῖ με τὴν εἰς τὸν κόσμον ἐπικρατοῦσαν ἀκόμη «ὑβριν», τόσον ἐναντι τοῦ Θεοῦ, ὅσον καὶ ἐναντι τοῦ συνανθρώπου καὶ τῆς ὅλης κτίσεως. Τὴν διαβάλλει με τὴν εἰσέτι ὑφισταμένην ἐντὸς ἡμῶν «ἀρχαίαν σκωρίαν» τῆς ἀμαρτητικῆς ροπῆς, τὴν ὁποίαν καταλλήλως πάντοτε ἐκμεταλλεύεται, προσπαθῶν νὰ μᾶς παγιδεύσῃ εἴτε εἰς τὴν ἔμπρακτον ἀμαρτίαν, εἴτε εἰς τὴν περὶ τὴν πίστιν πλάνην. Ἡ «ὑβρις» εἶναι ἀπότοκος τῆς «σκωρίας» ἐκείνης καὶ ἀμφότεραι συναποτελοῦν τὸ ἀπαίσιον ζευγὸς τῶν εὐθυνομένων διὰ τὴν διατάραξιν τῶν σχέσεών μας πρὸς ἑαυτούς, πρὸς ἀλλήλους, πρὸς τὸν Θεὸν καὶ πρὸς ὅλην τὴν Δημιουργίαν. Εἶναι, κατὰ ταῦτα, ἀδήριτος ἀνάγκη νὰ ἀποκαθάρωμεν τὴν σκωρίαν ἐκείνην μετὰ πάσης προσοχῆς καὶ ἐπιμελείας, ὥστε νὰ λάμψῃ ἄπλετον τὸ ζωοποιὸν φῶς τοῦ Ἀναστάντος Χριστοῦ εἰς τὸν νοῦν, εἰς τὴν ψυχὴν καὶ εἰς τὸ σῶμα μας, νὰ ἀπομακρύνῃ τὸ σκότος τῆς ὑβρεως καὶ νὰ ἐκχυθῇ τὸ «περισσόν» τῆς ζωῆς εἰς τὸν κόσμον ὅλον. Τοῦτο δὲν δύναται νὰ ἐπιτευχθῇ οὔτε διὰ τῆς φιλοσοφίας, οὔτε διὰ τῆς ἐπιστήμης, οὔτε διὰ τῆς τέχνης, οὔτε διὰ τῆς τεχνικῆς, οὔτε διὰ τινος ἰδεολογίας, εἰ μὴ μόνον διὰ τῆς πίστεως εἰς τὸν μέγρι Παθῶν καὶ Σταυροῦ καὶ Τάφου καὶ ταμείων τοῦ ἕδου συγκαταβάνα καὶ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντα Θεάνθρωπον Ἰησοῦν Χριστόν, ἐκφραζομένης διὰ μυστηριακῆς ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς καὶ ἐμπόνου καὶ συστηματικοῦ πνευματικοῦ ἀγῶνος. Ἡ Ἐκκλησία, ὡς τὸ Σῶμα τοῦ Χριστοῦ, ζῆ ἀδιαλείπτως καὶ εἰς τοὺς αἰῶνας τὸ θαῦμα τῆς Ἀναστάσεως, καὶ διὰ τῶν ἁγίων Μυστηρίων τῆς, τῆς Θεολογίας καὶ τῆς πρακτικῆς διδασκαλίας τῆς, μᾶς δίδει τὴν δυνατότητα νὰ μετα-

λάβωμεν τοῦ θαύματος, νὰ μετάσχωμεν τῆς νίκης κατὰ τοῦ θανάτου, νὰ γίνωμεν τέκνα φωτόμορφα τῆς Ἀναστάσεως καὶ ἀληθῶς «θείας κοινωνοὶ φύσεως», ὅπως συνέβη καὶ συμβαίνει μὲ ὅλους τοὺς Ἁγίους. Ἡ εἰς τὰ βάθη τῆς καρδίας ἡμῶν φυομένη κακοβότανος καὶ ἀκανθηρὰ δέσμη τῶν παθῶν, ἡ λιπαιομένη ἐκ τῆς σκωρίας τοῦ ἐν ἡμῖν «παλαιοῦ ἀνθρώπου», εἶναι ἐπἀναγκες νὰ μεταμορφωθῇ τὸ συντομώτερον ἐν Χριστῷ, διὰ τοῦ Χριστοῦ καὶ χάριν τοῦ Χριστοῦ καὶ τῶν περὶ ἡμᾶς ζωντανῶν εἰκόνων Του, δηλ. τῶν συνανθρώπων μας, εἰς ἀνθοδέσμη ἀρετῶν, ἁγιασμοῦ καὶ δικαιοσύνης. Οὕτω, ὁ ἱερός ὑμνογράφος ἐπικαίρως ψάλλει: «Δικαιοσύνης ἐσθῆτα περιβαλλόμενοι λευκὴν ὑπὲρ χιόνα, τῇ παρουσίᾳ τοῦ Πάσχα ἡμέρα εὐφρανθῶμεν, ἐν ἧ ὁ Χριστός, δικαιοσύνης ὡς ἥλιος ἐκ τῶν νεκρῶν ἀνατείλας, πάντας ἡμᾶς ἀφθαρσία κατεφαίδρυνεν». Τὸ λευκὸν ἔνδυμα τῆς δικαιοσύνης μᾶς ἐδόθη συμβολικῶς κατὰ τὸ ἅγιον Βάπτισμα καὶ καλούμεθα διὰ τῆς διαρκοῦς μετανοίας, τῶν χαροποιῶν δακρῶν, τῆς ἀδιαλείπτου προσευχῆς, τοῦ περιορισμοῦ τῶν ἐπιθυμιῶν, τῆς

ὑπομονῆς εἰς τὰ ὀδυνηρὰ τοῦ βίου καὶ τῆς ἀνυποχωρήτου προσπαθείας πρὸς πρακτικὴν ἐφαρμογὴν πασῶν τῶν ἐντολῶν τοῦ Θεοῦ καὶ μάλιστα τῆς κεφαλαιώδους ἐντολῆς τῆς ἀγάπης, νὰ τὸ ἀνακαθάρωμεν, μετέχοντες οὕτως εἰς τὴν σταυρικὴν κένωσιν τοῦ Θεανθρώπου, ὥστε νὰ ἔλθῃ ἡ πασχάλιος εὐφροσύνη, τὸ φαιδρὸν ἀναστάσιμον φῶς καὶ ἡ σωτηρία εἰς τὴν ζωὴν μας καὶ εἰς τὸν περὶ ἡμᾶς κόσμον.

Ταῦτα ἀπὸ τοῦ πάντοτε ἐν τῇ δοκιμασίᾳ τῆς Μεγάλης Παρασκευῆς, ἀλλὰ καὶ ἐν τῷ φωτὶ καὶ τῇ χαροποιῷ ἐμπειρίᾳ τῆς Ἀναστάσεως, ὑπάρχοντος Φαναρίου ἐορτίως γράφοντες καὶ τὴν στοργὴν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας διερμηνεύοντες, εὐχόμεθα ὀλοψύχως πᾶσαν παρὰ τοῦ ἐκ νεκρῶν Ἀναστάντος Ἀρχηγοῦ τῆς Ζωῆς σωτήριον δωρεὰν καὶ πασχάλιον εὐλογίαν.

Ἅγιον Πάσχα 2010

† Ὁ Κωνσταντινουπόλεως Βαρθολομαῖος
διάπυρος πρὸς Χριστὸν Ἀναστάντα
εὐχέτης πάντων ὑμῶν

Ἀναστάσιμο Μήνυμα

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

30.3.2010

Τέκνα καὶ ἀδελφοί μου ἐν Χριστῷ ἀγαπημένοι,
Χριστὸς Ἀνέστη!!

Τὸ ἀνέσπερο φῶς τῆς Ἀναστάσεως φωταγωγεῖ σήμερα τὴν Οἰκουμένη. «Νῦν πάντα πεπλήρωται φωτὸς, οὐρανός τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια».

Οἱ δυνάμεις τῆς φθορᾶς καὶ οἱ ἐργάτες τῆς ἀνομίας ἔχασαν τὴν πολυτέλεια τῶν σκοτεινῶν ὀρητηρίων τους. Ἡ ἀλήθεια νίκησε τὸ ψέμα καὶ ὁ θάνατος ἔχασε τὴν ἐξουσία του. «Ποῦ σου θάνατε τὸ κέντρον;» «ποῦ σου θάνατε τὸ νίκος;» δικαιούται νὰ ρωτᾷ μὲ ὑπερηφάνεια καὶ ὁ ταπεινότερος τῶν ἀνθρώπων.

Οἱ πανηγυρισμοὶ γιὰ τὴν «έορτὴ τῶν ἐορτῶν». Ἡ χαρὰ τῆς «πανηγύρεως τῶν πανηγύρεων». Τὸ εὐλογημένο Πάσχα πού θριαμβευτικὰ ἐορτάζει ἢ ἀπανταχοῦ τῆς γῆς Χριστιανοσύνη γεμίζει τὴς καρδιές μας μὲ ἐλπίδα καὶ δύναμη. Τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ νοσηματοδοτεῖ τὴ ζωὴ μας κάνοντας ὄρατὴ καὶ βέβαιη τὴν προοπτικὴ τῆς «ἄλλης βιοτῆς τῆς αἰωνίου».

Ὅμως δὲν κρύβει ἀπὸ τὰ μάτια μας τὸ ὅτι ζοῦμε συγχρόνως σὲ ἓνα κόσμο πεπτωκότα. Σὲ ἓνα κόσμο πού ἔχει ξεπέσει ἀπὸ αὐτὸ πού ἦταν ὅταν πλάστηκε. Σὲ ἓνα κόσμο ὅπου κυριαρχεῖ τὸ ὀργανωμένο ψέμα. Σὲ μία κοινωνία ὅπου δεσπόζει ἢ ἐξωραϊσμένη ὑποκρισία, ὁ φίλαυτος ἀτομικισμὸς καὶ ἡ ὑποδούλωση στὸν φθοροποιὸ ὑπερκαταναλωτισμὸ. Μία κοινωνία ὅπου ἡ ἀπληστία καὶ ὁ ἐγωκεντρικισμὸς ἔγιναν πολιτισμικὰ χαρακτηριστικά.

Ἴδου λοιπὸν γιὰτί ὁ ἐορτασμὸς τοῦ Πάσχα δὲν ἐπιτρέπεται, ὅσο ποτὲ ἄλλοτε, νὰ περιοριστεῖ σὲ ἐθιμοτυπικὲς ἐκδηλώσεις ἀλλὰ πρέπει νὰ εἶναι πρόκληση γιὰ ἀφύπνιση καὶ πρόσκληση σὲ μία νέα πορεία ζωῆς. Μία πορεία ὅπου ἡ εὐλογία τῆς

Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ νὰ εἶναι ἡ κινητήρια δύναμη τοῦ προσωπικοῦ καὶ τοῦ κοινωνικοῦ μας βίου.

Ἡ νοπὴ ἀκόμα ἐμπειρία ὅσων βιώσαμε στὴ διάρκεια τῆς Μεγάλης Ἑβδομάδας τῶν Παθῶν τοῦ Κυρίου ὑπενθυμίζει μὲ τὸ πιὸ ἐμφαντικὸ τρόπο, ὅτι φαινόμενα τόσο γνώριμα στὸν σύγχρονο βίον: οἱ μικρότητες, οἱ δολοπλοκίες, ὁ φθόνος, ἡ ἀδικία, ὁ κατατρεγμὸς τῶν ἀδυνάτων, ὁ ξεניתεμὸς, ὁ ἐξευτελισμὸς τοῦ ἀνθρώπου, τὰ προσωπικὰ καὶ κοινωνικὰ ἀδιέξοδα καὶ τόσα ἄλλα ὀδυνηρὰ χαρακτηριστὰ τὴς συνθήκης καὶ τὸν τρόπο ὅσων κινήθηκαν γύρω καὶ ἐναντίον τοῦ Ἰησοῦ.

Ὅμως Πάσχα σημαίνει «πέρασμα». Σημαίνει «διάβαση» σημαίνει «ἔξοδος».

Στὴν Παλαιὰ διαθήκη ἡ λέξις Πάσχα χρησιμοποιήθηκε γιὰ νὰ περιγράψει τὴν ἔξοδο καὶ τὴν ἀπελευθέρωση τοῦ Ἰσραηλιτικοῦ λαοῦ ἀπὸ τὴν αἰγυπτιακὴ σκλαβιά. Μετὰ τὴν Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ, Πάσχα σημαίνει τὴν ἔξοδο ἀπὸ τὴ σκλαβιά τοῦ θανάτου στὴν ἐλευθερία τῆς ὄντως ζωῆς. Τὸ πέραςμα πρὸς τὴν ἐλευθερία «εἰς ἣν Χριστὸς ἡμᾶς ἠλευθέρωσεν». Δηλώνει τὴ μεταμόρφωση τῆς σταυρικῆς δοκιμασίας σὲ ἀναστάσιμη χαρὰ. Πάσχα σημαίνει ὅτι κάθε εἶδος θλίψης πού ἐπιτρέπει ὁ Θεὸς στὴ ζωὴ μας ἔχει κάποιο νόημα. Καὶ ἂν σταθοῦμε σωστά, γενναῖα, μὲ πίστη στὸν Θεὸ καὶ ἐμπιστοσύνη στὴν πρόνοιάν Του, σύντομα θὰ φανεῖ καὶ ἡ διέξοδος.

Νὰ γιατί σὲ καιροὺς δύσκολους, ὅπως στὶς μέρες μας, ἡ Ἐκκλησία ὀφείλει νὰ γρηγορεῖ καὶ νὰ προσεύχεται, ὥστε νὰ μπορεῖ, μὲ τὴ Χάρη τοῦ Θεοῦ, νὰ διαγιγνώσκει τὰ σημεῖα τῶν καιρῶν καὶ νὰ εἰδοποιεῖ ἔγκαιρα καὶ πρόωρα γιὰ τὸ πού ὀδηγοῦν οἱ λανθασμένες ἐπιλογές. Σὲ αὐτὲς τὶς περι-

πτώσεις ἡ Ἐκκλησία ἔχει χρέος νὰ καλεῖ τὸν λαὸ τοῦ Θεοῦ σὲ ἐγρήγορση καὶ ἀντίσταση ἐναντίον κάθε εἴδους φθορᾶς καὶ εὐτελισμὸ τοῦ ἀνθρώπινου προσώπου καὶ ἀπαξίωσης τῶν οὐσιωδῶν τοῦ κοινοῦ βίου.

Ἡ προφητικὴ διακονία τῆς Ἐκκλησίας ὀφείλει νὰ κρατᾷ σὲ περιόδους κρίσεως ζωντανὴ τὴν ἐλπίδα προβάλλοντας τὴ δύναμη τῆς Ἀναστάσεως.

Ἀδελφοὶ καὶ τέκνα μου ἐν Χριστῷ ἀγαπημένα,

Πάσχα σημαίνει κλήση γιὰ ἔξοδο ἀπὸ τὴν ἐπικράτεια τῆς ἀπελπισίας στὸ φῶς τῆς ἐλπίδας. Σημαίνει νὰ διαβοῦμε πέρα ἀπὸ τίς κτιστὲς ψεύτικες βεβαιότητες καὶ νὰ ἐμπιστευτοῦμε τὴ ζωὴ μας στὸν Ἀναστημένο Χριστό. Σημαίνει τὴν ὑπέρβαση τοῦ ψεύδους καὶ τὴν ἐπικράτηση τῆς ἀλήθειας.

Σημαίνει ὅτι εἶναι καιρὸς νὰ ἀναζητήσουμε τρόπους πνευματικῆς ἀφύπνισης καὶ καλλιέργειας

ποῦ θὰ μᾶς θωρακίσουν ἀπέναντι στὴν καταλυτικὴ δύναμη τῆς παρακμῆς.

Πάσχα σημαίνει τὴν ἀπελευθερωτικὴ διάβαση ἀπὸ τὸν τρόπο τῆς ἀπλῆς ἐπιβίωσης ποῦ σκιάζει τρομακτικὰ ὁ θάνατος στὸν εὐλογημένο χῶρο τῆς ἀναστημένης ζωῆς.

Χαίρετε λοιπὸν καὶ μὴν ἀγωνιάτε.

Ὁ Χριστὸς εἶναι ἀναστημένος.

Ἡ ζωὴ νίκησε τὸν θάνατο καὶ ἡ ἐν Χριστῷ ἐλπίδα φωτίζει μὲ τὸ φῶς τῆς Ἀναστάσεως τὴ ζωὴ μας.

Καλὸ Πάσχα σὲ ὅλους καὶ στὸν καθένα προσωπικά!

Χριστὸς ἀνέστη!

† Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος
Ἱερόνυμος

ΕΓΚΥΚΛΙΟΙ

Περὶ τοῦ Ταμείου Ἀλληλεγγύης

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 1420
Ἀριθμ. Ἀθήνησι 19η Ἀπριλίου 2010
Διεκπ. 741

ΕΓΚΥΚΛΙΟΣ 2896

Πρὸς
Τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτας
τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Σεβασμιώτατοι ἐν Χριστῷ ἀδελφοί,
ΧΡΙΣΤΟΣ ΑΝΕΣΤΗ !

Ὡς τυγχάνει γνωστὸν εἰς πάντας ὑμᾶς, τὸ Κράτος ἡμῶν ἀπὸ καιροῦ διέρχεται σημαντικὴν οικονομικὴν κρίσιν, ἡ ὁποία καθιστᾷ δυσχερῆ τὴν θέσιν του διεθνῶς. Ὡς ἐκ τούτου ἔχει ἀναληφθῆ παρὰ τῶν ἰθυνόντων μία σημαντικὴ προσπάθεια ἀντιμετωπίσεως καὶ ἐπιλύσεως τοῦ θέματος, μὲ τὴν σύμφωνον βούλησιν ὀλοκλήρου σχεδὸν τοῦ πολιτικοῦ κόσμου. Τῆς προσπαθείας αὐτῆς δὲν ἦτο δυνατόν νὰ ἀπόσχη ἡ Ἐκκλησία, ἡ ὁποία πάντοτε ἐδεικνύετο ἀρωγὸς τῆς Πατρίδος, ὡς ἱστορικῶς ὁμολογεῖται.

Δεδομένων τῶν συνεπειῶν τῆς καταστάσεως εἰς τὸν Ἑλληνικὸν Λαόν, ὁ ὁποῖος ἀποτελεῖ καὶ τὸ εὐσεβὲς καὶ φιλόχριστον πλήρωμα τῆς Ἐκκλησίας καὶ ἐν τῷ πλαισίῳ τῆς διακονίας πρὸς αὐτόν, ἐδέχθημεν τὴν πρωτοβουλίαν τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Βουλῆς τῶν Ἑλλήνων κ. Φιλίππου Πετσάλνικου, τὴν ἀφορῶσαν εἰς τὴν σύστασιν «Τα-

μείου Ἀλληλεγγύης», ἐπὶ τῷ τέλει τῆς, κατὰ τὸ μέτρον τῆς δυνατότητος ἐκάστου, συνδρομῆς εἰς τὴν προσπάθειαν τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως διὰ τὴν ἀντιμετώπισιν τῶν οικονομικῶν προβλημάτων τοῦ Κράτους.

Ὅθεν, ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος, ἐν τῇ Συνεδρίᾳ Αὐτῆς τῆς 13ης μηνὸς Ἀπριλίου ἐ.ἔ., ἀπεφάσισεν ἵνα ἀπευθυνθῆ εἰς ὑμᾶς καί, ἐνημερώνουσα περὶ τῆς συστάσεώς του ὡς εἴρηται Ταμείου, παρακαλέσῃ ὅπως ἐνεργήσητε κατὰ τὴν ἔμφρονα ποιμαντικὴν κρίσιν ὑμῶν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις, κατασπαζόμενοι ὑμᾶς ἐν Κυρίῳ Ἀναστάντι, διατελοῦμεν μετ' ἀγάπης.

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος, Πρόεδρος
† Ὁ Λήμου καὶ Ἀγίου Εὐστρατίου Ἱερόθεος
† Ὁ Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου Δημήτριος
† Ὁ Βεροίας καὶ Ναούσης Παντελεήμων
† Ὁ Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης Ἄνδρέας
† Ὁ Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου Παντελεήμων
† Ὁ Νικαίας Ἀλέξιος
† Ὁ Ναυπάκτου καὶ Ἀγίου Βλασίου Ἱερόθεος
† Ὁ Ἐλασσῶνος Βασίλειος
† Ὁ Φθιώτιδος Νικόλαος
† Ὁ Γυθείου καὶ Οἰτύλου Χρυσόστομος
† Ὁ Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ Ἰγνάτιος
† Ὁ Θεσσαλιώτιδος καὶ Φαναριοφερσάλων Κύριλλος

Ὁ Ἀρχιεραμματεὺς
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

Συλλυπητήριο Μήνυμα πρὸς τὸν Πατριάρχη Μόσχας κ. Κύριλλο

*Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου*

Ἀθήνησι 31η Μαρτίου 2010

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μακαριώτατε Πατριάρχα Μόσχας καὶ πάσης Ρωσίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ περιπόθη-
τε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Κύριλλε, τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα ἐν Κυ-
ρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Πληροφορηθέντες τὸ τραγικὸ συμβᾶν μὲ τὴν βομβιστικὴν ἐπίθεσιν εἰς τὸ Metro τῆς Μόσχας Σᾶς
ἐκφράζομεν τὰ θερμότερα συλλυπητήρια ἡμῶν εὐχόμενοι, ὅπως ὁ Θεὸς ἀναπαύῃ τὰς ψυχὰς τῶν κεκοι-
μημένων θυμάτων, χαρίζῃ παρηγορίαν εἰς τὰς οἰκογενεῖας των καὶ πᾶν ἀγαθὸν καὶ εἰρήνην εἰς ὅλους
τοὺς ὁμοδόξους ἀδελφοὺς τῆς Ρωσίας.

Ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ αὐθις τὴν Ὑμετέραν Μακαριότητα κατασπαζόμενοι φιλήματι ἀγάπης ἐν Χριστῷ
τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν διατελοῦμεν,

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφός

† Ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος, Πρόεδρος

Συλλυπητήριο Τηλεγράφημα πρὸς τὸν Πρόσβυν τῆς Πολωνίας

*Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου*

Ἐν Ἀθήναις τῇ 12ῃ Ἀπριλίου 2010

Πρὸς
Τὸν Ἐξοχώτατον
Πρόσβυν τῆς Πολωνίας
Χρυσανθέμων 22
154 52 Π. Ψυχικὸν

Ἐξοχώτατε Κύριε Πρόσβυ,

Μὲ βαθεῖα θλίψη πληροφορήθηκα τὴν ἀεροπορικὴ τραγωδία τοῦ ἀεροσκάφους «Τουπόλεφ» καὶ τὴν ἐκδημία τοῦ Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς πατρίδος σας κ. Λέχ Κατσίνσκι, τῆς συζύγου του, ἑνὸς ἀριθμοῦ ὑψηλοβάθμων ἀξιωματούχων καὶ πολλῶν συνανθρώπων μας καὶ ὀλοθέρως σᾶς ἐκφράζω τὰ συλλυπητήριά μου.

Ἄλλοις ἡμεῖς ἀναπαύει τις ψυχές τους καὶ νὰ χαρίζει τὴν καλὴ παρηγορία στοὺς συγγενεῖς τῶν νεκρῶν καὶ σ' ὅλο τὸν φίλο Πολωνικὸ λαό.

Μετ' εὐχῶν δαπύρων,

† Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος Ἱερώνυμος

Συλλυπητήριοις ἐπιστολὴ πρὸς τὸν Μητροπολίτη Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ. Σάββα

*Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου*

Ἀθήνησι 12ῃ Ἀπριλίου 2010

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Μακαριώτατε Μητροπολίτα Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας, ἐν Χριστῷ τῷ Θεῷ λίαν ἀγαπητὲ καὶ πε-
ριπόθητε ἀδελφὲ καὶ συλλειτουργῆ τῆς ἡμῶν Μετριότητος, κύριε Σάββα, τὴν Ἵμετέραν Μακαριότητα ἐν
Κυρίῳ κατασπαζόμενοι ὑπερήδιστα προσαγορεύομεν.

Μέ βαθεῖαν θλίψιν ἐπληροφορήθημεν τὴν ἀεροπορικὴν τραγωδίαν τοῦ ἀεροσκάφους «Τουπόλεφ» καὶ
τὴν ἐκδημίαν τοῦ τε Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς πατρίδος σας κ. Λέχ Κατσίνσκι, τῆς συζύγου του τοῦ
Πανειρωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Χαϊνόβκα κ. Μύρωνος καὶ πλήθους συνανθρώπων μας καὶ ὀλοθέρμω-
σῶς ἐκφράζομεν τὰ συλλυπητήριά μας.

Ὁ Θεὸς νὰ ἀναπαύῃ τὰς ψυχὰς των καὶ νὰ χαρίξῃ τὴν καλὴν παρηγορίαν εἰς τοὺς συγγενεῖς τῶν κε-
κοιμημένων καὶ εἰς ὅλον τὸν φίλον Πολωνικὸν λαόν.

Ἐπὶ δὲ τούτοις καὶ αὐθις τὴν Ἵμετέραν Μακαριότητα κατασπαζόμενοι φιλήματι ἀγάπης ἐν Χριστῷ
τῷ Θεῷ καὶ Σωτῆρι ἡμῶν διατελοῦμεν...

ἀγαπητὸς ἐν Χριστῷ ἀδελφὸς

† ὁ Ἀθηνῶν Ἱερώνυμος, Πρόεδρος

Ὁ ρόλος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας στὴν ἀντιμετώπιση τῆς παγκοσμίου οἰκολογικῆς κρίσεως

Τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου

(Ἀκαδημία Ἀθηνῶν, Τετάρτη, 3 Φεβρουαρίου 2010)

Ἡ εὐγενῶς ἀπευθυνθεῖσα πρόσκλησις πρὸς τὴν ἡμετέραν Μετριότητα ὅπως ὁμιλήσῃ σήμερον ἀπὸ τοῦ βήματος τοῦ ἀνωτάτου πνευματικοῦ ἰδρύματος τῆς χώρας ταύτης παρέχει εἰς ἡμᾶς τὴν εὐκαιρίαν νὰ μεταφέρωμεν πρὸς τὴν ἐκλεκτὴν αὐτὴν ὁμήγουριν καὶ δι' αὐτῆς πρὸς πάντα τὸν πεφιλημένον Ἑλληνικὸν λαὸν τὴν ἀγάπην καὶ τὴν εὐλογίαν τῆς Μητρὸς Ἐκκλησίας, τοῦ ἱεροῦ αἰωνοβίου θεσμοῦ τοῦ Γένους, τοῦ ἱστορικοῦ καὶ μαρτυρικοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου.

Εὐχαριστοῦμεν θερμῶς τοὺς ἀξιοτίμους ὀργανωτὰς τῆς σημερινῆς ὁμιλίας διὰ τὴν ἀπευθυνθεῖσαν εἰς ἡμᾶς πρόσκλησιν, ὡς καὶ τὴν Ἀκαδημίαν Ἀθηνῶν διὰ τὴν παραχώρησιν τοῦ βήματος αὐτῆς εἰς τὴν ἡμετέραν Μετριότητα, τὴν ὁποίαν ἔχει εὐμενῶς τιμῆσει καὶ διὰ τῆς ιδιότητος τοῦ ἐπιτίμου αὐτῆς μέλους.

Ἀγαπητοὶ παρόντες,

Ἀποτελεῖ πλέον κοινὸν τόπον ἢ ἀναγνώρισις τῆς κρισιμότητος τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος, τὸ ὁποῖον ἀντιμετωπίζει σήμερον ἡ ἀνθρωπότης. Ἐπιστήμονες, πολιτικοὶ καὶ πάσης φύσεως μελετηταὶ τῶν φυσικῶν φαινομένων τοῦ πλανήτου μας συμπίπτουν εἰς τὴν διαπίστωσιν ὅτι ἡ ζωὴ εἰς αὐτὸν ἀπειλεῖται μὲ καταστροφὴν, ἐὰν συνεχισθῇ ἡ παροῦσα κατάστασις.

Ἡ συνεχιζομένη ἐξαφάνισις πολλῶν εἰδῶν, ἡ ἀποψίλωσις τῶν δασῶν, ἡ ραγδαία τῆξις τῶν πάγων τῆς Ἀρκτικῆς, ἡ συνεχιζομένη μόλυνσις τῆς ἀτμοσφαιράς καὶ αἱ σοβαροὶ κλιματικαὶ μεταβολαί, τὰς ὁποίας προκαλεῖ τὸ λεγόμενον «φαινόμενον τοῦ θερμοκηπίου», πάντα ταῦτα σηματοδοτοῦν τὸν σοβαρώτατον κίνδυνον, τὸν ὁποῖον ἀντιμετωπίζει εἰς τὰς ἡμέρας μας τὸ φυσικὸν μας περιβάλλον.

Ὁ Ὄργανισμὸς τῶν Ἠνωμένων Ἐθνῶν προσπαθεῖ νὰ συνεγείρῃ τὰς συνειδήσεις τῶν λαῶν καὶ νὰ ὀδηγήσῃ τὰς κυβερνήσεις των –ἀνεπιτυχῶς, φεῦ(!), ὡς ἀπεδείχθη προσφάτως εἰς Κοπεγχάγην– εἰς τὴν λήψιν μέτρων, τὰ ὁποῖα θὰ περιορίζουν τὰ αἴτια τῆς ἐπικινδύνου ταύτης καταστάσεως. Πολλὰ μὴ κυβερνητικὰ ὀργανώσεως ἀξιεπαίνως ἀγωνίζονται ἐπίσης διὰ τὴν διάσωσιν τοῦ πλανήτου μας. Οἱ πάντες ἀναγνωρίζομεν πλέον τὴν κρισιμότητα τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος, ἂν καί, ἀκόμη καὶ τὴν στιγμὴν αὐτὴν, ὀλίγοι καὶ ὀλίγα πράττομεν διὰ τὴν ἀντιμετώπισίν του.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον δύναται ἐν ταπεινώσει νὰ καταθέσῃ ὅτι ἤδη εἰς χρόνον γενικῆς ἀδιαφορίας διεΐδε τὸν ἐπερχόμενον κίνδυνον καὶ προσεπάθησε νὰ ὑψώσῃ τὴν φωνὴν του ποιούμενον ἔκκλησιν εἰς συνεργασίαν ὄλων τῶν πνευματικῶν δυνάμεων πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς ἐπερχομένης κρίσεως.

Κατὰ τὸ ἔτος 1989, πρῶτον αὐτὸ ἐξ ὄλων τῶν Χριστιανικῶν Ἐκκλησιῶν καὶ θρησκευτικῶν δογμάτων, διὰ στόματος τοῦ ἀοιδίμου προκατόχου ἡμῶν Πατριάρχου Δημητρίου, ἀπηύθυνε Μήνυμα πρὸς τοὺς ὀρθοδόξους πιστοὺς καὶ πάντα ἄνθρωπον καλῆς θελήσεως νὰ σεβασθοῦν τὸ φυσικὸν περιβάλλον, περιορίζοντες τὴν εὐδαιμονιστικὴν μαγίαν, ἢ ὁποία ἐπιθέτει βάρη δυσβάστακτα εἰς τὴν φύσιν καὶ ἀνατρέπει τοὺς νόμους καὶ τὸν ρυθμὸν τῆς λειτουργίας της.

Ὡς ὑπόδειγμα δὲ συμπεριφορᾶς καὶ πηγὴν ἐμπνεύσεως προέτεινε τὸ ἦθος τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας, τὸ ὁποῖον διὰ τῆς λειτουργικῆς ζωῆς, ἢ ὁποία καθαγιάζει τὴν κτίσιν, καὶ τῆς ἀσκητικῆς παραδόσεως, ἢ ὁποία περιορίζει εἰς τὸ ἄκρως ἀναγκαῖον τὰς ἀπαιτήσεις τοῦ ἀνθρώπου ἀπὸ τὸ

φυσικόν του περιβάλλον, ἐπὶ αἰῶνας ἤδη διεμόρφωσε τὴν δέουσαν στάσιν τοῦ ἀνθρώπου ἔναντι τῆς φύσεως. Διὰ τοῦ ἰδίου Μηνύματος ὁ ἀοίδιμος Πατριάρχης ἀνεκήρυττε τὴν 1ην Σεπτεμβρίου ἐκάστου ἔτους, ἑορτὴν τῆς Ἰνδίκτου εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον, ὡς ἡμέραν προσευχῶν πάντων τῶν Ὁρθοδόξων διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, καὶ ἀνέθετεν εἰς ἀγιορείτην ὑμνογράφον τὴν σύνταξιν εἰδικῆς Ἱεράς, πρὸς τοῦτο, Ἀκολουθίας.

Ἀλλὰ δὲν ἠρκέσθη εἰς τοῦτο τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον. Πρὸς κινητοποίησιν καὶ τῶν λοιπῶν Ὁρθοδόξων Ἐκκλησιῶν συνεκάλεσε τὸ ἔτος 1991 Πανορθόδοξον Συνέδριον διὰ τὴν προστασίαν τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος ἐν Κρήτῃ παρουσία καὶ τοῦ Πρίγκηπος Φιλίππου τοῦ Ἑδιμβούργου ὡς Προέδρου τοῦ Ταμείου Προστασίας διὰ τὴν φύσιν (WWF).

Ἐν συνεχείᾳ διοργάνωσε διὰ τῆς συνεργασίας τῆς Ὁργανώσεως «Κύκλος τῆς Πάτμου» σειρὰν διεθνῶν Συμποσίων ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου καὶ ἐξεχουσῶν προσωπικοτήτων, ὡς ὁ Πρίγκηψ Φίλιππος τοῦ Ἑδιμβούργου, οἱ ἐκάστοτε Πρόεδροι τῆς Εὐρωπαϊκῆς Ἐπιτροπῆς καὶ ὁ Γενικὸς Γραμματεὺς τοῦ ΟΗΕ. Τὰ Συμπόσια αὐτὰ διεξήχθησαν ἐν πλῶ εἰς τὴν Πάτμον (1995), εἰς τὴν Μαύρην Θάλασσαν (1997), εἰς τὸν Δούναβιν (1999), εἰς τὴν Ἀδριατικὴν (2002), εἰς τὴν Βαλτικὴν (2003), εἰς τὸν Ἀμαζόνιον (2006), εἰς τὴν Ἀρκτικὴν (2007) καὶ προσφάτως (2009) εἰς τὸν ποταμὸν Μιουσισιπὴ τῶν Η.Π.Α.

Τὰ Συμπόσια διοργανῶναι εἰδικὴ ἐπιστημονικὴ ἐπιτροπὴ, συμμετέχουν δὲ εἰς αὐτὰ διακεκριμένοι ἐπιστήμονες καὶ θρησκευτικοὶ ἡγέται ἀπὸ τὸν κόσμον, συσκεπτόμενοι καὶ ἀναζητοῦντες τρόπους συνεργασίας μεταξὺ ἐπιστήμης καὶ θρησκείας πρὸς ἀντιμετώπισιν τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως.

Ἡ διὰ τοῦ διεθνοῦς Τύπου προβολὴ τῶν Συμποσίων τούτων κατέστησεν αὐτὰ εὐρέως γνωστά, εἰς ἔν δὲ ἐκ τούτων, τὸ τῆς Ἀδριατικῆς, ὁ ἀείμνηστος Πάπας τῆς Ρώμης Ἰωάννης Παῦλος Β΄ καὶ ἡ ἡμετέρα Μετρούπολις ὑπεγράψαμεν ἀπὸ κοινοῦ Διακήρυξιν περὶ τῆς προστασίας τοῦ φυσικοῦ περιβάλλοντος, ἡ ὁποία μετεδόθη διὰ τῶν μέσων ἐπικοινωνίας διεθνῶς καὶ ἐσχολιάσθη εὐρέως.

Ἐκτὸς τούτων, καὶ πρὸς ἐνημέρωσιν τῶν κλη-

ρικῶν τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας καὶ καλλιέργειαν οἰκολογικῆς συνειδήσεως μεταξὺ τῶν πιστῶν διὰ τῆς κατηχήσεως καὶ τῆς ὅλης ποιμαντικῆς διακονίας, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διοργάνωσε σειρὰν οἰκολογικῶν σεμιναρίων ἐν Χάλκῃ, διὰ τῆς συμμετοχῆς ὀρθοδόξων κληρικῶν ἐκ διαφόρων χωρῶν καὶ Ἐκκλησιῶν. Ἐπὶ δὲ τὸ πρακτικώτερον, ἀνεπτύχθησαν διάφοροι πρωτοβουλία, ὡς ἡ προώθησις τῆς βιολογικῆς γεωργίας καὶ κτηνοτροφίας εἰς Ἱεράς Μονάς, μὲ ἐξέχον παράδειγμα τὴν Ἱεράν Μονὴν Χρυσοπηγῆς ἐν Χανίοις, ἡ οἰκολογικὴ δασικὴ διαχειρίσις ἐν Ἁγίῳ Ὁρει κ.λπ.

Αἱ οἰκολογικαὶ πρωτοβουλία τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου δὲν περιορίζονται εἰς τὴν διεξαγωγὴν ἐπιστημονικῶν καὶ διαθηρησκειακῶν συνεδρίων ἢ εἰς ἄλλας ἐνεργείας ὡς αἱ προμνημονευθεῖσαι. Ἡ διατύπωσις εἰδικωτέρων παρεμβάσεων καὶ ἐκκλήσεων δι' οἰκολογικὴν συνείδησιν καὶ ἐγρήγορσιν πρὸς τὴν διεθνή κοινότητα ἀποτελεῖ διαρκὲς μέλημα τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου ὡς ἔκφρασιν τῆς ἀγωνίας τῆς Ὁρθοδόξου Ἐκκλησίας διὰ τὴν οἰκολογικὴν κρίσιν, ἀλλὰ καὶ ὡς μέσον ἀσκήσεως πίεσεως διὰ τὴν ἀνάληψιν δράσεως ὑπὸ πάντων καὶ μάλιστα τῶν πρὸς τοῦτο ἀρμοδίων.

Ἡ πλέον πρόσφατος τοιαύτη ἐκκλησιὰς διετυπώθη τὸν παρελθόντα Δεκέμβριον ἐξ ἀφορμῆς τῆς Παγκοσμίου Διασκέψεως διὰ τὴν κλιματικὴν ἀλλαγὴν εἰς Κοπεγχάγην τῆς Δανίας. Διὰ προσωπικῆς μας ἐπιστολῆς πρὸς τοὺς ἡγέτας τῶν εἴκοσι ἐκ τῶν οικονομικῶς ἰσχυροτέρων, ἀλλὰ καὶ πλέον ρυπογόνων, κρατῶν ἐξεφράσαμεν τὴν ἰδικὴν μας ἀγωνίαν, ἀλλὰ καὶ τὴν κραυγὴν ἑκατομμυρίων συνανθρώπων μας ἀπὸ κάθε γωνίαν τῆς γῆς, διὰ τὴν ἀνάγκην γενναίων δεσμεύσεων μειώσεως τῶν ἐκπομπῶν ἀερίων ρύπων, οἱ ὅποιοι ἐπιδεινώνουν τὴν κλιματικὴν ἀλλαγὴν.

Δύο μῆνας ἐνωρίτερον, ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ τῆς προπαρασκευαστικῆς Διασκέψεως εἰς Μπανγκὸκ τῆς Ταϊλάνδης, εἴχομεν ἐπίσης ἀποστείλει ἐκκλησίαν πρὸς τὴν διεθνή Κοινότητα διὰ τὴν διατύπωσιν κατευθύνσεων πρὸς ἐπίτευξιν νομικῶς δεσμευτικῆς συμφωνίας εἰς Κοπεγχάγην. Ἄν καί, δυστυχῶς, δὲν κατέστη δυνατὴ ἡ ἐπίτευξις τοιαύτης νομικῶς δεσμευτικῆς συμφωνίας εἰς τὴν Διάσκε-

ψιν τῆς Κοπεγχάγης, ἡ ἐντυπωσιακὴ διεθνὴς κινή-
τοποίησις καὶ ἡ συμμετοχὴ πολλῶν ἐκ τῶν ἡγετῶν
τῶν ἰσχυροτέρων κρατῶν, γεννοῦν τὴν ἐλπίδα ὅτι
ἡ φωνὴ ὄλων διὰ τὴν ἀντιστροφὴν τῆς κατα-
στροφικῆς περιβαλλοντικῆς πορείας τῆς ἀνθρω-
πότητος θὰ ἐνισχυθῆ περαιτέρω καὶ θὰ γίνῃ σεβα-
στή.

Εἰς τὴν γενναίαν αὐτὴν παγκόσμιον προσπάθει-
αν διὰ τὴν ἀναχαίτισιν τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως
τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον θὰ συνεχίσῃ μὲ
προσῆλωσιν καὶ συνέπειαν τὴν συμβολὴν του.

Ἄλλ' εἰς τὴν σκέψιν πολλῶν ἐξ ὑμῶν, ἐκλεκτῆ
ὀμήγυρις, θὰ πλανᾶται ἴσως τὸ ἐρώτημα: ποίαν
σχέσιν δύναται νὰ ἔχῃ ἓνας ἀμιγῶς ἐκκλησια-
στικός θεσμός, ὡς εἶναι τὸ Οἰκουμενικὸν Πατρια-
ρχεῖον, τὸ ὁποῖον ἀπέχει σταθερῶς πάσης ἀναμί-
ξεως εἰς τὴν πολιτικὴν, πρὸς τὸ οἰκολογικὸν πρό-
βλημα; Δὲν ἀποτελεῖ τὸ θέμα τοῦτο ἀρμοδιότητα
τῶν κυβερνήσεων, τῶν ἐπιστημόνων καὶ τῶν τε-
χνοκρατῶν; Τί δύναται νὰ συνεισφέρει ἡ Ἐκκλη-
σία εἰς τὴν ἀντιμετώπισιν ἐνὸς τοιούτου προβλή-
ματος;

Τὸ ἐρώτημα αὐτὸ δὲν εἶναι δυνατόν νὰ ἀποδοθῆ
παρὰ εἰς ἔλλειψιν κατανοήσεως τόσοσιν τοῦ βαθυ-
τέρου περιεχομένου τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως
ὅσον καὶ τῆς ἀποστολῆς τῆς Ἐκκλησίας εἰς τὸν
κόσμον. Ἐπ' αὐτοῦ θεωροῦμεν ἀναγκαῖον νὰ
ὑπενθυμίσωμεν τὰ ἀκόλουθα:

Ἐν πρώτοις, δὲν πρέπει νὰ ἀγνοῆται οὔτε νὰ πα-
ραβλέπεται τὸ γεγονός ὅτι ἡ οἰκολογικὴ κρίσις
εἶναι εἰς τὴν οὐσίαν τῆς καὶ εἰς τὴν γενεσιουργὸν
αἰτίαν τῆς κρίσεως πνευματικὴ καὶ ἠθικὴ.

Ἐπάρχει μάλιστα καὶ ἡ ἀποψις ὅτι ὑπεύθυνος
διὰ τὴν ἐμφάνισιν τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως ἰστο-
ρικῶς εἶναι ὁ Χριστιανισμός, ὅπως αὐτὸς ἐξεφρά-
σθη κυρίως εἰς τὴν Δύσιν διὰ τῆς ἀναδειξεως τοῦ
ἀνθρώπου εἰς κυρίαρχον τῆς φύσεως. Τὴν γνώμην
αὐτὴν διετύπωσε πρῶτος ὁ Ἀμερικανὸς ἱστορικὸς
Lynn White εἰς τὸ περιοδικὸν Science τὸ 1967,
ἀποτελεῖ δὲ ἕκτοτε κοινῶς ἀποδεκτὴν θέσιν τῶν
ἀσχολουμένων περὶ τὴν ἱστορίαν τοῦ οἰκολογικοῦ
προβλήματος. Κατὰ τὴν ἀποψιν αὐτὴν, ἡ Δυτικὴ
Ἐκκλησία καὶ Θεολογία, χρησιμοποιοῦσαι τὴν βι-
βλικὴν ρῆσιν τῆς ἐντολῆς τοῦ Θεοῦ πρὸς τοὺς
πρωτοπλάστους: «αὐξάνεσθε καὶ πληθύνεσθε καὶ
κατακυριεύσατε τῆς γῆς» (Γεν. 1,28), παρώτρυναν

τοὺς ἀνθρώπους νὰ χρησιμοποιοῦν τὴν φύσιν ὡς
κυρίαρχοι καὶ ἐξουσιασταὶ μέχρι τοιούτου σημεί-
ου ὥστε διὰ τοῦ Καλβινισμοῦ, τὸν ὁποῖον, ὡς γνω-
στόν, ὁ Max Weber συνδέει πρὸς τὴν γένεσιν καὶ
ἀνάπτυξιν τοῦ καπιταλισμοῦ, ἡ φύσις νὰ ὑποταγῆ
πλήρως εἰς τὴν ἀπλησίαν τοῦ ἀνθρώπου διὰ τὴν
αὔξησιν καὶ συσσώρευσιν ὑλικῶν ἀγαθῶν.

Οὕτω, συντελούντων καὶ ἄλλων παραγόντων εἰς
τὴν διαμόρφωσιν τῆς Δυτικῆς Θεολογίας, ὡς εἶναι
ἡ ἀντίληψις περὶ τοῦ ἀνθρώπου ὡς τοῦ μόνου νοή-
μονος ὄντος, δυναμένου νὰ μεταχειρίζεται τὸν
ὕλικόν κόσμον ὡς οἶονεὶ πρῶτην ὕλην διὰ τὴν ἱκα-
νοποίησιν τῶν ἀναγκῶν του, ἐφθάσαμεν εἰς τὴν
σημερινὴν κατάστασιν, εἰς τὴν ὁποίαν ἡ φύσις στε-
νάξει κυριολεκτικῶς ὑπὸ τὸ πέλημα τοῦ ἀνθρώπου.

Ἐάν, συνεπῶς, ἡ θρησκεία ὑπὸ τὴν συγκεκριμέ-
νην αὐτὴν μορφήν κατώρθωσε νὰ ἐπηρεάσῃ τόσοσιν
βαθέως τὸν ἄνθρωπον ὥστε νὰ ὀδηγηθῆ εἰς τὴν
παροῦσαν οἰκολογικὴν κρίσιν, εἶναι προφανές ὅτι
δύναται νὰ συντελέσῃ καὶ εἰς τὴν θεραπείαν τοῦ
κακοῦ, κατὰ τὴν γνωστὴν ρῆσιν: «ὁ τρώσας καὶ
ιάσεται».

Πράγματι, ἡ Χριστιανικὴ πίστις καὶ θεολογία
διαθέτει καὶ τὸ ἀντίδοτον τῆς οἰκολογικῆς κρίσε-
ως, φρονοῦμεν δὲ ὅτι τοῦτο ὄλως ἰδιαίτερος ἰσχύ-
ει διὰ τὴν Ὁρθόδοξον πίστιν καὶ θεολογίαν. Ἐπ'
αὐτοῦ αἰ ἀκόλουθοι παρατηρήσεις δύναται νὰ
χρησιμεύσουν ὡς ἐνδεικτικὰ στοιχεῖα τῆς προσ-
φορᾶς, τὴν ὁποίαν καλεῖται νὰ συνεισφέρει ἡ Ὁρ-
θοδοξία εἰς τὴν κοινὴν προσπάθειαν ὑπερβάσεως
τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως.

Πρώτιστον στοιχεῖον, χαρακτηριστικὸν τῆς Ὁρ-
θοδόξου θεολογίας, εἶναι ὅτι ὁ κόσμος, ὡς δημι-
ουργηθεὶς ὑπὸ τοῦ Θεοῦ, καὶ μάλιστα «ἐκ τοῦ μηδε-
νός», ἀποτελεῖ κτίσιν καὶ δωρεάν τοῦ Θεοῦ πρὸς
τὸν ἄνθρωπον «ἐργάζεσθαι καὶ φυλάσσειν αὐτόν»
(Γεν. 2,15), ἐπ' οὐδενὶ δὲ λόγῳ ἰδιοκτησίαν τοῦ
ἀνθρώπου. Ὁ ἄνθρωπος εἶναι «οἰκονόμος» καὶ
διαχειριστὴς τῆς κτίσεως καὶ δὲν ἔχει τὸ δικαίωμα
νὰ τὴν χρησιμοποιῆ κατὰ τὸ δοκοῦν, πολλῶ δὲ
μᾶλλον νὰ τὴν καταστρέφῃ.

Ὁ κόσμος, κατὰ τοὺς Πατέρας τῆς Ἐκκλησίας,
ἀποτελεῖ ἐνότητα ὄντων, τὰ ὁποῖα ἔχουν ἕκαστον
τὸν ἴδιον «λόγον», οἱ δὲ «λόγοι τῶν ὄντων», ὅπως
τοὺς ἀποκαλεῖ ὁ Ἅγιος Μάξιμος ὁ Ὁμολογητὴς,
συνιστοῦν ἐνιαῖον σύνολον, μίαν ἀρμονίαν, ἕνα

«κόσμον», ὅπως προσφυῶς δηλώνει ὁ ὄρος οὗτος. Ἡ κοσμολογία τῶν Ἑλλήνων Πατέρων τῆς Ἐκκλησίας δὲν ἐπιτρέπει, συνεπῶς, καμμίαν ὑποτίμησιν τοῦ φυσικοῦ κόσμου ἀπὸ τὸν ἄνθρωπον. Ἡ λογικότης τοῦ ἀνθρώπου δὲν ὑπονοεῖ ὅτι τὰ ἄλλα ὄντα στεροῦνται «λόγου ὑπάρξεως».

Ὡς δημιουργήματα τοῦ Θεοῦ ὅλα τὰ ὄντα ἔχουν τὸν ἰδικόν των «λόγον» ἐντὸς τοῦ Λόγου τοῦ Θεοῦ, ἐν τῷ ὁποίῳ καὶ ἐνοῦνται εἰς μίαν ἁρμονίαν. Κατ' ἄλλους Πατέρας, ὡς οἱ Καππαδόκαι καὶ ὁ Ἅγιος Γρηγόριος ὁ Παλαμᾶς, ὁ Θεὸς διὰ τῶν ἐνεργειῶν Του διαπερνᾷ ὅλην τὴν κτίσιν, καὶ, κατὰ συνέπειαν, ὑπάρχει τι τὸ ἱερὸν εἰς ὅλα τὰ ὄντα. Τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν περὶ τῆς ἱερότητος τοῦ ὑλικοῦ κόσμου ἐτόνισεν ἰδιαιτέρως ἡ Ὁρθόδοξος Παράδοσις ἐν συνδυασμῶ πρὸς τὸ μυστήριον τῆς θείας ἐνανθρωπήσεως. Ἐπὶ τῆς βάσεως αὐτῆς ὑπεστηρίχθη καὶ ἡ προσκύνησις τῶν ἱερῶν εἰκόνων, ἡ ὁποία ἐδογματίσθη ἀπὸ τὴν Ζ' Οἰκουμένην Σύνοδον. Οὕτως, ὁ σθεναρὸς ὑπέρμαχος τῶν ἱερῶν εἰκόνων Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Δαμασκηνὸς τονίζει τὴν ἱερότητα τῆς ὕλης διὰ τῆς γνωστῆς του ρήσεως: «καὶ σέβων οὐ παύσομαι τὴν ὕλην, δι' ἧς ἡ σωτηρία μου εἴργασται», ἀναφερόμενος εἰς τὸ γεγονὸς τῆς ἐνσαρκώσεως τοῦ Χριστοῦ.

Ὁ σεβασμὸς, λοιπόν, τῶν ἱερῶν εἰκόνων, ὁ ὁποῖος εἶναι τόσο χαρακτηριστικὸς τῆς εὐλαβείας τῶν Ὁρθοδόξων, ἐνέχει τεραστίαν οἰκολογικὴν σπουδαιότητα. Διὰ τῶν ἱερῶν εἰκόνων δηλοῦται σαφῶς ὅτι ὁ ὑλικὸς κόσμος μετέχει εἰς τὴν ζωὴν τοῦ ἰδίου τοῦ Θεοῦ διὰ τοῦ ἀνθρώπου καὶ τοῦ ἐνανθρωπήσαντος Υἱοῦ καὶ Λόγου τοῦ Θεοῦ.

Ὁ ἄνθρωπος, ὡς τὸ κατ' ἐξοχὴν λογικὸν ὄν τῆς Δημιουργίας, καλεῖται νὰ λάβῃ εἰς χεῖρας του τὸν ὑλικὸν κόσμον καὶ νὰ τὸν ἀναπλάσῃ εἰς ὠραιότητα, ὅπως ἀκριβῶς συμβαίνει εἰς τὴν Τέχνην. Τὸ λογικὸν τοῦ ἀνθρώπου ἀναδεικνύεται ὄχι ὅταν κατακερματίζῃ τὸν ὑλικὸν κόσμον, διὰ νὰ ἀντλήσῃ ὀφέλη ἐξ αὐτοῦ, ἀλλὰ κυρίως ὅταν συνθέτῃ τὰ ἐπὶ μέρους ὄντα, διὰ νὰ τὰ ἀναδείξῃ εἰς «κόσμον», εἰς κάλλος καὶ ὠραιότητα, ἐγγίζουσαν, κατὰ τὸ δυνατόν, τὸ «ἄρρητον κάλλος» τοῦ ἰδίου τοῦ Θεοῦ. Εἰς μίαν τοιαύτην προσέγγισιν τοῦ κόσμου εἶναι φανερόν ὅτι δὲν δύναται νὰ εἰσχωρήσῃ καμμία νοτροπία εὐνοοῦσα τὴν οἰκολογικὴν καταστροφὴν.

Τὴν ἀντίληψιν αὐτὴν περὶ ἱερότητος τοῦ ὑλικοῦ

κόσμου ἀναδεικνύει ἡ Ὁρθόδοξος Ἐκκλησία ὅλως ἰδιαιτέρως καὶ κατ' ἐξοχὴν εἰς τὴν τέλεσιν τῆς Θείας Εὐχαριστίας. Δὲν εἶναι τυχαῖον ὅτι οἱ Ὁρθόδοξοι Ναοί, ἀκολουθοῦντες τὸ πρότυπον τοῦ Βυζαντίου, εἶναι τόσο εἰς τὴν ἀρχιτεκτονικὴν των ὅσον καὶ εἰς τὴν ἐσωτερικὴν των διακόσμησιν ὑποδείγματα σεβασμοῦ τῆς ὕλης καὶ ἀναδειξεῶς τῆς εἰς ἔκφανσιν τῆς θείας ὠραιότητος.

Ἄτυχῶς ἡ σημερινὴ ναοδομία ὑπὸ τὴν ἐπίδρασιν τοῦ συγχρόνου πρακτικοῦ πνεύματος, χρησιμοποιοῦν κατὰ κόρον ὑλικά ἀνθρωπίνης καὶ τεχνολογικῆς κατασκευῆς, ἐνῶ ἡ γνησία Ὁρθόδοξος παράδοσις ἐλάμβανε τὴν πρώτην ὕλην τῆς οἰκοδομῆς ἀπ' εὐθείας ἀπὸ τὴν φύσιν καὶ ἐφρόντιζεν ὥστε τὸ κτίσμα τοῦ ναοῦ νὰ μὴ ἐπιβάλλεται εἰς τὸν φυσικὸν περίγυρον, ἀλλὰ νὰ συνδέεται πρὸς αὐτὸν καὶ νὰ τὸν ἀναδεικνύῃ. Καὶ ὅπως ὁ Θεὸς «ἐκκλινεν οὐρανοὺς καὶ κατέβη» γενόμενος ἄνθρωπος, ἔτσι καὶ ὁ ναὸς σκεπάζει ἀγαπητικῶς τὸν φυσικὸν χῶρον.

Ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὸν γοτθικὸν ναόν, ὁ ὁποῖος τείνει νὰ διασχίσῃ τὸν οὐρανόν, ὁ Ὁρθόδοξος ναὸς ἀπλώνει στοργικῶς τὴν ἀγάπην τοῦ Θεοῦ εἰς ὅλην τὴν κτίσιν. Ἐντὸς δὲ τοῦ ναοῦ «τὰ πάντα πεπλήρωται φωτὸς, οὐρανὸς τε καὶ γῆ καὶ τὰ καταχθόνια», καὶ ἀκούγεται ὁ ὕμνος «ἐορταζέσθω ἡ κτίσις», διὰ νὰ δηλωθῇ καὶ πάλιν κατὰ τὸν πανηγυρικώτατον τρόπον ἡ οἰκολογικὴ συνείδησις τῆς Ὁρθοδοξίας.

Ἡ συνείδησις αὐτὴ ἀποκορυφώνεται εἰς τὸ ἱερὸν Μυστήριον τῆς Θείας Εὐχαριστίας, τὸ ὁποῖον τελεῖται εἰς τοὺς ναοὺς αὐτοῦς. Ἐκεῖ κατὰ τὴν ἱερὰν στιγμὴν τοῦ καθαγιασμοῦ τῶν τιμίων Δώρων ὁ ἄρτος καὶ ὁ οἶνος, τὰ δῶρα αὐτὰ τῆς ὑλικῆς κτίσεως, θὰ ἀνυψωθοῦν διὰ τῶν χειρῶν τοῦ λειτουργοῦ ἐκ μέρους ὅλης τῆς Ἐκκλησίας, διὰ νὰ «ἀναφεροῦν», δηλαδὴ νὰ ἐπιστραφοῦν πάλιν εἰς τὸν δωρητὴν Δημιουργὸν ὡς «τὰ σὰ ἐκ τῶν σῶν», τὰ ὁποῖα προσφέρομεν εἰς Αὐτόν «κατὰ πάντα καὶ διὰ πάντα».

Αὐτὴ εἶναι ἡ κατ' ἐξοχὴν οἰκολογικὴ στιγμὴ τῆς Ἐκκλησίας. Κατ' αὐτὴν ἀναγνωρίζεται ἐν εὐχαριστία ὅτι ὁ ὑλικὸς κόσμος εἶναι δῶρον καὶ ὄχι δικαίωμα, εἶναι ἱερὸς καὶ χρήζει σεβασμοῦ, καὶ κυρίως προορίζεται, διὰ τῆς καθόδου τοῦ Ἁγίου Πνεύματος, νὰ γίνῃ «σῶμα τοῦ Χριστοῦ», διὰ νὰ

μοιρασθῆ καὶ τραφῆ καὶ ζήσῃ δι' αὐτοῦ ὁ κόσμος. Μὲ τὸν τρόπον αὐτὸν ἡ Θεία Εὐχαριστία συνδέει τὴν οἰκολογίαν μετὰ τῆς κοινωνικῆς δικαιοσύνης. Ἡ κτίσις τοῦ Θεοῦ δὲν ἀνήκει μόνον εἰς τὸν Θεόν, ἀλλὰ καὶ εἰς τοὺς συνανθρώπους μας.

Ὅταν τὴν ἀναφέρωμεν εἰς τὸν Θεόν, ἐπιστρέφει εἰς ἡμᾶς ὡς δῶρον τὸ ὁποῖον ὁμῶς ὀφείλομεν νὰ κοινωνήσωμεν μετὰ τῶν ἄλλων! Πλήττειται οὕτω εἰς τὴν ρίζαν τοῦ ὀδομῆς, ὁ ὁποῖος ἄλλωστε καὶ συντηρεῖ καὶ συνοδεύει πάντοτε τὴν οἰκολογικὴν κρίσιν.

Τέλος, δέον νὰ ὑπομνησθῆ ἡ οἰκολογικὴ σημασία ἐνὸς ἄλλου στοιχείου τῆς Ὁρθοδόξου παραδόσεως. Πρόκειται περὶ τῆς σπουδαιότητος τοῦ ἀσκητικοῦ πνεύματος, τὸ ὁποῖον ὅλως ἰδιαίτερος ἐκαλλιέργησεν ἡ Ὁρθοδοξία. Ὁ ἀσκητισμὸς κακῶς ἐκλαμβάνεται πολλάκις ὡς στάσις ἐναντίον τῆς ὕλης καὶ τοῦ σώματος.

Ὅλως ἀντιθέτως, οἱ μεγάλοι ἀσκηταὶ προσήγγιζον τὸ σῶμα ὡς ἱερόν, ὡς «ναὸν τοῦ Ἁγίου Πνεύματος», κατὰ τὴν διδασκαλίαν τοῦ Ἀποστόλου Παύλου. Ἡ νηστεία δὲν ἀπέβλεπεν εἰς τὴν ταπεινωσιν τοῦ σώματος, ἀλλ' εἰς τὴν κάθαρσιν τοῦ ἀπὸ τὸ πάθος τῆς φιλαυτίας, τὸ ὁποῖον ἀποτελεῖ πηγὴν ὅλων τῶν παθῶν.

Μὲ τὴν νηστείαν δὲν καταπολεμεῖται τὸ σῶμα, ἀλλὰ ἡ φιλαυτία. Καὶ ποῖος θὰ ἠδύνατο νὰ ἀρνηθῆ τὸ γεγονός ὅτι ἡ οἰκολογικὴ κρίσις συνδέεται ἀρρήτως πρὸς τὸν εὐδαιμονισμόν, τὸν καταναλωτισμόν, τὴν μαγίαν συσσωρεύσεως ἀγαθῶν; Χωρὶς ἀσκητικὸν ἦθος δυσκόλως θὰ ἠμπορέσῃ ὁ ἄνθρωπος νὰ ὑπερβῆ τὴν οἰκολογικὴν κρίσιν. Ὅσον ἐπινοητικότητα καὶ ἂν ἐπιστρατεύσῃ, ὁ εὐδαιμονισμὸς θὰ ὀρθώνεται ἐμπόδιον εἰς τὴν λύσιν τοῦ οἰκολογικοῦ προβλήματος.

Τὰ ἀγαθὰ τῆς κτίσεως, διὰ νὰ ἰκανοποιήσουν τὴν ἀπλησίαν τοῦ ἀνθρώπου θὰ πρέπει νὰ αὐξάνονται διαρκῶς, πρᾶγμα ἀδύνατον χωρὶς νὰ πιεσθῆ ἡ φύσις νὰ προσφέρῃ περισσότερα ὅσον δύναται ἢ ὅσον οἱ φυσικοὶ νόμοι τῆς ἐπιτρέπουν. Ἡ φύσις ἔχει τὰ ὅρια τῆς. Ὁ ἄνθρωπος δὲν δύναται νὰ τὰ παραβιάσῃ. Τὸ τίμημα τῆς ὑβρεως θὰ εἶναι βαρὺ, καὶ ἤδη καταβάλλεται, ἀτυχῶς δὲ θὰ καταβληθῆ καὶ ἀπὸ τὰς ἐπομένους γενεάς, αἱ ὁποῖαι δὲν εὐθύνονται διὰ τὴν ὑβρίν.

Κυρίαὶ καὶ κύριοι,

Προσεπαθήσαμεν ἐντὸς τοῦ περιορισμένου χρόνου τῆς ὁμιλίας αὐτῆς νὰ ἐκθέσωμεν ἐνώπιόν σας τόσο τὸ τί ὅσον καὶ τὸ διατί πράττει τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον διὰ τὴν ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τῶν ἄλλων ἀρμοδίων φορέων ἀντιμετώπισιν τῆς οἰκολογικῆς κρίσεως τῶν ἡμερῶν μας.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐξ ἀρχῆς καὶ ἐκ τῶν πρώτων διέγνωσε τὴν σοβαρότητα τοῦ προβλήματος καὶ ἔσπευσε νὰ συμβάλῃ δι' ὅσων πνευματικῶν δυνάμεων διαθέτει εἰς τὴν ἀντιμετώπισίν του. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον φρονεῖ ὅτι λόγω τῆς φύσεως καὶ τῶν βαθυτέρων αἰτίων τοῦ προβλήματος δὲν ἀρκεῖ διὰ τὴν ἀντιμετώπισίν του ἡ συμβολὴ τῆς ἐπιστήμης καὶ τῆς πολιτικῆς, ἀλλ' ἀπαιτεῖται ἡ ἀφύπνισις τῶν συνειδήσεων καὶ ἡ κατανόησις καὶ σύμπραξις πάντων τῶν ἀνθρώπων. Τοῦτο ἰσχύει ὅλως ἰδιαίτερος εἰς τὰς δημοκρατικὰς κοινωνίας, εἰς τὰς ὁποίας οὐδεμία πολιτικὴ δύναται νὰ τελεσφορήσῃ χωρὶς τὴν εὐρεῖαν λαϊκὴν καὶ κοινωνικὴν συγκατάθεσιν.

Ἡ Ἐκκλησία ἔχει ἐκ τῆς φύσεώς της ἄμεσον πρόσβασιν εἰς τὰς συνειδήσεις μεγάλου μέρους τῶν ἀνθρώπων (ἂς μὴ λησιμονῶμεν ὅτι εἰς ὅλον τὸν πλανήτην τὸ 80%, τουλάχιστον, τῶν ἀνθρώπων ἀνήκουν εἰς καποῖαν θρησκείαν). Δοθέντος μάλιστα ὅτι, ὅπως ἤδη ἐτονίσσαμεν, τὸ οἰκολογικὸν πρόβλημα δὲν εἶναι ἄμοιρον θεολογικῶν καὶ ἠθικῶν διαστάσεων, ἡ Ἐκκλησία καλεῖται νὰ συνεργασθῆ μὲ ὅλας τὰς ἄλλας πνευματικὰς δυνάμεις τῆς παγκοσμίου κοινωνίας, διὰ νὰ ἀναστραφῆ ἡ καταστροφικὴ πορεία, τὴν ὁποῖαν ἀκολουθεῖ ἡ ἀνθρωπότης ὡς πρὸς τὸ φλέγον θέμα τῆς προστασίας τοῦ περιβάλλοντος. Ἡ συμβολὴ αὐτῆ τῆς Ἐκκλησίας, καὶ μάλιστα τῆς Ὁρθοδόξιας, ἀναγνωρίζεται διαρκῶς καὶ περισσότερο ὡς ἀναγκαῖα καὶ χρήσιμος, καὶ τοῦτο ἐπιβάλλει εἰς τὴν Ἐκκλησίαν τὸ χρέος νὰ ἐντείνῃ τὴν συμμετοχὴν τῆς εἰς τὸν κοινὸν αὐτὸν παγκόσμιον ἀγῶνα διὰ τὴν διάσωσιν τῆς Δημιουργίας τοῦ Θεοῦ.

Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον μὲ τὰς ταπεινὰς αὐτοῦ δυνάμεις καταθέτει τὴν ἰδικὴν του συμβολήν. Ἀλλὰ τὸ ἔργον τοῦ αὐτοῦ δὲν εἶναι εὐχερὲς. Ἐχει ἀτυχῶς ἐδραιωθῆ ἡ ἀντίληψις, ἀκόμη καὶ μεταξὺ τῶν Ὁρθοδόξων, ὅτι ἡ Ἐκκλησία δέον νὰ ἀσχολῆται περὶ ἄλλα θέματα, περισσότερο δὲ θεν

πνευματικά, ως εάν ή προστασία της Δημιουργίας του Θεού από την καταστροφήν, την όποιαν επιφέρει ή άπληστία του ανθρώπου, να μη ήτο θέμα «πνευματικόν».

Είναι χαρακτηριστικόν ότι ακόμη δέν θεωρείται, τόσον από τούς πιστούς όσον και από τούς ίδιους τούς κληρικούς, ή μόλυνσις και καταστροφή του περιβάλλοντος ως άμαρτία. Ποίος πνευματικός επέβαλε πότε έπιτίμιον διά την μόλυνσιν του περιβάλλοντος; Σπανία, ίσως και μοναδική, περίπτωσις άναφέρεται ή του μακαριστου Γέροντος Άμφιλοχίου εν τή νήσω Πάτμω, ό όποίος, μάλιστα πριν έμφανισθῆ όξυ τό οικολογικόν πρόβλημα, επέβαλλεν ως έπιτίμιον εις τούς έξομολογουμένους, να φυτεύσουν ένα δένδρον!

Η Όρθόδοξος Έκκλησία άτυχως εν πολλοίς κατατρέχεται υπό τινος έσωστρεφείας, περιοριζόμενη συνήθως εις την επίλυσιν των έσωτερικων της προβλημάτων, κωφεύουσα, ένίστε υπό την πίεσιν φονταμενταλιστικων κύκλων, εις τας έκκλήσεις διά συνεργασίαν και καταλλαγῆν, ως εάν μη ήτο δυνατόν να διατηρήση άλώβητον την ταυτότητα της, εάν άνοιξη και τείνη τας χειρας της εις συνεργασίαν μετά των άλλων.

Άλλ' ό όντως μέγας πλοῦτος της Όρθοδοξίας

δέν της έδόθη προς συντήρησιν. Όφείλει ή Όρθοδοξία να χρησιμοποιήση την παράδοσιν της, τόν θεολογικόν και πνευματικόν της θησαυρόν, διά να άντιμετώπιση ό σύγχρονος άνθρωπος τὰ φλέγοντα ύπαρξιακά προβλήματά του. Και ή παγκόσμιος οικολογική κρίσις, την όποιαν διερχόμεθα, αποτελεί, χωρίς άμφιβολίαν, πρόβλημα εκ των πλέον ζωτικων όσον και έπειγόντων. Η Όρθοδοξία όφείλει και ήμπορεί να πράξη ακόμη περισσότερα διά την άντιμετώπισιν του.

Ταῦτα, «άπό τó χρέος μη κινούν», κατά την φράσιν του μεγάλου μας ποιητου, τó Οικουμενικόν Πατριαρχειον φρονεί και πράττει ως ταπεινήν συμβολήν εις την προστασίαν της Δημιουργίας του Θεου.

Η οικολογική κρίσις, όμως, δέν θα άντιμετωπισθῆ χωρίς την συμβολήν όλων άνεξαιρέτως, των ανθρώπων κάθε θρησκειματος και κάθε φυλής. Άπό του ύψηλου αυτου βήματος καλοῦμεν και παρακαλοῦμεν κάθε άνθρωπον καλής θελήσεως να σεβασθῆ τó μέγα τούτο δώρον του Θεου, τó φυσικόν μας περιβάλλον. Τούτο άποτελει ευθύνην όλων μας εναντι του Θεου και εναντι των γενεων, αι όποiai έρχονται.

Σας ευχαριστοῦμεν.

Εισήγηση πρὸς τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ἱεραρχίας

Τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν
καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου

(Ἑκτακτὴ Σύγκληση τῆς Ι.Σ.Ι., 26.03.2010)

Σεβασμιώτατοι, Ἅγιοι Ἀδελφοί,

Στις 18 Μαρτίου 2010 ἀναρτήθηκε στὸ διαδίκτυο τὸ Σχέδιο Νόμου μὲ τίτλο «Ἀποκατάσταση τῆς φορολογικῆς δικαιοσύνης καὶ ἀντιμετώπιση τῆς φοροδιαφυγῆς»

Θὰ ἀναφερθῶ σ' αὐτὸ μὲ ἀπλουστευμένο τρόπο:

A. Φόρος Εἰσοδήματος

α. Πρότασις: Ὑπάγονται στὸ φόρο εἰσοδήματος τὰ μισθώματα στὴν πηγὴ τους, δηλαδή τὰ ἀκαθάριστα μὲ συντελεστὴ 20%.

β. Τί ἴσχυε μέχρι σήμερα;

Τὰ ἐκκλησιαστικά μισθώματα τῶν νομικῶν προσώπων κατὰ τὸ ἔτος 2004 φορολογοῦνταν μὲ συντελεστὴ 10%. Κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 2005 μειώθηκε σὲ 7%, κατὰ τὴν χρῆσιν τοῦ ἔτους 2006 μειώθηκε σὲ 4% καὶ ἀκολούθως καταργήθηκε.

γ. Πρότασις τῆς Δ.Ι.Σ. (23.3.2010)

Ὁ φόρος νὰ ἐπιβάλλεται στὰ καθαρὰ ἔσοδα ἀπὸ τὰ μισθώματα, ὥστε νὰ ἐκπίπτουν ἀπὸ τὸ ἀκαθάριστο ὅλες οἱ λειτουργικὲς καὶ ἄλλες δαπάνες τοῦ ἀθε ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου.

Ἡ Δ.Ι.Σ. ἐξουσιοδότησε τὸν Σεβ. Μητροπολίτην Ἑλασσῶνος, Συνοδικὸν Σύνεδρον καὶ μέλος τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς ἐπὶ τῶν Οἰκονομικῶν, μαζί μὲ τοὺς κ. Ἀντώνιον Ζαμπέλην, Διευθυντὴν τῆς Ε.Κ.Υ.Ο. καὶ τὸν νομικὸν σύμβουλον κ. Θεόδωρον Παπαγεωργίου νὰ ὑποβάλουν τίς προτάσεις εἰς τὸ Ὑπουργεῖον Οἰκονομικῶν καὶ συζητήσουν ἐπὶ τῶν θεμάτων.

Τί δέχθηκε τὸ Ὑπουργεῖον;

α. Παραμένει ὁ φορολογικὸς συντελεστὴς 20% ἐπὶ τῶν ἀκαθαρίστων ἐσόδων ἀπὸ μισθώματα, ὅμως ἀπὸ τὸ ἀκαθάριστο εἰσόδημα τῶν μισθώματων ἐκπίπτουν: Ι) ὡς «ἔξοδο» οἱ πάσης φύσεως δαπάνες τοῦ ἐκκλησιαστικοῦ νομικοῦ προσώπου καὶ ἕως ποσοστὸ 50% τῶν εἰσπραχθέντων μισθωμά-

των, ἐφ' ὅσον προκύπτουν ἀπὸ νόμιμα παραστατικά (ἄρθρο 11 παρ. 12 Νομοσχεδίου)

ΙΙ) καὶ ποσοστὸ 5% τοῦ μισθώματος γιὰ ἀποσβέσεις σὲ οἰκοδομὲς, οἱ ὁποῖες ἐκμισθώνονται ὡς κατοικίες, οἰκοτροφεῖα, σχολεῖα, φροντιστήρια, αἰθουσες κινηματογράφων καὶ θεάτρων, ξενοδοχεῖα, νοσοκομεῖα ἢ κλινικὲς, ἢ ποσοστὸ 3% γιὰ οἰκοδομὲς, πού ἐκμισθώνονται γιὰ ἄλλες χρήσεις (π.χ. καταστήματα) [ἄρθρο 8 παρ. 3 Νομοσχεδίου]

Ἄρα τὸ ἀφορολόγητο ποσοστὸ ἀνέρχεται σὲ 55% γιὰ κατοικίες καὶ 53% γιὰ καταστήματα.

B. Φορολογικὴ μεταχείριση τῶν δωρεῶν καὶ κληρονομιῶν

Ι. Μὲ βάση τὴν ἀρχικὴ διατύπωση τοῦ νομοσχεδίου, προτεινόταν φόρος κληρονομίας, ἀλλὰ καὶ φόρος δωρεῆς, ὕψους 5% γιὰ τὰ ἀκίνητα καὶ 10% γιὰ τὰ χρηματικὰ ποσά (ἄρθρο 25 παρ. 4), πού περιέχονται στὰ ἐκκλησιαστικά νομικά πρόσωπα.

ΙΙ. Ἀπὸ τὴν Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ προτάθηκαν συγκεκριμέναι ἀπαλλαγές.

ΙΙΙ. Ἀπὸ τὸ Ὑπουργεῖον ἔγιναν ἀποδεκτὰ τὰ κατωτέρω καὶ τὸ Νομοσχέδιο στις 24.3.2010 ἀναμορφώθηκε ὡς ἑξῆς :

α) ὅτι παραμένει τὸ ἀφορολόγητο γιὰ τίς δωρεές ὁποιοῦδήποτε περιοριστικοῦ ἀντικειμένου (π.χ. χρημάτων ἢ ἀκινήτων) μεταξὺ τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων (ἄρθρο 25 παρ. 16 Νομοσχεδίου), ὅπως δηλ. προβλέπει καὶ ὁ Καταστατικὸς Χάρτης τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

β) ὅτι οἱ αἰτία θανάτου κτήσεις (ἀπὸ κληρονομία, κληροδοσία, δωρεὰ αἰτία θανάτου) ὁποιοῦδήποτε περιοριστικοῦ ἀντικειμένου (π.χ. χρημάτων ἢ ἀκινήτων) μὲ λήπτη ἐκκλησιαστικὸ νομικὸ πρόσωπο φορολογοῦνται μὲ συντελεστὴ 0,5%.

γ) ὅτι οἱ δωρεές ἐν ζωῇ μὲ λήπτη ἐκκλησιαστικὸ νομικὸ πρόσωπο δὲν φορολογοῦνται ἕως τοῦ πο-

σοῦ τῶν 1.000 εὐρῶ κατ' ἔτος, γιὰ τὸ δὲ ὑπερβάλλον τμήμα τῆς ἀξίας τους φορολογοῦνται μὲ συντελεστή 0,5% (ἄρθρο 25 παρ. 5 καὶ 16 Νομοσχεδίου)

Γ. Φόρος Ἀκίνητης Περιουσίας

α) Κατὰ τοὺς νόμους 3634/2008 καὶ 3808/2009 ἀπὸ τὸ Ἐνιαῖο Τέλος Ἀκίνητης Περιουσίας - Ε.Τ.Α.Κ. ἀπαλλάσσονται μόνον ὅποια ἀκίνητα ἰδιοχρησιμοποιοῦσαν ἢ χρησιμοποιοῦσαν γιὰ τὸ λατρευτικὸ ἔργο τους τὰ ἐκκλησιαστικὰ νομικὰ πρόσωπα. Τὰ λοιπὰ ἀκίνητά τους φορολογοῦντο ἀρχικὰ μὲ συντελεστή 10 (1.1.2008) καὶ ἀκολούθως (1.1.2009) μὲ συντελεστή 30.

β) Μὲ βάση τὸ ΝΜΣΧΔ καταργεῖται (κατὰ τὸ ἄρθρο 56 τοῦ ΝΜΣΧΔ) τὸ Ε.Τ.Α.Κ. καὶ ἀντικαθίσταται ἀπὸ τὸν φόρο ἀκίνητης περιουσίας (ἄρθρο 27 ΝΜΣΧΔ).

Κατὰ τὸ ἄρθρο 29 τοῦ ΝΜΣΧΔ (ἀφορᾷ στὸν Φόρο Ἀκίνητης Περιουσίας) ἀπαλλάσσονται ἀπὸ τὸν φόρο:

α) τὰ ἀκίνητα ποὺ παραχωροῦνται κατὰ χρῆση χωρὶς ἀντάλλαγμα στὸ Ἑλληνικὸ Δημόσιο ἢ σὲ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου, ἐφόσον προορίζονται γιὰ τὴν ἐξυπηρέτηση ἀναγκῶν κάθε ἀναγνωρισμένης βαθμίδας δημόσιας ἐκπαιδευσεως, δημοσίων ἢ δημοτικῶν νοσοκομειακῶν συγκροτημάτων πρὸς ὄφελος τῆς δημόσιας υγείας, δημοσίων ἢ δημοτικῶν μονάδων κοινωνικῆς φροντίδας, δημοσίων ἢ δημοτικῶν παιδικῶν σταθμῶν ἢ βρεφοκομείων ἢ ὄρφανοτροφείων, δημοσίων ἢ δημοτικῶν γηροκομείων, Κ.Α.Π.Η. καθὼς καὶ ἀθλητικῶν ἐγκαταστάσεων, οἱ ὑπηρεσίες τῶν ὁποίων διατίθενται δωρεάν.

β) Τὰ ἀκίνητα ποὺ χρησιμοποιοῦν γιὰ νὰ ἐπιτελοῦν τὸ λατρευτικὸ, ἐκπαιδευτικὸ, θρησκευτικὸ καὶ κοινωφελὲς ἔργο, οἱ κατὰ τὴν παράγραφο 2 τοῦ ἄρθρου 13 τοῦ Συντάγματος γνωστὲς θρησκείες καὶ δόγματα, τὸ Ἱερὸ Κοινὸ τοῦ Παναγίου Τάφου, ἡ Ἱερὰ Μονὴ τοῦ Ὁρους Σινᾶ, τὸ Ἅγιον Ὄρος, τὸ Πατριαρχεῖο Κωνσταντινουπόλεως, τὸ Πατριαρχεῖο Ἀλεξανδρείας, τὸ Πατριαρχεῖο Ἱεροσολύμων καὶ ἡ Ὁρθόδοξη Ἐκκλησία τῆς Ἀλβανίας.

γ) Οἱ ἰδιωτικοὶ ναοὶ γνωστῶν θρησκειῶν καὶ δογμάτων ποὺ ἔχουν τεθεῖ σὲ κοινὴ λατρεία.

Γιὰ πρώτη φορὰ ἀπαλλάσσονται ἀκίνητα, ποὺ ἔχουν παραχωρηθῆ ἀπὸ τὰ ἐκκλησιαστικὰ νομικὰ πρόσωπα δωρεάν καὶ κατὰ χρῆση στὸ Δημόσιο ἢ

σὲ Ν.Π.Δ.Δ. (ὅπως εἶχε ζητήσει μὲ τὴν ἀπὸ 1.12.-2009 Ἀπόφασή Της ἢ Δ.Ι.Σ. γιὰ τὸ Ε.Τ.Α.Κ.).

Ἀρχικὰ τὸ Νομοσχέδιο ἀνέφερε ὡς ἀπαλλασσόμενα καὶ τὰ «ἰδιοχρησιμοποιούμενα» ἀκίνητα, ἀλλὰ καὶ τὰ ἀκίνητα, ποὺ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὸ λατρευτικὸ ἔργο τῶν γνωστῶν θρησκειῶν καὶ δογμάτων.

Κατὰ τὴν νεώτερη διατύπωση τοῦ ΝΜΣΧΔ ἀναφέρεται ὅτι ἀπαλλάσσονται τὰ ἀκίνητα ποὺ χρησιμοποιοῦνται γιὰ τὸ λατρευτικὸ, ἐκπαιδευτικὸ, θρησκευτικὸ καὶ κοινωφελὲς τὸ ἔργο (ὅροι ποὺ εἶναι ὅμως πρακτικὰ ἰσοδύναμοι, ἀφοῦ ὅσα ἰδιοχρησιμοποιοῦνται ἀποβλέπουν στοὺς σκοποὺς αὐτοὺς).

Κατὰ τὸ ἄρθρο 35 τοῦ ΝΜΣΧΔ ἡ ἀξία τῶν ἀκινήτων τῶν ἐκκλησιαστικῶν νομικῶν προσώπων ὄλων τῶν θρησκειῶν καὶ δογμάτων φορολογεῖται μὲ συντελεστὴ τρία τοῖς χιλίοις (30), ὅπως καὶ τὰ ἀκίνητα τῶν πάσης φύσεως μὴ κερδοσκοπικῶν νομικῶν προσώπων (κοινωφελῶν, ἐκπαιδευτικῶν, θρησκευτικῶν κ.λπ.). Τὰ λοιπὰ νομικὰ πρόσωπα δημοσίου δικαίου (στὰ ὁποῖα περιλαμβάνονται καὶ οἱ Ο.Τ.Α.) φορολογοῦνται μὲ συντελεστὴ ποσοστοῦ 1%.

Δ. Προτάσεις Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς:

1) Νὰ ἀπαλλάσσονται τὰ ἐκτὸς οἰκισμοῦ ἀκίνητα τῶν νομικῶν προσώπων δημοσίου δικαίου.

2) Ὁ φορολογικὸς συντελεστὴς νὰ μείνει στὸ 11% ἀντὶ τοῦ 3%.

Νὰ ἀπαλλάσσονται ὅλα τὰ ρυμοτομικῶς δεσμευμένα ἐκκλησιαστικὰ ἀκίνητα, γιὰ τὰ ὁποῖα ὑπάρχει ἀμετάκλητη δικαστικὴ ἀπόφαση, ποὺ διατάσσει τὸ Ἑλληνικὸ Δημόσιο νὰ ἄρει τὸ ρυμοτομικὸ βάρος καὶ ἕως ὅτου ἡ ἀπόφαση αὐτὴ ἐκτελεσθεῖ ἀπὸ τὸ Ἑλληνικὸ Δημόσιο.

Γιὰ τὴν τελευταία πρόταση τὸ Ὑπουργεῖο Οἰκονομικῶν δήλωσε ὅτι διατίθεται νὰ τὴν συζητήσει τὴν ἐπομένη ἐβδομάδα μὲ ἐκπροσώπους τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος καὶ ἐφ' ὅσον προσκομισθοῦν τὰ ἀναγκαῖα στοιχεῖα (δικαστικὲς ἀποφάσεις κ.λπ.).

Ἀγαπητοὶ Ἀδελφοί,

Ἔτσι ἔχουν τὰ πράγματα. Νὰ ἀκουσθοῦν ἀπόψεις. Νὰ καταγραφοῦν ἀποφάσεις καὶ προτάσεις καὶ νὰ συνταχθῆ ἓνα ἀπαντητικὸ ὑπόμνημα πρὸς τὸ Ὑπουργεῖο Οἰκονομικῶν.

Εὐχαριστῶ.

ΣΥΝΟΔΙΚΑ ΑΝΑΛΕΚΤΑ

Ἅγιος Ἰωάννης ὁ Ρῶσος

Τοῦ Πρωτοπρεσβυτέρου Ἰωάννη Δ. Βερνέζου
Προϊσταμένου τοῦ Ἱεροῦ Προσκυνημάτων τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος

(Ὁμιλία σὸ Α΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων,
Ζάκυνθος, 13-15.11.2009)

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ

Μακαριώτατοι,
Σεβασμιώτατοι,
Σεβαστοὶ ἀδελφοί,
Ἀξιόσεβαστοι ἐκπρόσωποι ἄλλων δογμάτων,
Ἐκκλησιῶν καὶ Θρησκειῶν,
Ἐκπρόσωποι τῆς πολιτείας, τοῦ Στρατοῦ καὶ
τῶν Σωμάτων Ἀσφαλείας,
Κυρίες καὶ Κύριοι.

Εὐχαριστῶ τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμον καὶ τὴν περὶ Αὐτὸν Διαρκῆ Ἱερὰ Σύνοδον διὰ τὴν ὑπ' αὐτῶν γενομένην εἰς ἐμὲ τιμὴν ὅπως ἐνώπιόν σας ἐκθέσω τὶς ἐμπειρίες τῆς πολυετοῦς ὑπηρεσίας μου εἰς τὸ Ἱερὸν Προσκύνημα Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου.

Ὑπακούοντας προθύμως πράττω ἐτοῦτο διὰ λόγους ἱστορικούς, ἐκκλησιαστικούς ἀλλὰ καὶ προσωπικοῦ.

Ἔχω τὸ προνόμιο καὶ τὴν τιμὴ νὰ διακονῶ ὡς λειτουργὸς ἀδιαλείπτως εἰς τὸ Ἱερὸν αὐτὸ καθίδρυμα ἐπὶ τεσσαράκοντα καὶ πέντε συναπτὰ ἔτη.

Κατὰ δύναμιν ἐργάσθηκα καὶ ἐργάζομαι διὰ τὴν προσασίαν τοῦ λαοῦ τοῦ Θεοῦ πὺν καταφθάνει εἰς τὸν Ἱερὸν αὐτὸν τόπον, διὰ τὴν κατὰ Θεὸν διαπαιδαγώγησίν του καὶ τὴν παραμονὴν του εἰς τὴν Ἱερὰν παρεμβολὴν τῆς Ὁρθοδόξου παραδόσεως καὶ ζωῆς.

Τὸ Ἱερὸν Προσκύνημα τοῦ ὁσίου Πατρὸς ἡμῶν

Ἰωάννου τοῦ Ρώσου εὐρίσκεται εἰς τὴν Νῆσον Εὐβοίαν βορειοκεντρικῶς εἰς τὴν κωμόπολιν Νέον Προκόπιον.

Κέντρον του ἔχει τὸν ὁμώνυμο Ἱερὸ Ναὸ ἔνθα φυλάσσεται ὅλως ἀκέραιον καὶ ἄφθαρτον τὸ Ἱερὸ Λείψανον τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου μεταφερθὲν ὑπὸ τῶν προσφύγων Ἑλλήνων ἐκ Προκοπίου Καισαρείας Καππαδοκίας τῆς Μικρᾶς Ἀσίας κατὰ τὸ 1924.

Εἶναι ἐμπεδωμένο πνευματικὰ στὶς καρδιὰς ἑκατομμυρίων ἀνθρώπων εἰς τὴν Ἑλλάδα καὶ τὸ ἐξωτερικὸ ἐφ' ὅσον κάθε θερινὴ σεζὸν δέχεται ἀπὸ δώδεκα (12) ἕως καὶ δεκαπέντε (15) χιλιάδας προσκυνητᾶς καὶ ἐπισκέπτας ἐβδομαδιαίως!

Διὰ τοῦ Νόμου 4149/1961, ἄρθρον 140 εἶναι ὡς Ν.Π.Δ.Δ. ἐντεταγμένο εἰς τὴν δικαιοδοσίαν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος, Ἰστιάας καὶ Βορείων Σποράδων, διοικούμενο ὑπὸ πενταμελοῦς Διοικητικοῦ Συμβουλίου προεδρευόμενου ὑπὸ τοῦ ἐκάστοτε Μητροπολίτου, νῦν κ. Χρυσοστόμου.

Ἐπιτελεῖ ἔργα ἀγάπης καὶ Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης.

Ὑποστηρίζει διτπῶς τὰ ἰδρύματα τῆς Μητροπόλεως, ἦτοι:

Τὸ κέντρο στήριξης τῆς οἰκογενείας, τὰ δύο γηροκομεῖα, τὸ κατασκηνωτικὸ συγκρότημα δυναμικότητος χιλίων (1000) ἀτόμων, τὰ σχολεῖα τῆς περιοχῆς μὲ παγίαν ἐπιδοτήσεις. Ἐπιτελεῖ κοινωφελῆ ἔργα ὁδοποιίας, πλατειῶν, ὑδρεύσεως, ἐξυγιάνσεως καὶ ἐξωραΐσμοῦ τῆς περιοχῆς.

Ἰδρυσεν δύο ξενῶνας δυναμικότητος διακοσίων τριάντα (230) κλινῶν μὲ δυνατότητα διεξαγωγῆς συνεδρίων καὶ ἐν γένει καλύπτει ἓνα εὐρὺ φάσμα ἀνθρωπίνων ἀναγκῶν καὶ κοινωνικῶν προβλημάτων.

ΕΙΣ ΤΟΝ ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΟ ΤΟΜΕΑ

Προκειμένου ο άνθρωπος να έχει δικό του τόπο συγκεντρώσεως δια όμαδική εκδήλωση των αισθημάτων του προς τὸν Θεόν, τῆς δοξολογίας, τῆς ἀγάπης, τῆς εὐχαριστίας, ἀλλὰ καὶ τοῦ φόβου καὶ τῶν ἀναγκῶν του, ὕψωσε τὰ Ἱερά, τοὺς Ἱεροὺς Ναοὺς, τὰ Ἱερά Τεμένη, τὰ Μαρτύρια, τὰ Ἱερά Προσκυνήματα.

Ἐδῶ διὰ τὴν τέλεση τῆς πλέον εὐαρέστου Λατρείας πρὸς τὸν Θεὸν ἦτοι τοῦ Μυστηρίου τῆς Θείας Εὐχαριστίας καὶ τῆς τακτικῆς συμμετοχῆς εἰς αὐτό. Ἐδῶ νὰ παρηγορηθεῖ, νὰ καθαγιασθεῖ τις κρίσιμες στιγμές, τὴν γέννηση, τὸν γάμο, τὸν θάνατο.

Καὶ εἶδαμε τις ἀμέτρητες χιλιάδες τῶν προσκυνητῶν νὰ καταφθάνουν ἐδῶ μὲ εὐκαιρία τις ἱερὲς ἀποδημίαι, ἐν εὐφροσύνῃ εἰς τὰς αὐλὰς τῶν Ἱερῶν σκηνομάτων. Εἰς τὴν θεάν δὲ τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου νὰ χαιρετίζουσιν μὲ ἐνθουσιασμό, νὰ εὐχονται, νὰ ὑμνοῦν τὸν Κύριον, τὸν θαυμαστὸν ἐν Αὐτοῖς Ἁγίοις Αὐτοῦ. Διακρίνουμε «οἰονεῖ» εἰς τὰς ὄψεις καὶ τὰς καρδίας αὐτῶν, τὴν ἀγαλλίασιν ἐπὶ τῇ θεᾷ τοῦ Ἱεροῦ Λειψάνου, τὴν κατάνυξιν καὶ τὸν σεβασμόν, ἅπαντες δὲ ἀναμένουν ὅπως λάβουν τι ἐκ τοῦ Ἱεροῦ τούτου προσκυνήματος.

Φροντίζουμε ὥστε ἡ παρουσία μας ὡς λειτουργῶν καὶ ὑπηρετῶν νὰ μὴν γίνεταί αἰτία καὶ χάνεταί ἡ ἡρεμία, ἡ κατάνυξις, ἡ πνευματικὴ γαλήνη πού εἶναι ἀπαραίτητοι ὄροι διὰ νὰ ἀσκήσει ὁ ἄνθρωπος τὰ καθήκοντά του πρὸς τὸν Θεόν.

Ἀπὸ τὰ πρῶτα μας χρόνια μὲ τοὺς συνυπηρέτας βάλαμε μπροστὰ τὴν ἀγάπη, τὴν ὀρμητικὴ καὶ ἄδολη νεανικὴ δύναμη, ἔρωτα ἅγιο καὶ θεόδοτο διὰ νὰ στηρίξουμε ἐτοῦτο τὸ Ἱερὸ Καθίδρυμα.

Βαστάσαμε τὸν καύσωνα δεκαετιῶν, τὸ βάρος, τις εὐθύνες, κόπους καὶ μόχθους, κατεβάλαμε προσπάθειαι διὰ τὴν στήριξιν του γιὰ τὸν καθγιασμένο ἐτοῦτο τόπο.

Δὲν ἐπέτρεψα ποτὲ στὸν ἑαυτό μου καὶ στοὺς συνηπηρέτας οὐδὲ βλέμμα νὰ μαρτυρήσει ὅτι ἐπιζητοῦμε ἀμοιβές, οἰκονομικὰ ὀφέλη ἢ ἔχουμε ἀνάγκη προσωπικὴ ἀπὸ τὸν κουρασμένο στρατόκοπο τῆς ζωῆς.

Στὶς ἀπροσμέτρητες ἱεροπραξίαι ἀφέθησαν οἱ προσκυνηταὶ ἐλεύθεροι καὶ ἔγινε βίωμα στὶς δεκαετίαι πού πέρασαν, στὴν περιοχὴ καὶ μακρόθεν

ὅτι, στὶς ἐτοιμασίαι τῶν γονέων τῶν ἀναδόχων, τῶν παραινύφων, βαπτίσεων, γάμων, ἄλλων ἱεροπραξιῶν, τὸ οἰκονομικὸ εἶναι τὸ τελευταῖο ἢ καὶ καθόλου πού θὰ σκεφθοῦν ἐρχόμενοι εἰς τὸν Ἱερόν ἐτοῦτο τόπο.

Τοὺς εἶδαμε μὲ σεβασμὸ καὶ αὐτοθυσίαι, εἰσήλαμε εἰς τὰ Ἅγια τῶν Ἁγίων, τὶς καρδιές, τὶς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων. Ὅπλο μας ἀκατανίκητο ἡ Θ. Λειτουργία, ἡ Ἱερά Ἐξομολόγησις, οἱ Ἱερὲς Τελετουργίαι, τὰ Μυστήρια τῆς Ἐκκλησίας μας.

Μὲ πολλὴ δύναμη καὶ χάρις Θεοῦ ἐνώσαμε τὶς καρδιὰς μας, τοὺς ὑπηρετήσαμε, συμμετέχουμε στὶς χαρὲς καὶ στὶς λύπαι, τὶς ἀγωνίαι καὶ τὰ προβλήματα τους.

Εὐθύναι πανηγύρεων, ὀργανώσεων Συνεδρίων, διαφόρων «Forum» χωρῶν τῆς Ε.Ο.Κ καὶ λοιπῶν ἐπισήμων ἐπισκέψεων Πανεπιστημιακῶν Σχολῶν, Πανελληνίων καὶ Διορθοδόξων Συνδιασκέψεων, Σεμιναρίων, συναντήσεων Συνδικάτων, Συλλόγων, Σωματείων, Στελεχῶν, Μητροπόλεων καὶ ἄλλων ὀργανισμῶν, Ἐκκλησιαστικῶν Σχολῶν, ὄλων τῶν βαθμίδων τῆς Ἐκπαιδεύσεως, Σωμάτων Ἀσφαλείας, Στρατοῦ, Ἀεροπορίας ἄλλων ὀργανισμῶν, Δικαστικῶν, Κληρικῶν καὶ μοναχῶν τῆς Ἑλλάδος καὶ τοῦ Ἐξωτερικοῦ, ὀρθοδόξων ἀλλὰ καὶ ἄλλων δογμάτων. Χιλιάδων ξεναγήσεων ὀμιλιῶν, ὑποδοχῆς καὶ φιλοξενιῶν.

Κατὰ τὴν μαρτυρία πολλῶν σημαίνοντων προσώπων καὶ φορέων, ὄλων ἰδιαιτέρως δὲ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου γραπτῶς καὶ προφορικῶς, ὀμολογεῖται ὅτι ἡ προσφορὰ τοῦ Ἰδρύματος Ὀσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου στὸν τομέα αὐτὸ ἔχει ἀποβεῖ πολῦτιμος.

Ἡ Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ ἕνα εὐρύτερο πρόγραμμα διὰ τῶν εἰδικῶν γραφείων καὶ ἐκπροσώπων τῆς παρεμβαίνει καὶ προωθεῖ προγράμματα πού ἐνημερώνουν καὶ καταρτίζουν τοὺς ἱερεῖς καὶ ἐκπροσώπους ἄλλων Ἐκκλησιῶν σὲ θέματα ἀπαραίτητα γιὰ τὴν ἀπρόσκοπη πνευματικὴ πορεία τῶν μελῶν τῆς Ἐκκλησίας. Ἰδίως σήμερα πού παρατηρεῖται παροξυσμὸς κακότητος, αἰρέσεων, πτώση τῶν ἀνωτέρω πνευματικῶν ἀξιῶν καὶ προπαντὸς διάλυσις τῶν μορφῶν καὶ σχημάτων τοῦ κοινωνικοῦ βίου.

Καυχώμεθα ἐν Κυρίῳ ὅτι μᾶς βρίσκουν οἱ ἐκπρόσωποι, οἱ Σύεδροι νὰ τοὺς ὑποδεχόμεθα

μέ μία καρδιά πάλλουσα από αγάπη και σεβασμό, μέ ένα εργατοϋπαλληλικό προσωπικό που ή προθυμία και τὸ χαμόγελό του αφήνει ανεξίτηλα τὰ σημάδια στίς καρδιές τῶν Συνέδρων, τῶν προσκυνητῶν, τῶν ἐπισκεπτῶν.

ΕΝΑΝΤΙ ΤΩΝ ΠΡΟΣΕΡΧΟΜΕΝΩΝ ΝΕΩΝ

Στίς ἀπροσμέτρητες ὀμιλίες και ξεναγήσεις αὐτὸ που συνέχει τὸ εἶναι μας εἶναι ή προσπάθεια προσέγγισης τῶν νέων που κατέχουν ἕνα ὑψηλὸ ποσοστὸ προσέλευσης εἰς τὰ Ἱερὰ Προσκυνήματα κατὰ τὴν ἐκτίμησή μας. Στίς συμπαγείς ὀμάδες που ξεναγοῦμε τῶν ἐργαζομένων νέων, ὑπαλλήλων, ἐπιστημόνων, ὄλων τῶν βαθμίδων τῆς ἐκπαίδευσως και ὅτι ὀμιλοῦμε ἐξ ἀφορμῆς μίας θυσίας ἐνὸς νέου Ἁγίου, ἀποκαλύπτουμε, ἐκπροσωποῦμε ἐνώπιόν τους τὴν ρηξικέλευθη στάση, τὴν ἀντίσταση ἐνὸς στρατιώτη που ἀντιμετώπισε μόνος τὴ βία, τὴ φίμωση, τὴν κατάργηση τῆς προσωπικῆς του ἐλευθερίας.

Τονίζουμε στοὺς νέους και τίς νέες τὴν πίστη τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου, τὸν ἐνθουσιασμό, τὴν ἀκλόνητη ἐλπίδα στή ζωή, τὴν μυθική θωράκιση τῆς ψυχῆς του που ἀντλοῦσε ἀπὸ τὸν Χριστὸ και τὴν διδασκαλία του. Ἡ ἀπειλή τοῦ θανάτου μέ τὰ σωματικά βασανιστήρια δὲν τὸν φίμωσε, δὲν λιποψύχησε, δὲν ἀπαρνήθηκε τὸν Ἰησοῦ.

Μέ ἀφορμὴ αὐτὴν τὴν θυσία, τὸ ὀλοκαύτωμα ἐνὸς παλικαριοῦ τονίζουμε ὅτι στήν ἱστορία και σὲ ἀνυπολόγιστο ἀριθμὸ νέοι και νέες ἐντάχθηκαν στὸ πνεῦμα τοῦ Χριστοῦ και τὴν Διδασκαλία Του, γράφοντας μέ τὴν νεανική τους ὀρμή και ἀποφασιστικότητα τίς λαμπρότερες σελίδες στήν πίστη, τὴν ἐπιστήμη, τίς τέχνες και τὰ γράμματα.

Ἡ Μητρόπολις μας δὲ ἀνύψωσε ἕνα κατασκηνωτικὸ συγκρότημα εἴκοσι (29) κτηρίων γιὰ τὴν δωρεὰ φιλοξενία κάθε θερινῆ σεζὸν τουλάχιστον ὀκτακοσίων (800) νέων και νεανίδων.

Τὸ Ἰδρυμα τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Ρώσου κατέβαλε τὸ 70% τῶν δαπανῶν. Πίστις μας εἶναι τὸ ἐπιλεγμένο και ἐκπαιδευμένο κατασκηνωτικὸ στέλεχος, δίπλα στὸ νέο, στὰ προβλήματά του, στήν μόρφωση, στὸ παιχνίδι τῆς ἐλεύθερης ὄρας, γιὰ νὰ τὸν προσεγγίσει, νὰ μεταδώσει στήν ψυχὴ του τίς θεμελιώδεις ἀλήθειες τῆς πίστεως, τῆς ἱστορίας, τῶν Ἑλληνικῶν παραδόσεων και τῆς λατρευτικῆς ζωῆς τῆς Ἐκκλησίας.

Και τοῦτο διότι μέ τὴν ὑποτυπώδη θρησκευτικὴ ἀγωγή που παρέχει τὸ σχολεῖο και ή οἰκογένεια, ή ὕλιστική προπαγάνδα πάσης μορφῆς και ἀντιθρησκευτικὴ δραστηριότητα λυμáίνεται κυριολεκτικά τὴ νεότητα.

Ἐπίσης ἕνα νέο μεγάλο κεφάλαιο γιὰ τὴν Ἑλλάδα εἶναι ὁ τελευταῖα ὀνομαζόμενος «Θρησκευτικὸς Τουρισμός».

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος διὰ τοῦ ἐγγράφου που μέ θέτει ἐνώπιόν σας, ζητεῖ τίς ἐμπειρίες μίας ζωῆς περὶ τῆς ὑποδοχῆς τῶν ξένων εἰς τὸ Ἱερὸ Προσκύνημα. Βεβαίως ἰσχύει γενικῶς ὅτι ὁ ἄνθρωπος ἀνέκαθεν κινεῖται ἀπὸ μία παντοδύναμη, θὰ ἔλεγε κανεῖς, δύναμη τὸν πόθο αὐτῆς τῆς χαρᾶς, τῆς ζωῆς γιὰ νὰ ταξιδεύει.

Ὁ τουρισμὸς γενικὰ διὰ τὰ ἀνεπτυγμένα κράτη μέ ἰσχυρὲς ὑποδομὲς στήν ὑποδοχὴ ξένων, στήν εἰσροή κεφαλαίων στὸ ἔθνικὸ εἰσόδημα κατέχει τὴν πρώτη θέση.

Ἡ Ἑλλάδα τοῦ φωτεινοῦ οὐρανοῦ, τῆς γαλανῆς θάλασσας, τῶν ἱστορικῶν ἀναμνήσεων τῶν ὑπερόχων καλλιτεχνικῶν μνημείων, ή Ἑλλάδα τῶν νέων ἀριστουργημάτων τῆς χριστιανικῆς περιόδου τῶν νέων πνευματικῶν ἀποκαλύψεων τοὺς θησαυροὺς, ή πατρίδα μας, ἔχει ὅλα τὰ προσόντα, διὰ νὰ καταστεῖ ἕνα ἀπὸ τὰ σπουδαιότερα τουριστικὰ κέντρα τῆς γῆς.

Ὁ οὐράνιος νόμος τοῦ Χριστοῦ ἐνωμένος μέ τὸ ἀθάνατο Ἑλληνικὸ ἰδεῶδες σὲ ἕνα ὑπέροχο σύμπλεγμα, δημιουργεῖ τὰ νέα μνημεῖα ἀριστουργήματα σὲ ὅλη τὴν ἐπικράτεια και πέραν αὐτῆς, βαδίζει δὲ ὁ Ἑλληνισμὸς τὸν δρόμο τῆς εἰρήνης, τοῦ πολιτισμοῦ και τῆς προόδου.

Ἐδῶ ὑποδεχόμεθα τοὺς ξένους διαφόρων φυλῶν και ἔθνοτήτων μέ τὸν αὐτὸν σεβασμὸ, ἐκτίμησιν και προσοχὴν ὡς και τοὺς ἰδικούς μας.

Μέ τὴν ἰδιαίτεραν του γλῶσσα ἕκαστον ἔθνος μέ τὴν αὐτὴν πίστην και ἐλπίδα τὸ αὐτὸν φρόνημα συναντῶμεθα «τοῦ ἐξομολογήσασθαι τὸ ὀνόματι τοῦ Κυρίου».

Στοὺς ἱερούς αὐτοὺς τόπους συνδεόμεθα πρὸς ἀλλήλους οἱ ἄνθρωποι στενὰ και συναποτελοῦμε ἕνα ὑπερφυῆς σῶμα και οὐράνιο, τοῦ ὀποίου κεφαλὴ εἶναι ὁ Χριστὸς ὁ Κύριός μας.

Ἐποδεχόμενοι τοὺς ξένους, συνενούμεθα ἀδελφοὶ και φίλοι ὀμοεθνεῖς, ἄλλοεθνεῖς και ὀμόπιστοι

και πιστεύουμε ότι η πατρίδα μας αξίζει να μεταβληθεῖ εἰς Ἱερὸν Ναὸν παγκοσμίου Προσκυνηματος, εἰς Ἅγιον τόπον ἀπὸ τὸν ὁποῖον κάθε πολιτισμένος ἄνθρωπος θὰ αισθάνεται τὴν ἀνάγκη νὰ περάσει τουλάχιστον μία φορὰν εἰς τὴν ζωὴ του.

Τέλος ἀπομένει νὰ καταγραφῆ ὅτι ἕνα σπουδαῖο κεφάλαιο στὴν ἐπικοινωνία τοῦ πλήθους τῶν προσκυνητῶν ἀποτελεῖ καὶ ὁ γραπτὸς ἔντυπος λόγος.

Στὴν πολυετὴ ὑπηρεσία μου εἶναι ἀσφαλῶς ἑκατομμύρια τὰ ἀντίτυπα ποὺ κυκλοφόρησαν στὰ χέρια τῶν ἐπισκεπτῶν διὰ τὴν ἐνημέρωσή σις ἀλήθειες τῆς πίστεως καὶ τὴν πνευματικὴ τους ὠφέλεια.

Ὡς καὶ ἡ ἀλληλογραφία τῶν προσκυνητῶν ἀνέχεται σὲ χιλιάδες ἐπιστολὲς ἐτησίως μὲ προσωπικὰ αἰτήματα ποὺ ζητοῦν λύσεις, περιμένουν βοήθεια καὶ κατὰ δύναμιν παίρνουν προσωπικὴ ἀπάντηση.

Δράττομαι τῆς εὐκαιρίας ὅπως ἐνώπιόν σας ἐκθέσω μὲ σεβασμὸν τὴν ταπεινὴ μου θέση καὶ γνώμη ὅτι: τὰ μετακινούμενα πλήθη πρὸς τὰ ἱερὰ

Προσκυνήματα, τοὺς ἁγιασμένους τόπους, τὰ Ἱερὰ Λείψανα, τὶς Θαυματουργὲς Εἰκόνες, δὲν εἶναι ἀποτέλεσμα κάποιας τουριστικῆς καμπάνιας ἢ ὀργανωτικῆς ἱκανότητος τουριστικῶν γραφείων, ἀλλὰ ἐσωτερικὴ πνευματικὴ ἀνάγκη, εἶναι κινήσεις πίστεως τοῦ ἀνθρώπου πρὸς τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὅσια.

Τὰ πλήθη τῶν λαῶν μετακινοῦνται ἀναζητώντας τὸ ἅγιο, τὸ ἱερό. Ἡ οὐσία δηλαδὴ τοῦ προσκυνηματος δὲν εἶναι τὸ ταξίδι ἢ ἡ διαδρομὴ, ἀλλὰ ἡ χάρις καὶ τὸ ἔλεος τοῦ Θεοῦ ποὺ αὐτὸ ἐξασφαλίζει. Χορηγὸς αὐτῶν ἡ Ἁγία μας Ἐκκλησία. Ὑπὸ τὴν σκέπην της καὶ ἐντὸς τοῦ ἱεροῦ της περιβόλου καὶ νὰ τρεφώμεθα καὶ νὰ ποιμαίνωμεθα. Μέγας ποιμὴν ὅστις θεμελίωσε καὶ ἐστερέωσε αὐτὴν εἰς καθίδρυμα ἀκαθαίρετον καὶ αἰώνιον εἶναι ὁ Κύριος ἡμῶν Ἰησοῦς Χριστός, Σωτὴρ καὶ Λυτρωτὴς ἡμῶν. Αὐτὸς παραμένει πάντοτε ἡ ἰσχύς, ἡ δύναμις μας. Ἡ φωνὴ Του παρήγορος, ἐνθαρρυντικὴ, πάλλουσα ἀπὸ ἀγάπη ἐν μέσῳ τοῦ ζόφου ποὺ μᾶς περιβάλλει: «ἐγὼ εἰμὶ ὁ ἀστὴρ ὁ λαμπρὸς, ὁ πρωϊνός» Ἀποκ. 22.16. Ὑπόσχεσις μιᾶς λαμπρῆς ἡμέρας ποὺ ἀνατέλλει διὰ τὸν καθένα ἀπὸ ἐμᾶς.

Προσκυνηματικές εμπειρίες ἀπὸ τὸ πανελλήνιο προσκύνημα στὴν Παναγία μας τῆς Τήνου

Τοῦ Πρωτοπρ. Γεωργίου Φανεροῦ,
Προϊσταμένου τοῦ Πανελληνίου Ἱδρύματος Εὐαγγελιστρίας Τήνου

(Ὁμιλία στὸ Α΄ Πανελλήνιο Συνέδριο Προσκυνηματικῶν Περιηγήσεων,
Ζάκυνθος, 13-15.11.2009)

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΠΡΟΣΚΥΝΗΜΑΤΙΚΩΝ ΠΕΡΙΗΓΗΣΕΩΝ

Μακαριώτατοι,
Σεβασμιώτατε Ἅγιε Ζακύνθου,
Σεβασμιώτατοι,

Ἐπιτρέψατέ μας, πρὶν, μὲ τὸν προσήκοντα σεβασμὸ, παρουσιάσουμε στὴν παρούσα πνευματικὴ καὶ ἐπιστημονικὴ Σύναξη, κάποιες διαπιστώσεις πὺν σχετίζονται μὲ τὴν Ποιμαντικὴ τοῦ Προσκυνητῆ, πὺν ἀσκεῖται στὸ Πανελλήνιο Ἱερὸ Ἱδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου ἀπὸ τῆς συστάσεώς του μέχρι σήμερα, νὰ Σᾶς μεταφέρω τὸν ἀδελφικὸ χαιρετισμὸ καὶ τὶς εὐχὲς τοῦ Σεβασμιωτάτου Ποιμενάρχου μας, Μητροπολίτη Σύρου καὶ Τήνου κ. Δωροθέου.

Ἰδιαίτερος, διαβιβάζουμε τὰ συγχαρητήριά του τόσο ὡς πρὸς τὸν ἐορτάζοντα Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Ζακύνθου γιὰ τὴν, ἀπὸ πάσης ἀπόψεως, ἄρτια διοργάνωση τοῦ παρόντος Συνεδρίου ὅσο καὶ στὸν Πανοσιολογιώτατο Ἀρχιμ. π. Σπυρίδωνα Κατραμάδο, Γραμματέα τοῦ Συνοδικοῦ Γραφείου καὶ τὰ Μέλη τῆς Ἐπιτροπῆς αὐτοῦ. Τὸ βέβαιο εἶναι ὅτι ἀπὸ τὸ Συνέδριον αὐτὸ θὰ προκύψουν χρήσιμα πορίσματα καὶ συμπεράσματα. Διαβιβάζουμε ἐπίσης καὶ τὶς εὐχαριστίες του πρὸς τὸν Σεβασμιώτατο κ. Χρυσόστομο, γιὰ τὴν ἀναφορά του στὸ Πανελλήνιο Ἱερὸ Ἱδρυμα Εὐαγγελιστρίας Τήνου, ὡς γνωστὸ τόπο πανορθόδοξου προσκυνηματικοῦ προσορισμοῦ, γεγονός, πὺν ἔδωσε στὴν ἐλαχιστότητά μου τὴν τιμὴ νὰ Σᾶς καταθέσω τὰ κατωτέρω:

Κατὰ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τὸν Δαμασκηνό, «Ἄπειρον τὸ θεῖον καὶ ἀκατάληπτον καὶ τοῦτο μόνον καταληπτὸν Αὐτοῦ, ἡ ἀπειρία καὶ ἀκαταληψία».

Ἀκατάληπτος ὁ Θεός, ἀλλ' ὄχι ἐντελῶς ἄγνωστος στὸν ἄνθρωπο. Ὁ Παντοδύναμος Κύριος «ἐμφανίζει ἑαυτὸν οἷς ἂν κρίνη εὐλογον εἶναι ὀφθῆναι»

Καὶ πράγματι, δὲν ἄφησε ὁ Κύριος τὸν ἑαυτό Του «ἀμάρτυρον ἀγαθοποιῶν», ἐκδηλώνοντας τὴν γιὰ μᾶς τοὺς ἀνθρώπους ἀγάπη Του καὶ τὴν γιὰ τὴ δικὴ μας σωτηρία πρόνοιά Του, παραδοὺς στὴν εὐλογημένη Ἑλληνικὴ γῆ, καὶ ὄχι μόνον, ὡς παρακαταθήκη, τόπους ἱερούς, ἀληθινὰ σκηνώματα τῆς δόξης Του.

Μέρος καὶ ἔκφραση αὐτῆς τῆς Θείας Πρόνοιαις καὶ Παντοδυναμίας εἶναι ἡ, στὶς 30 Ἰανουαρίου τοῦ 1823 στὴν Τήνο, Εὐρεση τῆς Ἁγίας Εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης, χάριν καὶ ἐξ αἰτίας τῆς ὁποίας ὁ Πανίερος Ναὸς τῆς Εὐαγγελιστρίας παραμένει καὶ θὰ παραμένει τηλαυγὴς φάρος σωτηρίας, τόπος ἔκφρασης τῆς θείας εὐδοκίας καὶ ἐκδήλωσης κοινωνικῆς ἀγαθοποιίας, πηγὴ ἀέναος ἰαμάτων καὶ θείων εὐεργεσιῶν, τόπος ἱερός, στὶς αὐλὲς τοῦ ὁποίου ἀμέτρητες ψυχὲς βίωσαν καὶ βιώνουν τὸ Μυστήριον τῆς Πίστεως καὶ δέχονται τὴν εὐλογία τῆς Παναγίας Μητέρας τοῦ Θεοῦ, ἕνας χώρος, ὅπου ὁ Πλάστης ἀνακαλύπτεται καὶ τὸ Πλάσμα ἀποκαλύπτεται.

Μέσα στὸ «ἀρχοντικὸ» τῆς Παναγίας βιώνουμε καθημερινὰ τὶς εὐεργεσίες, τὶς Πρεσβεῖες καὶ τὴ Χάρη Τῆς.

Χιλιάδες κατ' ἔτος οἱ προσκυνητὲς τῆς πάνσεπτης Εἰκόνας τῆς Μεγαλόχαρης, πὺν συρρέουν ἀπ' ὅλα τὰ μῆκη καὶ τὰ πλάτη τοῦ πλανῆτη, Ὁρθόδοξοι, ἀλλὰ καὶ ἑτερόδοξοι, σκεπτικιστὲς, συχνά,

ἂν ὄχι ἄπιστοι, ἀναζητώντας ὅλοι τὴ λύτρωση, τὴ μετοχὴ στὸ θεῖο, τὸ θαῦμα...

Αὐτοὶ οἱ προσκυνητὲς εἶναι γιὰ τὸ Ἱερὸ Ἰδρυμα ἢ καθημερινὴ φροντίδα, μετὰ τὸ ἱερὸ εἰκόνισμα.

Ὁ κάθε προσκυνητής, ὡς πρόσωπο, εἶναι γιὰ τὸ Ναὸ τῆς Μεγαλόχαρης ὁ ἐν δυνάμει Ἅγιος, πού, ἀνάλογα μὲ τὴ δεκτικότητά του γεύεται τὶς πλούσιες Δωρεές τοῦ Τριαδικοῦ Θεοῦ, διὰ πρεσβειῶν τῆς Ὑπεραγίας Θεοτόκου.

Αὐτὸν τὸν προσκυνητὴ, στὴν πορεία τοῦ ἱστορικοῦ καὶ λειτουργικοῦ χρόνου, οἱ διακονήσαντες καὶ διακονοῦντες τὸ Ἱερὸ Ἰδρυμα τὸν σεβάστηκαν, μὲ ἀγάπη περισσὴ τὸν περιέβαλαν καὶ ὡς εἰκόνα Θεοῦ τὸν ἀντιμετώπισαν, ἄλλοτε τραυματισμένη, πού ζητεῖ θεραπεία, καὶ ἄλλοτε ἀπὸ τὶς μέριμνες τῆς ζωῆς συνθλιβομένη, πού ψάχνει διέξοδο καὶ ζητεῖ σωτηρία.

Ἡ σχέση τοῦ ἱεροῦ Εἰκονίσματος μὲ τὸν προσκυνητὴ στὴν Ἱερὰ νῆσο Τήνο εἶναι μία σχέση ἀγαπητικὴ μεταξὺ Θεοῦ καὶ ἀνθρώπου, οὐράνιας αὔρας πνοῆς, πλημμυρίδα δωρεῶν τῆς ἀκοίμητης καὶ στοργικῆς μητρικῆς ματιᾶς πρὸς τὸν πονεμένο ἄνθρωπο.

Γι' αὐτὸ καὶ ὁ προσκυνητὴς δὲν βλέπει τὸ ἱερὸ Εἰκόνισμα μέσα ἀπὸ προστατευτικὰ πλέγματα ἢ σὲ ἀπόσταση ἀπ' αὐτόν, ἀλλὰ ἔχει ἄμεση, διαπροσωπικὴ σχέση καὶ ἐπικοινωνία μαζί του, τὸ ἀσπάζεται, τὸ ἀγγίζει, ἐναποθέτει πάνω του ἀφιερώματα καὶ βλέπει νὰ φωτίζονται τὰ πρόσωπα τῆς Παναγίας καὶ τοῦ Ἀγγέλου τῆς Χαρᾶς ἀπὸ τὴ φλόγα τῆς ἀκοίμητης λαμπάδας, πού ἀπὸ τὸ 1823 μέχρι σήμερα δὲν ἔσβησε ποτὲ καὶ καίει συνέχεια πλησίον τοῦ φυλακτηρίου τῆς «ἀγίας Σοροῦ», ὅπου ἡ ἁγία Εἰκόνα τοποθετεῖται κάθε ἑσπέρα, ὕστερα ἀπὸ εἰδικὴ Ἀκολουθία.

Ἀπὸ τῆς συστάσεώς του, στὸ Ἱερὸ Ἰδρυμα, μὲ ἐπίκεντρο τὰ δύο Θυσιαστήριά του, τοῦ Ναοῦ τῆς Εὐρέσεως κατ' ἀρχάς, τοῦ ἀφιερωμένου στὴ Ζωοδόχο Πηγὴ, καὶ τοῦ Πανιέρου Ναοῦ τῆς Εὐαγγελιστρίας, τελεῖται συνεχῶς καὶ ἀδιαλείπτως ἡ Θεία Λειτουργία, οὕτως ὥστε ἐκεῖ καθημερινὰ «ὁ Χριστὸς νὰ σημαίνεται ἐν τοῖς μυστηρίοις», κατὰ τὴν ἔκφραση Νικολάου τοῦ Καβάσιλα καὶ νὰ βιώνεται συνεχῶς ἡ λειτουργικὴ παροντοποίηση τῶν γεγονότων.

Ὅλο τὸ χρόνο τελεῖται καθημερινὰ ἡ ἀναίμακτη

Θυσία, ἐκτὸς μόνον ἀπὸ τὶς διατεταγμένες ἡμέρες, κατὰ τὶς ὁποῖες ἀπαγορεύεται ἡ τέλεση αὐτῆς.

Καθημερινὰ ἐπίσης τελοῦνται καὶ οἱ Ἀκολουθίες τῆς ἐνάτης Ὁρας, τοῦ Ἑσπερινοῦ, τοῦ Μεσονυκτικοῦ καὶ ἡ Ἱερὰ Παράκληση, ἡ ὁποία ψάλλεται πεντάκις τῆς ἡμέρας, καὶ ἐκτάκτως, ὡσάκις ὑπάρχουν ἀφίξεις πλοίων.

Ἔτσι, ὁ κάθε προσκυνητὴς ἐντὸς καὶ ἐκτὸς Ἑλλάδος, Ὁρθόδοξος καὶ μὴ, ἔχει τὴν δυνατότητα νὰ βιώσει ἢ νὰ πρωτογνωρίσει τὶς ἱερές μας Ἀκολουθίες, ὁποιαδήποτε ὥρα κι ἂν φθάσει στὴν Τήνο καὶ στὸν Ναό. Ἄλλ' ὅπως τὸ Θυσιαστήριο ἀκατάπαντα λειτουργεῖ, ἔτσι καὶ ὁ Ἀμβωνας τῆς Παναγίας οὐδέποτε ἔπαυσε νὰ λαλεῖ, νὰ κηρύττει καὶ νὰ διδάσκει τὸ λαὸ τοῦ Θεοῦ, τὸν ὁποῖο Ἀμβωνα, ἀπὸ τὸ 1862, ὅταν, μὲ Βασιλικὸ Διάταγμα τοῦ Ὁθωνος, ἀπεφασίσθη ὁ διορισμὸς 2 Ἱεροκηρῶν στὸ Ναὸ τῆς Παναγίας μέχρι σήμερα, ἐπιφανεῖς τοῦ θεῖου λόγου κήρυκες ἐκόσμησαν καὶ ἐπάξια διακόνησαν, δύο ἀπὸ τοὺς ὁποίους σήμερα κατακοσμοῦν τὸ Σῶμα τῆς Ἱεραρχίας, οἱ Σεβασμιώτατοι Φθιώτιδος κ. Νικόλαος καὶ Γλυφάδας κ. Παῦλος.

Παράλληλα, καθ' ὅλη τὴ διάρκεια τοῦ ἔτους διακονεῖται καὶ ἡ ἱερὰ Ἐξομολόγηση στὰ 3 Ἐξομολογητήρια, πού βρίσκονται ἐντὸς τοῦ συγκροτήματος.

Ὁ Σεβασμιώτατος Πρόεδρος καὶ οἱ Ἐπιτροπές, πού κατὰ καιροὺς διοίκησαν τὸ Ἱερὸ Ἰδρυμα, μερίμνησαν ὥστε κατὰ τὴ διάρκεια τοῦ θέρους, ὅποτε καὶ παρατηρεῖται καθημερινὰ προσέλευση χιλιάδων προσκυνητῶν, νὰ καλοῦνται οἱ ἐντεταλμένοι πνευματικοὶ καὶ ἀπὸ ὅλες τὶς ἐνορίες τῆς Τήνου, ὥστε καθ' ὅλη τὴν ἡμέρα καὶ σὲ ὁποιαδήποτε στιγμή, ὁ προσκυνητὴς νὰ εὐρίσκει Ἐπιτραχίλιο πνευματικοῦ, στὸ ὁποῖο νὰ ἐναποθέτει τὸ βάρος τῆς ψυχῆς του, νὰ ἀνακουφίζεται, καὶ νὰ ἀναχωρεῖ ἀπὸ τὸ ἱερὸ νησὶ ἀναγεννημένος ἐσωτερικὰ καὶ πνευματικὰ.

Ἀπὸ τὰ στοιχεῖα, πού διακριτικὰ συγκεντρώνουν οἱ πνευματικοὶ καὶ παραδίδουν στὸ Σεβασμιώτατο Πρόεδρο, συνάγεται ἀβίαστα τὸ συμπέρασμα ὅτι κατ' ἔτος περισσότερο ἀπὸ 150.000 ἄνθρωποι ἀναβαπτίζονται στὰ θεραπευτήρια αὐτὰ τοῦ Ναοῦ τῆς Παναγίας, πρὸς τοὺς ὁποίους προσφέρονται ἀπὸ τοὺς πνευματικὸς ἐποικοδομητικὸ περιεχομένου ἔντυπα καὶ εἰκόνες τῆς Παναγίας.

Στήν κολυμβήθρα τῶν τριῶν παρακειμένων τοῦ Ναοῦ τῆς Εὐρέσεως Βαπτιστήρια, χιλιάδες παιδιὰ ἔλαβαν τὸ Χριστιανικὸ Βάπτισμα καὶ τὸ Χρῆσμα καὶ πολιτογραφήθησαν οὐρανοπολίτες, πολλὰ δὲ ἀπ' αὐτὰ ἀνεδείχθησαν Ἀρχιερεῖς, Ἱερεῖς, Πανεπιστημιακοὶ διδάσκαλοι, ἐπιφανεῖς πολιτικοὶ καὶ καταξιωμένοι κοινωνικοὶ ἐργάτες.

35.000 Βαπτίσεις ἔχουν καταγραφεῖ ἀπὸ τὸ 1980 μέχρι σήμερα, καὶ ἀπὸ τὸν ἀριθμὸ αὐτὸ ἀντιλαμβάνεσθε τὸ συνολικὸ ἀριθμὸ τῶν Βαπτισθέντων στὸ Ἱερὸ Ἰδρυμα ἀπὸ τῆς συστάσεώς του.

Σὲ ὅλα τὰ Βαπτίσματα, παρ' ὅτι οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀνώνυμοι καὶ διερχόμενοι, δίδεται χειρόγραφο πιστοποιητικὸ καὶ προσφέρεται ἀπὸ τὸ Ἰδρυμα πρὸς τοὺς γονεῖς καὶ τοὺς ἀναδόχους τὸ ἀνάλογο εἰδικὸ ἔντυπὸ τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Σημειώνουμε ἐδῶ ὅτι οἱ ἱερεῖς, παρ' ὅτι τελοῦν 40 βαπτίσματα ἡμερησίως καὶ στὰ 3 Βαπτιστήρια, κυρίως τὸ καλοκαῖρι, ἀναγινώσκουν ὅλη τὴν Ἀκολουθία καὶ φέρουν πάντοτε Ἐπιτραχήλιο καὶ Φελόνιο.

Ἀναφέρουμε ἐδῶ, ἐπιπροσθέτως, ὅτι ἀπὸ τῆς συστάσεως τοῦ Ἰδρυματος μέχρι σήμερα ἔχει ἱερολογηθεῖ στὸ Ναὸ 3.200 φορές ἡ Ἀκολουθία τοῦ Γάμου, στοὺς δὲ νεόνυμφους προσφέρεται σήμερα ἡ ἀνάλογη εἰδικὴ ἔκδοση τῆς Ἀποστολικῆς Διακονίας.

Τονίζουμε, μάλιστα, ὅτι ὅλα τὰ Μυστήρια τελοῦνται χωρὶς καμία οἰκονομικὴ ἐπιβάρυνση τῶν προσερχομένων στὶς ὑπηρεσίες τοῦ Ἰδρυματος γιὰ τὴ δῆλωσή τους.

Στὰ παραπάνω πρέπει νὰ προσθέσουμε καὶ τὴν ἀσκούμενη Ποιμαντικὴ διὰ τῶν λειτουργούντων ὅλο τὸ χρόνον, ἐντὸς του συγκροτήματος, Βιβλιωπλείου, τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ, καὶ διὰ τῶν ἀντιαιρετικῶν καὶ τῶν ἄλλων πνευματικῆς οἰκοδομῆς καὶ ἱστορικοῦ περιεχομένου βιβλίων, ἐκδόσεων τοῦ Ἱεροῦ Ἰδρυματος.

Μακαριώτατοι,
Σεβασμιώτατε Ἅγιε Ζακύνθου,
Σεβασμιώτατοι,
Ἀγαπητοὶ πατέρες καὶ ἐκλεκτοὶ Σύνεδροι,

Πολλὲς χάριτες καὶ ἀπέραντη εὐγνωμοσύνη ὀφείλει ἡ ἐπὶ γῆς στρατευομένη Ἐκκλησία στὸ Προσκύνημα τῆς Μεγαλόχαρης γιὰ τὴν ποιμαντι-

κὴ, λειτουργικὴ, φιλανθρωπικὴ καὶ κοινωνικὴ προσφορά του.

Ἀπὸ τὴ Χάρη τῆς τελουμένης Εὐχαριστιακῆς Προσευχῆς στὰ Ἱερὰ Θυσιαστήρια τῆς Παναγίας, ὁ κάθε Χριστιανὸς βιώνει καθημερινὰ τὴν χαρὰ καὶ τὴν ἐλπίδα τῆς Ὀγδῆς Ἡμέρας.

Ἀπὸ τὴν Χάρη τῶν ἐπιτραχηλίων τῶν πνευματικῶν τοῦ Ναοῦ, ἁμαρτήσαντες, ἀνομήσαντες, ἀδικήσαντες ἐνώπιον τοῦ Θεοῦ ἔχουν καταστῆ φίλοι Του καὶ συμπολίτες τῶν Ἁγίων, ἄνθρωποι, ἐπόνυμοι καὶ ἀνώνυμοι, ποὺ στάθηκαν μὲ μάτια δακρυσομένα μπροστὰ στὸ ἱερὸ εἰκόνημα εἶδαν καθαρὰ τὴν παρουσία τοῦ Θεοῦ, πίστεψαν, εἶδαν τὸ θαῦμα καὶ ἐπέστρεψαν στὴν καθημερινότητα «ἄδοντες, ἀστράπτοντες, ἡλλοιωμένοι»!

Ἐγλοποιεῖται, ἔτσι, μία ἀμφίδρομη πνευματικὴ σχέση καὶ ἀμοιβαία ὠφέλεια μεταξὺ Κλήρου καὶ Λαοῦ.

Μπροστὰ στὸ πάνσεπτο Εἰκόνημα δὲν ἀναβαπτίζεται πνευματικὰ μόνο ὁ πιστός... Καὶ ὁ Κληρικὸς διδάσκεται καὶ ἐμπνέεται ἀπὸ τὴν εὐλάβειά του καὶ συναισθάνεται τὸ μέγεθος τῆς εὐθύνης του, τόσο ἀπέναντι στὸν ἄνθρωπο, ὁ ὁποῖος τοῦ καταθέτει τὰ προβλήματα του καὶ περιμένει νὰ ἀκούσει ἀπ' αὐτὸν λόγο ἐνισχυτικὸ καὶ παραμυθητικὸ, ὅσο καὶ ἀπέναντι στὸ Θεό, πρὸς τὸν Ὅποιο δὲν πρέπει νὰ βρεθεῖ ἀναπολόγητος γιὰ τίς ψυχὰς τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν.

Δικαιολογημένα, λοιπόν, καὶ εὐστοχα ἔχει εἰπωθεῖ ὅτι «κάθε Κληρικὸς πρέπει νὰ φοιτήσῃ στὴ μεγάλη Σχολὴ τῆς Ποιμαντικῆς Τέχνης, καὶ νὰ ζήσει μέσα στὴ μυστηριακὴ ἀτμόσφαιρα τοῦ Πανελληνίου Ἱεροῦ Ἰδρυματος τῆς Εὐαγγελιστρίας τῆς Τήνου, ὥστε νὰ διδαχθεῖ πῶς νὰ ἐπιτελεῖ σωστά, κατὰ τὸ θέλημα τοῦ Θεοῦ καὶ γιὰ τὴ σωτηρία τοῦ ἀνθρώπου, τὴν ἀποστολή του».

Θὰ ἦταν, ἴσως, χρήσιμο καὶ ὠφέλιμο καὶ κάθε ἀσχολούμενος μὲ τὸν θρησκευτικὸ τουρισμὸ νὰ ζήσει γιὰ λίγο καὶ νὰ βιώσῃ αὐτὰ ποὺ ἐμεῖς καθημερινὰ βιώνουμε στὸ Ναὸ τῆς Παναγίας, ὥστε νὰ μπορεῖ νὰ μεταβάλλῃ τοὺς «τουρίστες» σὲ Προσκυνητὲς καὶ τῆς δόξης τοῦ Κυρίου μας διαπρύσιους κήρυκες καὶ ὑμνητές.

Σᾶς εὐχαριστῶ πολὺ.

Οἱ ἐπιστῆμες τοῦ ποσοῦ καὶ ἡ θεολογία

Τοῦ Νικολάου Γ. Πολίτη, Ὁμ. Καθηγητοῦ τῆς Φιλοσοφίας
τῆς Φιλοσοφικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν

(Εἰσήγηση σὲ Ἡμερίδα τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς
Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων, Πεντέλη, 5.11.2009)

ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΕΙΔΙΚΗ ΣΥΝΟΔΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
ΠΑΡΑΚΟΛΟΥΘΗΣΕΩΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΩΝ ΘΕΜΑΤΩΝ

Μὲ στόχο ἴσως τὴν ἐξαφάνιση τῶν ἀντιθέσεων, ἐπειδὴ αὐτὲς προέρχονται ἀπὸ αἰσθητικὲς ἀντιλήψεις, πὺν ἐκφράζονται μὲ λέξεις, ὑποστήριξε ὁ Ἡράκλειτος πῶς «ὁ δρόμος εἶναι ὁ ἴδιος καὶ ὁ αὐτὸς εἴτε ἡ φορὰ τοῦ εἶναι πρὸς τὰ πάνω εἴτε πρὸς τὰ κάτω» (DK 22[12]B60). Ἡ ἐξήγηση πὺν δίνεται εἶναι ὅτι καὶ οἱ δύο κινήσεις διαπνέονται καὶ διευθύνονται ἀπὸ τὴν τάξη καὶ τὴν ἁρμονία (Λογοθέτου., Περὶ τὸν Ἡράκλ., 6). Τεῖνω νὰ μὴν ἀσπάζομαι ὀλόκληρη αὐτὴν τὴν ἐξήγηση καὶ προτιμῶ νὰ θεωρῶ πῶς, γιὰ τὸν ἀρχαῖο σοφὸ, ἡ ἀντίθεση εἶναι ὄντως μὲν στίς λέξεις, ἀλλὰ ἡ σύνθεση ἐδῶ εἶναι στὸν διευθύνοντα καὶ κρατοῦντα τὰ πράγματα ἔμπυρο λόγο. Ἄλλωστε γιὰ αὐτὸ ἀκριβῶς, ἐπειδὴ ὁ φιλόσοφος ζοῦσε κατὰ τὸν Λόγο, ὁ λαμπρὸς ἐκεῖνος Ἰουστῖνος (100-165), ὁ πρῶτος φιλόσοφος καὶ μάρτυς, τὸν κατέτασσε «στοὺς Χριστιανούς, ἔστω καὶ ἂν θεωρήθηκε ἄθεος» (Ἀπολ., Α', 46, 3). Δὲν διέφυγε τῆς προσοχῆς τοῦ Ἰουστῖνου ὅτι καὶ ἡ ἀντίθεση οὐρανοῦ καὶ γῆς ἐνώνεται στὸ θεῖο θέλημα. Ὅλοι οἱ χριστιανοὶ ἄλλωστε ἐπαναλαμβάνουμε, «γενηθήτω τὸ θέλημά σου ὡς ἐν οὐρανῷ καὶ ἐπὶ τῆς γῆς» (Ματθ., ς', 11). Κατὰ συνέπεια οἱ ἀντιθέσεις εἶναι φαινομενικὲς, ἐπειδὴ ἐνώνονται στὴν σύνθεση. Στὴν προκειμένη πάντως περίπτωσι πρέπει νὰ ἐξετάζεται, ἂν ὁ εἰρμὸς συνδέει ὄντως τὰ διεστῶτα. Στὸ πλαίσιο πάντως αὐτό, τῆς ἄρσεως τῶν ἀντιθέσεων πρέπει νὰ τοποθετηθεῖ καὶ τὸ ἀντικείμενο τῆς ἡμερίδας,

ἐπειδὴ ὑπάρχει καὶ σ' αὐτὸ ἡ ἀντίθεση κληρικῶν καὶ διαφωτισμοῦ. Συμβολὴ σὲ αὐτὴν θὰ εἶναι καὶ ἡ κριτικὴ προσέγγιση τῆς ἀντιθέσεως ἐπιστήμης καὶ θεολογίας. Ὅταν γίνεται λόγος γιὰ τὴν ἐπιστήμη καὶ τὴν θεολογία, οἱ περισσότεροὶ ἀπὸ τοὺς συγχρόνους ἀνθρώπους θεωροῦν ἄκριτα πῶς αὐτὲς οἱ ἔννοιες δὲν μποροῦν νὰ συνυπάρχουν, ἐπειδὴ εἶναι ἀντίθετες, ἢ μᾶλλον ἀντιφατικὲς. Ὁ λόγος ἐστιάζεται στὸ ὅτι ἡ πρώτη ἔχει ὡς ἀντικείμενο κάτι πὺν θεωρεῖται ὅτι τὸ γνωρίζει ἡ ἐπιστήμη, τὴν ὕλη δηλαδή, ἡ ὁποία καὶ μόνη ἐμπίπτει στὰ διαφέροντά της. Ἀντίθετα ἡ ἄλλη ἔννοια, ἡ θεολογία, ἀκριβῶς ἐπειδὴ τὰ ἀντικείμενά της δὲν σχετίζονται μὲ τὴν ὕλη, δὲν ἐμπίπτουν στὰ ἐνδιαφέροντα τῆς ἐπιστήμης. Ἡ ὑπαγωγή αὐτὴ δὲν μπορεῖ, ὅπως θὰ δειχθεῖ, νὰ θεωρηθεῖ ἀσφαλῆς. Ἐπὶ τοῦ παρόντος θὰ σημειωθεῖ πῶς ἂν τὰ ἀντικείμενα τῆς θεολογίας δὲν ἐμπίπτουν στὴν σφαῖρα ἐξετάσεως τῆς ἐπιστήμης, τότε καὶ ἡ ὕλη δὲν ἐμπίπτει, παρὰ τὰ ὅσα λέγονται, ἀφοῦ εἶναι σχεδὸν ἐπιστημονικὰ ἄγνωστη. Αὐτὸ ἀκριβῶς εἶναι μάλιστα ἐκεῖνο πὺν ἀφαιρεῖ τὰ ἐχέγγυα ἀπὸ τὴν ἐπιχείρησι θεωρήσεως τῶν πάντων ὡς ὕλικῶν.

Ἡ στέρηση τῆς ἀποδόσεως τῆς ὕλικότητος σὲ ὅλα, δημιουργεῖ ἐξ ἀντιθέτου τὴν ἀποδοχὴ μὴ αἰσθητῶν, ἄρα νοερῶν ὄντοτήτων. Ἡ ἀποδοχὴ τῆς νοερότητας ὑποστηρίζεται τόσο στὴν ἀρχαία, ὅσο καὶ στὴν σύγχρονη ἐποχὴ. Ἡ σύνδεσι τῶν ἐποχῶν δὲν συνιστᾷ κάποια προκρούσεια θεώρηση, ἂν ληφθεῖ ὑπ' ὄψιν ὅτι οἱ γνώσεις πὺν περιλαμβάνονται στὸ μαθησιακὸ γίγνεσθαι δὲν ἔχουν ἀλλάξει στὸ πέρασμα τῶν αἰώνων. Αὐτὴ ἡ προϋπόθεσι δημιουργεῖ τὴν ἀναγκαία συνθήκη ἀπαλοιφῆς τῆς προτεινομένης ἀντιφατικότητος ἐπιστημῶν ἐν προκειμένῳ τοῦ ποσοῦ καὶ τῆς θεολογίας. Οἱ προ-

τιμώμενοι λόγοι πού επιτρέπουν την ἄρση τῆς ἀντιθέσεως εἶναι ἐδῶ τρεῖς. Εἰδικότερα, γιά τὸ σκοπὸ αὐτὸ θὰ ὑποστηριχθεῖ ἀρχικά πὼς ἡ σημερινὴ ἐπιστημονικὴ γνώση, ὅσο καὶ ἡ ἀντίστοιχη ἀρχαία, ἔχουν ἓνα καὶ τὸ αὐτὸ μαθησιακὸ ὑπόστρομα. Στὴν συνέχεια θὰ γίνῃ προσέγγιση τῶν μαθηματικῶν θεωρήσεων, οἱ ὁποῖες θὰ ὀδηγήσουν στὴν ἀποδοχὴ ἄυλων ὄντοτήτων. Τέλος θὰ ὑποστηριχθεῖ πὼς τὸ ὑπόβαθρο τῆς ἐπιστήμης πού εἶναι ἡ ὕλη θὰ κριθεῖ ὡς ἐσφαλμένο, ἀφοῦ ἡ ὕλη, τόσο γιά τὴν ἀρχαία, ὅσο καὶ γιά τὴν σύγχρονη ἐποχὴ, εἶναι ἄγνωστη. Ἔτσι, ἀπὸ τὴν ἐνότητα τῆς γνωστικῆς διεργασίας, τὴν ἀποδοχὴ τῆς ἀυλότητος καὶ τὴν ψευδῆ ὑπαγωγὴ, θὰ συναχθεῖ πὼς οἱ ἐπιστῆμες τοῦ ποσοῦ δὲν ἀντιστρατεύονται ἐκείνῃ τῆς θεολογίας.

1. Ἡ διαχρονικὴ προσέγγιση τοῦ εἶναι

Σὲ μία ἀποστροφή του, ἓνας μεγάλος γερμανὸς ποιητῆς γράφει πὼς ὁ κόσμος εἶναι ἴδιος, ἂν καὶ δὲν γίνεται ἀμέσως ἀντιληπτός, ἀφοῦ λαμποκοπᾷ σὰν τὴν πρωτόπλαστη ἡμέρα (*Γκαῖτε, Φάουστ*). Σήμερα ἐπιβεβαιώνεται αὐτὴ ἡ ῥήση, ἀφοῦ, παρὰ τὴν παρουσία τῆς βιομηχανικῆς ἐπαναστάσεως, στὴν ὁποία ἀποδίδεται τὸ φαινόμενο τοῦ θερμοκηπίου, ὑπάρχουν μετρήσεις πού λέγουν πὼς πρὶν ἀπὸ αὐτὴν εἴχαμε ἴδιες μὲ τὶς σημερινὲς καταστάσεις. Ὁ κόσμος, ὄχι μόνον ἀπὸ ποιητικῆς ἀντιλήψεως, ἀλλὰ καὶ ἀπὸ φιλοσοφικῆς πρακτικῆς εἶναι μία ὄντοτητα, ὅπως εἶναι καὶ ὁ ἄνθρωπος. Τὰ ὄντα, γιά τὴν φιλοσοφία, δὲν ἀλλάζουν. Ἐκεῖνα πού ἀλλάζουν εἶναι τὰ γινόμενα. Ἔτσι λοιπὸν, ἐπειδὴ ὁ κόσμος εἶναι διαχρονικά ἐκεῖ «ἔξω» –πρόκειται γιά μεταφορά–, καὶ μᾶς περιμένει, ἐμεῖς καλούμεθα, κάθε φορὰ νὰ τὸ προσεγγίζουμε. Τὸ παράδοξο μὲ τὴν κριτικὴ αὐτὴ προσέγγιση εἶναι πὼς γίνεται προφανῶς πάντοτε μὲ τὸν ἴδιο τρόπο, ἢ μᾶλλον μὲ τὰ ἴδια ἐφόδια, ἐπειδὴ εἶναι ἴδιες οἱ σταθερὲς μὲ τὶς ὁποῖες διανοούμεθα. Κατὰ συνέπεια φαντάζει ἐλλιπὴς ἡ ἀντίληψη ἐκείνη, σύμφωνα μὲ τὴν ὁποία τὰ ἀντικείμενα τῶν διανοητῶν καὶ φιλοσόφων κατὰ τὴ βυζαντινὴ, ἢ μᾶλλον τὴν χριστιανικὴ περίοδο, καθὼς ἐπίσης ἢ ἐκπαίδευση, ἀλλὰ καὶ οἱ καθημερινὲς ἐνασχολήσεις σχετίζονταν μόνον μὲ τὰ θεολογικὰ ζητήματα. Στὴν πραγματικότητά δὲν συνέβαινε αὐτό, ἀφοῦ

καὶ αὐτοί, ὅπως καὶ ἐμεῖς, εἶχαν, ὅπως θὰ ἔχουν καὶ οἱ ἄλλοι πού θὰ ἔλθουν, τὰ ἴδια σχεδὸν προβλήματα γιά ἐπίλυση. Ἄλλωστε ἡ ὕλη τῶν μαθημάτων πού εἶχαν τότε, ὄχι μόνον δὲν ἔχει ἀλλάξει, ἀντίθετα, ἐνδεικτικὸ τῆς ταυτότητας τῶν προβλημάτων, αὐτὴ ἡ ἴδια εἶναι ἡ βάση καὶ τῶν σημερινῶν πανεπιστημιακῶν προγραμμάτων. Κατὰ συνέπεια ὅταν χρησιμοποιοῦνται τὰ ἴδια μέσα γιά τὴν προσπέλαση τοῦ ἴδιου ἀντικειμένου, τότε σὲ κάθε περίσταση πρέπει νὰ τὰ ἀποτελέσματα νὰ μὴν διαφέρουν.

Στὴν ἐπιχείρηση κατατάξεως ὄλων τῶν δυνατῶν κατηγορημάτων, τὰ ὁποῖα μποροῦν νὰ ἀποδοθοῦν σὲ ὅποιο ζητούμενο, κατέληξε ὁ Ἀριστοτέλης στὸν ἀριθμὸ τῶν δέκα. Πρόκειται γιά τὶς *Κατηγορίες*, οἱ ὁποῖες περιέχονται στὸ ὁμώνυμο ἔργο. Ἡ δευτέρη ἀπὸ αὐτὲς ἀναφέρεται στὸ ποσόν, καὶ ὡς ἐπεξηγήση παρατίθεται στὸ ἀριστοτελικὸ κείμενο, ὅταν γίνεται λόγος γιά αὐτὸ ἐννοοῦμε «οἶον δίτηχυ, τρίτηχυ» (Πβ. 4,1b25). Ἡ ἀναφορὰ λοιπὸν στὸ ποσὸν σημαίνει ἀντιστοίχως μέτρηση τοῦ ἀντικειμένου. Ἡ μέτρηση τοῦ ποσοῦ, λόγῳ τῶν δυνατῶν καταστάσεων πού μπορεῖ αὐτὸ νὰ ἔχει, γίνεται μὲ τέσσερις ἐπιστῆμες. Αὐτὲς εἶναι ἡ Ἀριθμητικὴ, ἡ Μουσικὴ, ἡ Γεωμετρία καὶ ἡ Ἀστρονομία. Θὰ προσθέσω πὼς αὐτὲς συνιστοῦν μία *τετρακτύν*, τετραδά δηλαδὴ ἀδιάσπαστη. Γιά τὴν ἱστορία θὰ προστεθεῖ πὼς ὁ Ἀρχύτας ὁ Ταραντῖνος (428-347) εἶναι αὐτὸς πού πρῶτος συνέστησε τὴν διάκριση αὐτῶν τῶν ἐπιστημῶν (DK47[55]B2). Προστέθηκε ἀργότερα καὶ μία *τριττὺς*, τριάδα δηλαδὴ, μαθημάτων, στὴν ἐκπαιδευτικὴ διαδικασία, στὴν ὁποία περιέχονται ἡ Γραμματικὴ ἢ Ῥητορικὴ καὶ ἡ Λογικὴ. Αὐτὲς οἱ δύο ὁμάδες συνιστοῦν τὴν ὕλη ὁποιοδῆποτε ἤθελε νὰ παρακολουθήσει τὴν ἐγκύκλιο παιδείωση (Πβ. Κουκουλέ, *Βυζαντ. βίος καὶ Πολιτισμὸς Α'*, 1,106-107). Εἶναι αὐτὲς οἱ ἐπιστῆμες πού θὰ ὀνομασθοῦν ἐλευθέραιες τέχνες (*liberal arts*). Ἔτσι ἡ τετραμερὴς προσέγγιση τοῦ ποσοῦ καὶ ἡ ἀντίστοιχη διάκριση τῶν ἐπιστημῶν, μᾶζι μὲ τὶς ἄλλες τρεῖς, ἔγινε ἡ βάση προσπελάσεως τοῦ περιβάλλοντος. Αὐτὴ ἡ προσέγγιση ἔγινε ἀποδεκτὴ καὶ στὸν χριστιανικὸ, ἀλλὰ καὶ στὸ μουσουλμανικὸ κόσμον, τόσο στὴν Δύση ὅσο καὶ στὴν Ἀνατολή.

Ἄναμφιβόλως ὄλοι οἱ μετέχοντες τῆς παιδείας

γνωρίζουν την τετράδα τῶν μαθηματικῶν, καὶ τοὺς χρησιμεύουν ὄχι μόνο στὴν ὀλοκλήρωση τοῦ προσώπου, ἀλλὰ καὶ στὴν καθημερινή χρήση. Οἱ ἐπιδόσεις σὲ αὐτὴν δὲν προσδιορίζεται ἀπὸ τὶς ἰδιαιτέρως τάσεις κάποιου, ὅπως τὶς θεολογικὲς π.χ. ἀντιθέτως αὐτὴ συντελεῖ καὶ στὴν ὀλοκλήρωση τῆς θεολογίας. Αὐτὴ μάλιστα ἡ θέση δικαιολογεῖ, ἔστω καὶ μὲ κάποια δόση ὑπερβολῆς, νὰ γράφει ὁ βιογράφος τοῦ Δαμασκηνοῦ καὶ τοῦ Κοσμᾶ, πὼς αὐτοὶ «οἱ δύο ἐκπαιδεύτηκαν τόσο στὰ ἀριθμητικὰ καὶ στὶς ἀναλογίες πὺν μποροῦν νὰ παρομοιαστοῦν μὲ τὸν Πυθαγόρα καὶ τὸν Διόφαντο. Παράλληλα οἱ γνώσεις τους στὴν Γεωμετρία τοὺς κάνουν ὥστε νὰ μοιάζουν μὲ τὸν Εὐκλείδη. Οἱ γνώσεις τους στὴν Ἀρμονικὴ (μουσικὴ) φαίνονται στὸ ἔργο τους. Τέλος καὶ στὴν Ἀστρονομία ἦταν μεγάλοι, πράγμα πὺν φαίνεται ἀπὸ τὶς ἀναλογίες τὰ διαστήματα καὶ τὶς ἀποστάσεις πὺν διακρίνονται στὰ γραπτά τους» (Ἰωάννου Πατρ. Ἱεροσολύμων, Βίος τοῦ ὁσίου πατρὸς ἡμῶν Ἰωάννου τοῦ Δαμασκηνοῦ, PG 94, 445C-448A). Προφανῶς καὶ οἱ δύο εἶναι μεγάλοι θεολόγοι, πράγμα πὺν σημαίνει ὅτι δὲν τοὺς ἀπέτρεψε ἡ μελέτη τῶν ἐπιστημῶν τοῦ ποσοῦ ἀπὸ τὶς θεολογικὲς τους ἐξηγήσεις. Θεολόγος καὶ μάλιστα κυριολεκτικῶς ἐπώνυμος εἶναι ὁ Γρηγόριος (330-389/90), ὁ ὁποῖος νωρίτερα θεωροῦσε πὺν ὁ ἄνθρωπος πρέπει νὰ φιλοσοφεῖ, πὺν σημαίνει νὰ ἐξετάζει, νὰ διερωτᾶται καὶ νὰ συμπεραίνει. Προτρέπει λοιπὸν σχετικῶς, «νὰ φιλοσοφεῖς περὶ τοῦ κόσμου ἢ περὶ τῶν κόσμων, περὶ τῆς ὕλης, περὶ τῆς ψυχῆς περὶ τῶν λογικῶν φύσεων... περὶ τῆς ἀναστάσεως τῆς κρίσεως καὶ τῆς ἀνταποδόσεως, διότι στὴν μελέτη αὐτῶν ἡ ἐπιτυχία δὲν εἶναι ἄχρηστη, ἀλλὰ καὶ ἡ διάπραξη τοῦ λάθους εἶναι ἀκίνδυνη» (Γρηγορίου Θεολόγου Λόγος Α΄ Θεολ., ι΄, (Barbel, 60). Αἰῶνες ἀργότερα, σημάδι μιᾶς ἀδιάσπαστης ἀλυσίδας, ἔγραφε ὁ Βούλγαρις (1716-1806), διευθυντῆς τότε τῆς Ἀθωνιάδος Ἀκαδημίας, ὅπως ὀνομάσθηκε, ὅτι πρέπει «νὰ φιλοσοφοῦμε γιὰ τὴν ὕλη καὶ τὴν ἔγχρονη δημιουργία, ἀλλὰ καὶ γιὰ τὴν οὐσίωση τῆς φύσεως. Ἐπίσης γιὰ τὴν ἀύλη λογικὴ καὶ ἀθάνατη ψυχὴ, ἀλλὰ καὶ γιὰ ὅσα ἄλλα καὶ περὶ τοῦ Θεοῦ καὶ τῶν θείων ὀρθὰ πολλὲς φορὲς βρέθηκαν νὰ φιλοσοφοῦν οἱ ἔξω σοφοί, ὀδηγούμενοι σὲ αὐτὰ ἀπὸ τὴν ἱερὴ φύση. Ὄσῳσο ἂν κά-

που θεωρηθοῦν ὅτι κάποια συμπεράσματα εἶναι ἀντίθετα μὲ τὰ ἀπόρητα μυστήρια, αὐτὰ θὰ τὰ ἀφῆσουμε ἔξω», ἐννοεῖται ἀπὸ τὰ ἀποδεκτὰ ἀντικείμενα (Βουλγάρεως, Ἡ λογικὴ, 65). Ἐπειδὴ μπορεῖ νὰ θεωρηθεῖ τὸ πέρασμα ἀπὸ τὰ μαθηματικὰ στὴν φιλοσοφία ἄκριτο, θὰ σημειώσω, τοῦτο μόνον, ὅτι γιὰ τὸν Βούλγαρι ἐπίσης, «χωρὶς τὰ μαθηματικὰ στοιχεῖα δὲν εἶναι ἐπιτρεπτό νὰ προσεγγίσει κανεὶς τοὺς φιλοσοφικοὺς βατῆρες». Συνεχίζοντας τὴν παρέμβαση εἶναι εὐκόλο νὰ διαπιστώσει κανεὶς πὺν ἡ πτωχεία τῆς ἀντιμετωπίσεως τῶν ἀρχαίων κειμένων ὀφείλεται καὶ στὸ ὅτι σήμερα οἱ μὲν μαθηματικοὶ δὲν ξέρουν φιλολογία, ἀλλὰ καὶ οἱ φιλόλογοι ἀγνοοῦν τὰ μαθηματικὰ.

Ἐπιστρέφοντας στὴν ἀνάλυση, θὰ προσθέσω πὺν ἡ ἐπάδα τῶν ἐπιστημῶν δὲν ἐμποδίζει τὴν φιλοσοφία, οὔτε τὴν θεολογία, ὅπως συνάγεται ἀπὸ τὶς περιπτώσεις πὺν ἀνεφέρθησαν. Θὰ προστεθεῖ ἐπὶ πλέον, στὸ πνεῦμα τῆς παραδοχῆς ὅτι οἱ ἐπιστῆμες τοῦ ποσοῦ πὺν περιέχονται στὴν φιλοσοφία, δὲν ἐμποδίζουν τὴν θεολογία, πὺν γιὰ ἓνα μεγάλο βυζαντινολόγο προκύπτει «μὲ βάση ἀξιολογικὲς καὶ σημασιολογικὲς μεταβολὲς γιὰ τὴν βυζαντινὴν περίοδο γενικὰ ἡ ἔξῃς εἰκόνα»: οἱ ὄροι, «Φιλόσοφος=μοναχός, καὶ φιλοσοφία=μοναστικὴ ζωὴ καὶ ἄσκηση, χρησιμοποιοῦνται τόσο στὴν θεολογικὴ γραμματεία ὅσο καὶ στὴν κοσμικὴ» (Hunger, Die Hochsprachl... (Βυζαντ. Λόγ.) 8 (46). Ἔτσι λοιπὸν, ἂν κάποιοι, ὅπως ὄσοι ἀναφέρθησαν, χρησιμοποιοῦν ἐπιτυχῶς τὰ μαθηματικὰ γιὰ τὶς θεολογικὲς τους προσεγγίσεις, τότε αὐτὰ δὲν μποροῦν νὰ θεωροῦνται ὡς ἐμπόδια γιὰ παρόμοιες χρήσεις.

Ἀναφέρθηκε πὺν ὁ κόσμος καὶ ὁ ἄνθρωπος, γιὰ τὴν φιλοσοφία, ὡς ὄντα δὲν ἀλλάζουν, πράγμα πὺν σημαίνει ὅτι καὶ οἱ δυνατοὶ τρόποι ἐξετάσεως τοῦ κόσμου μένουν σταθεροί. Ὄς ἀπόδειξη θὰ προσθέσω πὺν σήμερα γίνεται δεκτὸ ὅτι αὐτὲς οἱ ἑπτὰ ἐπιστῆμες «περιλαμβάνονται στὰ σύγχρονα Κολλέγια καὶ Πανεπιστήμια» καὶ ἀναγνωρίζονται «στὶς μελέτες τῆς λογοτεχνίας, τῶν γλωσσῶν τῆς φιλοσοφίας τῆς ἱστορίας τῶν ἐπιστημῶν». Παρατηρεῖται μάλιστα ἔγκυρα πὺν οἱ ἑπτὰ ἐπιστῆμες περιγράφονται νὰ «ἀφοροῦν στοὺς τρεῖς κλάδους τῆς γνώσεως. Πρῶτα στὸν ἄνθρωπο (λογοτεχνία, γλώσσα, φιλοσοφία, καλὲς τέχνες καὶ ἱστορία).

Δεύτερο, στις φυσικές, βιολογικές και μαθηματικές γνώσεις. Τρίτον στις κοινωνικές επιστήμες» (Encyclopedia Britannica, liberal arts).

Μέσω λοιπόν της τριτύος και της τετρατύος των μαθημάτων όλοι οι μορφωμένοι άνθρωποι, τόσο στον ελληνόφωνο, όσο και στον λατινόφωνο και αραβόφωνο κόσμο, τότε, αλλά και σήμερα έχουν κοινό μαθησιακό υπόβαθρο, το οποίο χρησιμοποιείται στην εξέταση του κόσμου, αλλά και των πνευματικών τάσεων του ανθρώπου. Με τη βοήθεια λοιπόν αυτών εξετάζονται συνθετικά και όχι διαζευκτικά όλα σχεδόν τα ζητήματα, μεταξὺ των οποίων και εκείνο που αφορᾶ στην ὑπαρξική ἀνυλὼν ὄντοτήτων.

2. Οἱ ἄυλες ὄντοτητες

Τὰ ἀντικείμενα τῆς θεολογίας, σύμφωνα με τὴν παράδοση εἶναι τὰ ἑξῆς τρία: οἱ ψυχές, οἱ ἄγγελοι, καὶ ὁ Θεός. Ὑποστηρίζεται σήμερα πὼς δὲν εἶναι κατορθωτό, μέσω τῆς ἐπιστήμης, νὰ φθάσει κανεὶς στὴν ἀποδοχὴ θεολογικῶν ὄντοτήτων, ἐπειδὴ αὐτὲς ἐκλαμβάνονται, τουλάχιστον σὲ σύγκριση πρὸς τὸν ἄνθρωπο, ὡς ἄυλες. Πρόκειται γὰρ προσέγγιση, ἡ ὁποία δὲν στηρίζεται σὲ ἀνάλυση τῶν παραγόντων καὶ τῶν δομῶν οὔτε στὸν ἐπιστημονικὸ τρόπο συναγωγῆς τῶν συμπερασμάτων. Σὲ ὅσο βαθμὸ ἐπιτρέπει ὁ σημερινὸς διαθέσιμος χρόνος θὰ ἐπιχειρηθεῖ ἡ ἀναίρεση τῆς προηγούμενης ἀντιθέσεως, μέσω τῆς προσεγγίσεως τῆς οὐσίας τῶν ἀριθμῶν, ἡ ὁποία συντελεῖ στὴν ἀποδοχῆς μὴ ὑλικῶν ὄντοτήτων. Ἡ ἀντίθετη παραδοχὴ πρέπει νὰ ὀφείλεται στὴν πλημμελῆ ἀντιμετώπιση τοῦ προβλήματος.

Ἐνα ἀπὸ τὰ κύρια γνωρίσματα τῆς μαθηματικῆς προσεγγίσεως τῶν πραγμάτων ἐμφανίζεται στὸν τρόπο πὸν ἐπιτελεῖται. Αὐτὸς λοιπὸν πρέπει νὰ ὀδηγεῖ στὰ συμπεράσματα ὄχι μόνον κατὰ τρόπο μὴ ἀξιωματικὸ, ἀλλὰ καὶ ἡ ἀποδοχὴ του νὰ γίνεται χωρὶς ἀμφισβήτηση. Ὁ πρῶτος τρόπος δὲν εἶναι λανθασμένος, ἀπλῶς πρέπει νὰ ἀποκλεισθεῖ, στὸ πλαίσιο τῆς σημερινῆς προσεγγίσεως, ἐξαιτίας τοῦ γεγονότος ὅτι ἀπαιτεῖ ἀδιάκριτη ἀποδοχὴ. Προφανῶς ὅμως τέτοιες παραδοχὲς εἶναι ἐφαρμοστές στὶς καθημερινὲς συναναστροφές καὶ συζητήσεις, ὅπως συμβαίνει π.χ. μετὰ τὴν ἀρχὴ τῆς ταυτότητας. Ἀντίστοιχα ἡ ἀπουσία τῆς ἀμφισβήτησης,

ἡ ὁποία εἶναι ἀπαραίτητη, πρέπει νὰ συνάγεται ἀπὸ τὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ἀποτέλεσμα θὰ εἶναι μοναδικὸ καὶ θὰ ἰσχύει σὲ κάθε περίσταση καὶ περιπτώση. Ὅπως δὲν μπορεῖ π.χ. νὰ ἐγερθεῖ ἀμφισβήτηση, στὸ γεγονὸς ὅτι τὸ ἄθροισμα τῶν γωνιῶν κάθε τριγώνου ἰσοῦται μετὰ δύο ὀρθές.

Ἐρχόμαστε στὸ ζήτημα τῆς νοερότητας καὶ τῶν μαθηματικῶν. Ὁ ἀριθμὸς 4 π.χ. μπορεῖ νὰ ἀφορᾶ σὲ τέσσερα τραπέζια, ἀντίστοιχες καρέκλες, ποτήρια καὶ σὲ ὅποιοδήποτε ἄθροισμα ἀντικειμένων τὸ ὁποῖο ἰσοῦται μετὰ τὰ τέσσερα. Χωρὶς μεγάλες ἀναλύσεις μπορεῖ νὰ συναχθεῖ τὸ συμπέρασμα ὅτι ὁ ἀριθμὸς δὲν τροποποιεῖται ἀπὸ τὸ ἀντικείμενο στὸ ὁποῖο ἀναφέρεται. Τὸ 4 δηλαδὴ εἶναι καὶ παραμένει τέτοιο, ἀνεξαρτήτως τῶν ἀντικειμένων στὰ ὁποῖα ἀναγνωρίζεται ὡς ἄθροισμα. Αὐτὸ σημαίνει ὅτι ἄλλο εἶναι ὁ ἀριθμὸς καὶ ἄλλο ἡ ὕλη τῶν ἀντικειμένων. Ἀφοῦ ἄλλο εἶναι ἡ ὕλη καὶ ἄλλο ὁ ἀριθμὸς, τότε ὁ δεύτερος δὲν εἶναι ὑλικός. Ἐγκυρᾶ εἶχε διατυπωθεῖ, σύμφωνα μετὰ τὴν παράδοση πὼς «τὰ μαθηματικὰ θεωροῦνται ἄλλοτε μαζί μετὰ τὴν ὕλη καὶ ἄλλοτε ὄχι. Ὁ ἀριθμὸς εἶναι ὁ ἴδιος ἄυλος, πλὴν ὅμως γίνεται ἀντιληπτός μέσα στὰ ὑλικά πράγματα, ὅπως ὅταν μετροῦμε κρασί, ἢ σιτάρι ἢ ὅτι ἄλλο» (Δαμασκηνοῦ, Διαλεκτ., 66,25-30). Λέγοντες πὼς εἶναι ἄυλος ἐννοοῦμε προφανῶς παρουσία ἄυλη.

Θυμίζω ὅτι καὶ σήμερα ὁ μαθηματικὸς ρεαλισμός, πὸν δέχεται τὴν προηγούμενη θεώρηση, θεωρεῖται πὼς στηρίζεται ἐπαρκέστερα ἀπὸ τὸν ἐπιστημονικὸ ρεαλισμό, ὁ ὁποῖος τὴν ἀρνεῖται (Resnik, *Scientific...*, passim). Ἡ προσέγγιση αὐτὴ, ἡ ὁποία ξεκινᾶ ἀπὸ τὸν Πλάτωνα, ἀποδέχεται ὅτι οἱ μαθηματικὲς ὄντοτητες ὑπάρχουν ἀνεξαρτήτως τοῦ ἀνθρώπινου μυαλοῦ. Ἄς σημειωθεῖ πὼς τέτοιες θεωρήσεις γίνονται δεκτὲς ἀπὸ πολλούς, μετὰξὺ τῶν ὁποίων περιλαμβάνεται καὶ ὁ μεγάλος λογικὸς καὶ ἐπιστημολόγος Kurt Godel (1906-1978). Ὁ τελευταῖος ἀποδεχόταν μίαν ἀντικειμενικὴ μαθηματικὴ πραγματικότητα πὸν θὰ μπορούσε μάλιστα νὰ γίνῃ ἀντιληπτὴ κατὰ τρόπο ἀνάλογο μετὰ τὴν ἀντίληψη αἰσθήσεως (Πβ. mathematical realism). Αὐτὴ ἡ θέση στηρίζεται καὶ στὸ ὅτι ἀπὸ τὰ αἰσθητὰ φθάνουμε στὰ νοητά. Νὰ θυμίσω πὼς καὶ στὰ Ἀρεοπαγιτικά γράφεται πὼς οἱ ἄνθρωποι «ἔχουν ἀνάγκη τῆς βοήθειας

των αισθητών για την αναγωγή στα νοητά» (*Περί Ἐκκλ. ἱεραρχ.*, V, PG 3, 377A). Παρόμοια πάντως με τὸν Godel εἶχε υποστηρίξει νωρίτερα ἕνας ἐπίσης μέγας μαθηματικός, ὅταν ἀναφέρεται στοὺς ἀριθμούς, τοὺς ὁποίους δὲν θεωρεῖ ὅτι ἐκφράζουν ἀπλὰ μιὰ ιδιότητα καὶ μόνο. Ἐπὶ λέξει διατύπωνε ὁ Gottlob Frege (1848-1925) πὼς «τὸ γεγονός ὅτι ἕνας ἀριθμὸς εἶναι ιδιότητα ἐνὸς πράγματος ὀδηγεῖ κατ' εὐθείαν στὴν πλάνη» (*Τὰ θεμέλια τῆς ἀριθμητικῆς*, 131). Ἄρα γιὰ νὰ μὴν ὀδηγηθοῦμε σὲ πλάνη, πρέπει νὰ δεχθοῦμε πὼς ὁ ἀριθμὸς δὲν εἶναι μία κάποια ἀφηρημένη ιδιότητα, ἀλλὰ ὑπάρχει. Ἀπὸ αὐτὴν ὁμως τὴν προφάνεια, κατὰ λογικὴ ἀναγκαιότητα μποροῦμε νὰ προχωρήσουμε στὸ ἐξῆς. Δὲν μπορεῖ νὰ νοηθεῖ ἄνθρωπος, ὁ ὁποῖος δὲν χρησιμοποιεῖ τοὺς ἀριθμούς, ἐπειδὴ εἶναι τὸ μέσο τῆς ἐπικοινωνίας, ἀλλὰ καὶ τὶς διαδόσεως κάθε ἐπιστημονικῆς ἀλήθειας. Παράλληλα ὁμως τότε, κάθε ἐπιστήμονας, πὸν χρησιμοποιεῖ ἀριθμούς, δέχεται, σύμφωνα μὲ ἔγκυρους ἐκπροσώπους τῆς μαθηματικῆς θεωρίας, σὲ πρώτη προσέγγιση, καὶ ἀποδέχεται κατὰ βάθος, ὅτι ὑπάρχουν ὄντοτητες, οἱ ὁποῖες δὲν εἶναι ὑλικές. Θυμίζω ὅτι αὐτὸ ἦταν τὸ ζητούμενο, νὰ δεχθοῦμε δηλαδὴ τὴν ὑπαρξὴ μὴ ὑλικῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα, ἐπειδὴ ὑπάρχουν, δὲν ἐμποδίζουν, ἀντίθετα ἐνισχύουν τὴν ἀποδοχὴ τῶν ἀντιστοίχων ὄντοτήτων τῆς θεολογίας...

Ἐφόσον λοιπὸν ἡ ἐπιστήμη δὲν μπορεῖ νὰ ἀρνηθεῖ τὸν ἑαυτὸ της καὶ νὰ μὴ χρησιμοποιεῖ ἀριθμούς, συνάγεται ὅτι, εἴτε τὸ ἀντιλαμβάνεται εἴτε ὄχι, ἀποδέχεται τὴν ὑπαρξὴ μὴ ὑλικῶν ἀντικειμένων, τὰ ὁποῖα χρησιμεύουν στὴν κατανόηση, καταμέτρηση, ἀρίθμηση τῶν πραγμάτων. Ἔτσι ἡ ἐπιστήμη τῶν ὑπαρκτῶν πραγμάτων ἔχει μεταξὺ τῶν ἀντικειμένων τῆς, ὄχι μόνο ἐκεῖνα πὸν ὀνομάζονται ὑλικά, ἀλλὰ καὶ τὰ ἄλλα. Εἶπα προηγουμένως ὀνομάζονται ἄλλα καὶ ὄχι εἶναι, ἐπειδὴ ἡ ὑλικότητα δὲν συνιστᾷ ἐνότητα τῶν πραγμάτων, ἀφοῦ, ὅπως θὰ δειχθεῖ στὴν συνέχεια, ἡ ὕλη στὴν οὐσία τῆς εἶναι ἄγνωστη.

3. Ἡ «ἄγνωστη» ὕλη

Ἦστερα ἀπὸ τὴν ἐπικράτηση τοῦ ἐμπειρισμοῦ, πολλοὶ ἐπιστήμονες, ἐπειδὴ τὰ πάντα θεωροῦνται πλέον ὅτι εἶναι ὑλικά, εἰσηγοῦνται πὼς δὲν ἐπιτρέ-

πεται νὰ δεχθεῖ κανεὶς κάτι ἄλλο παρὰ μόνο τὸ ὑλικὸ καὶ τὴν ἐξ ἐπαγωγῆς ἀλήθεια. Αὐτὸ σημαίνει πὼς, ὅτι περιέχεται στὴν θεολογία, ἐπειδὴ ἀκριβῶς δὲν εἶναι ὑλικὸ, εἶναι ἀδύνατο νὰ τύχει καὶ ἐπιστημονικῆς ἐξετάσεως. Στὸ πνεῦμα αὐτὸ ὅλα τὰ λεξικά ἐπαναλαμβάνουν τὴν ἴδια σχεδὸν διατύπωση, προκειμένου νὰ ἐξηγήσουν τὸν ὑλισμὸ. Γράφεται ὅτι, κατ' αὐτόν, «ὅλα τὰ ὄντα, ἀλλὰ καὶ τὰ γεγονότα –στὰ ὁποῖα συμπεριλαμβάνονται καὶ ὅσα θεωροῦνται πνευματικά–, ἐξηγοῦνται μὲ ἀναγωγή στὴν ὕλη, ἡ ὁποία εἶναι ἡ ἀποκλειστικὴ, ἀλλὰ καὶ ἡ μοναδικὴ ἀρχὴ τῆς πραγματικότητας» (Πβ. Πελεργρίνη, Λεξ., ὑλισμός).

Αὐτὴ ἡ προσέγγιση σημαίνει δύο πράγματα. Πρῶτον πὼς, ἀφοῦ ὅλα εἶναι ὑλικά, ὄντως δὲν ὑπάρχει κάτι ἄλλο. Δεύτερο, καὶ κυριότερο, ἡ ταύτιση ὅλων τῶν πραγμάτων μὲ τὴν ὕλη σημαίνει πὼς αὐτὴ ἡ ὕλη εἶναι γνωστὴ. Σὲ ἀντίθετη περίπτωση θὰ εἴμαστε παράλογοι νὰ ταυτίζουμε ἕνα ὑποκείμενο τοῦ ὁποῖου ζητοῦμε τὴν οὐσία μὲ ἕνα κατηγορούμενο πὸν ἐπίσης ἄγνωστο. Κατὰ συνέπεια δὲν θὰ ὑπάρχει ἀντίθεση μεταξὺ ἐπιστήμης καὶ θεολογίας, ὄχι ἐπειδὴ θὰ συναντῶνται σὲ κάποια ἐνότητα, ἀλλὰ ἐπειδὴ δὲν θὰ ὑπάρχει ἡ θεολογία. Ὡστόσο τὸ συμπέρασμα αὐτὸ διακρίνεται ἀπὸ παραλογισμό, ἐπειδὴ ἡ ὕλη εἶναι ἄγνωστη, σὲ ὅλες τὶς ἐποχές, τόσο δηλαδὴ στὴν ἀρχαία ὅσο καὶ στὴν σύγχρονη ἐπιστημονικὴ πρακτικὴ. Ὁ λόγος πὸν ἀπαγορεύει τὴν γνώση τῆς ἐστιάζεται στὸ ὅτι αὐτὴ ἔρχεται σὲ ἀντίθεση μὲ μιὰ ἀπὸ τὶς ἀρχές τῆς νοήσεως, ἐκείνη τῆς ταυτότητας.

Ἀπὸ ὅταν διατυπώθηκαν ἀπὸ τὸν Ἀριστοτέλη οἱ κανόνες τῆς λογικῆς, μέχρι καὶ σήμερα ἰσχύουν, ἐπειδὴ στηρίζονται στὴν ἀνάλυση τοῦ τρόπου διανοήσεως τοῦ ἀνθρώπου. Κάθε παράβαση τῶν κανόνων συνιστᾷ εἴτε παραλογισμό εἴτε σόφισμα. Κατὰ συνέπεια ἡ ἀπουσία τῶν παραβάσεων συνιστᾷ σὲ κάθε ἐποχὴ ὀρθὸν τρόπο διανοήσεως. Ὡστόσο ὁ ὀρθὸς τρόπος διανοήσεως δὲν ἀκολουθεῖται, προκειμένου περὶ τῆς ὕλης, οὔτε στὴν ἀρχαία οὔτε στὴν σύγχρονη ἐποχὴ, ἀφοῦ τόσοσόν τότε, ὅσον καὶ τώρα ἡ παρουσία τῆς ὕλης στηρίζεται σὲ λανθασμένο (νόθο) λογισμό. Ὀνομάζεται ἔτσι, ἐπειδὴ ἀφορᾷ σὲ λάθος ἐκτίμηση καὶ συμπέρασμα περὶ τῶν πραγμάτων καὶ λανθασμένο τρόπο τοῦ συλλογίζεσθαι.

Σχετικά λοιπόν με την αρχαία, την βυζαντινή, αλλά και την αναγεννησιακή περίοδο ή αρχική ύλη θεωρείται άγνωστη, επειδή δεν μπορεί λογικά να γίνει γνωστή. Κατά συνέπεια υποστηρίζεται πως, ότι λέμε γι' αυτή, αυτό είναι αποτέλεσμα νόθου λογισμού. Η παράδοση αυτής της προσεγγίσεως ανάγεται στον Τίμαιο τον Λοκρό (ε' αι.), ο οποίος δίδασκε πως «τρία είναι τα όντα που γνωρίζονται. Πρώτον οι ιδέες που γίνονται γνωστές με τον νοῦ σύμφωνα με την ἐπιστήμη. Δεύτερο ή ύλη, ή οποία γίνεται γνωστή αναλογικά, με νόθο λογισμό, αφού οὐδέποτε νοείται κατ' εὐθείαν. Τρίτον αυτά που γίνονται γνωστά με αἴσθηση και γνώμη» (Τιμαίου, Ἀποσπάσματα και ἐπιγραφές (Marg), 206, 8). Αὐτή την θέση, ότι δηλαδή ή γνώση της ὕλης στηρίζεται σε νόθο λογισμό υιοθετεῖ ο Πλάτων (427-347) στον Τίμαιο (52b2), και ὕστερα ἀπὸ αὐτὸν ὀλόκληρη σχεδὸν ή αρχαία παράδοση. Μεταξὺ αὐτῶν ὁ Πλωτῖνος (205-270) υποστηρίζει ὅτι στήν προκειμένη περίπτωση «δὲν θὰ ἔχουμε γνώση παρὰ ἄνοια» (Ἐνν., 2,4, 8-12). Τὰ ἴδια ἐπαναλαμβάνει ὁ Ζαχαρίας Μυτιλήνης (πρὸ τοῦ 533), σὸν Ἀμμώνιο (2,880), καθὼς και ὁ Ἰωάννης ὁ Φιλόπονος (490-570), σὸ *Ἐπιπένημά του στὰ Μετὰ τὰ Φυσικά*, 16,162,31). Ἀργότερα ὁ Φώτιος (810/20-893), ἐστιάζοντας τὴν προσοχή του στήν ἐρμηνεία τοῦ νόθου λογισμού, γράφει πὼς αὐτὸς θεωρεῖται νόθος, επειδὴ μιλάμε γιὰ κάτι, ἐνῶ αὐτὸ γιὰ τὸ ὁποῖο γίνεται ὁ λόγος, ή ὕλη ἐν προκειμένῳ «βρίσκεται συνεχῶς σὲ κίνηση και δέχεται τὶς μορφές τῶν ὄντων» (Ἀμφιλόχεια και Ἐπιστ. Ἐπιστ., 96, 1-3). Στὸν νόθο λογισμό ἀναφέρονται και ἄλλοι ὅπως ὁ Ἰωάννης Ἀργυρόπουλος (1410-1486) (Λύσεις ἀποριῶν και ζητημάτων (Λάμπρου), 156,1).

Ὁ λόγος λοιπὸν τῆς ἀγνωσίας ἐστιάζεται σὸ ὅτι ή αρχική ὕλη, λόγω τῆς κινήσεώς της, ή ὁποία εἶναι ἄτακτη, ἔχει ὡς ἀποτέλεσμα νὰ εἶναι αὐτὴ ἄποιος και ἄμορφη, χωρὶς δηλαδή σχῆμα και διαστάσεις. Ἐπειδὴ δὲν ἔχει σχῆμα, δὲν μπορεί νὰ ταυτισθεῖ με κάτι. Ἄν δὲν γίνει αὐτὸ δὲν μπορούμε νὰ μιλάμε γιὰ κάτι συγκεκριμένο.

Ἡ παλαιὰ παράδοση θεωροῦσε πὼς ὅταν λέμε ὅτι κάτι εἶναι ὕλικό, τὸ συμπέρασμα αὐτὸ στηρίζεται σὲ νόθο λογισμό, επειδὴ ἀκριβῶς δὲν ἀντιμετωπίζουμε κάτι πὸν εἶναι σταθερό, ἀλλὰ κάτι τὸ

ἄγνωστο, επειδὴ βρίσκεται σὲ κατάσταση συνεχῶς μεταβαλλόμενη. Στὸ πλαίσιο πὸν ἔγινε προηγουμένως ἀναφορὰ σὸν ἐνιαῖο τρόπο ἀντιμετωπίσεως τοῦ κόσμου, θὰ υποστηριχθεῖ πὼς οὔτε και σήμερα εἶναι δυνατόν νὰ προσδιορισθεῖ ή ὕψη και ή οὐσία τῆς ὕλης.

Σχετικά με τὴ σύγχρονη προσέγγιση, πρέπει νὰ υπομνησθεῖ πὼς δὲν εἶναι εὐκόλο νὰ ὁμολογεῖ κανεὶς πὼς ὅλα εἶναι ὕλικά. Ὁ λόγος ἐστιάζεται σὸ ὅτι και σήμερα δὲν γνωρίζουμε τὸ περιβάλλον μας, ἄλλωστε μιλοῦμε τόσο γιὰ ὕλη ὅσο και γιὰ σκοτεινὴ και ἄγνωστη ἐνέργεια. Προφανῶς ἄλλη εἶναι ή ὕλη και ἄλλη ή ἐνέργεια. Ἄν ἦταν ὅλα ὕλικά, τότε αὐτὴ ή ἐνέργεια δὲν ἔπρεπε νὰ ἀντιτίθεται.

Σχετικῶς με τὴν παρουσία τῆς ὕλης, δέχεται ή σύγχρονη ἐπιστήμη πὼς ἀπὸ τὴ συνολικὴ μάζα τοῦ Σύμπαντος μπορούμε νὰ γνωρίσουμε τὸ 4%. Ἐνα ὑπόλοιπο πὸν φθάνει σὸ 22% ἀποτελεῖ ὅ,τι ὀνομάζεται σκοτεινὴ ὕλη, δηλαδή ἀόρατη. Μᾶς μένει ἕνα 74%, τὸ ὁποῖο ἀποκαλεῖται ὡς σκοτεινὴ –ἄγνωστη δηλαδή– ἐνέργεια. Ὑποστηρίζεται μάλιστα πὼς αὐτὴ ή τελευταία μάζα δὲν μπορεί νὰ λογισθεῖ σὸν τὰ συνηθισμένα σωματίδια. Ἄλλὰ ἂν δὲν εἶναι ὅπως τὰ σωματίδια πὸν θεωροῦνται γνωστά, αὐτὴ ὡς διαφορετικὴ θὰ εἶναι ἄγνωστη. Προφανῶς ή αρχική θέση πὼς τὰ πάντα ὀφείλουν τὴν ὕπαρξή τους στήν ὕλη πὸν ξέρουμε ἀναφέρεται στήν ὀρατὴ και ἀπτή ὕλη πὸν εἶναι τὸ 4% τῆς ὕπαρχουσας. Λέμε δηλαδή πὼς τὰ πάντα εἶναι ὕλικά, σύμφωνα με τὸ 4%, πὸν γνωρίζουμε. Ἐτσι στήν πραγματικότητα ἐπεκτείνουμε τὸ συμπέρασμα μας, πὸν ἀφορᾶ σὸ 4%, και θεωροῦμε πὼς ἰσχύει γιὰ τὸ ὑπόλοιπο, με ἀποτέλεσμα και τὸ ὑπόλοιπο 96%, πὸν εἶναι κάτι ἄγνωστο, ή πὸν δὲν ταυτίζεται με τὴν ὕλη πὸν ξέρουμε, νὰ ἐκλαμβάνεται ὀμοιο. Ἄρα τὸ ὅλα εἶναι ὕλικά δὲν εὐσταθεῖ, διότι στηρίζεται σὲ ἐπεκτείνοντα ἐπαγωγικὸ συλλογισμό, ἰδιαίτερος μάλιστα, επειδὴ αὐτὸς στηρίζεται σὲ μικρὸ ἀριθμὸ γνωστοῦ, ἐναντι τοῦ συνόλου.

Ἄλλὰ ἂν ἀφήσουμε τὸ σύνολο και ἐξετάσουμε αὐτὴν τὴν ὕλη πὸν νομίζουμε πὼς γνωρίζουμε δηλαδή τὸ 4%, θὰ καταλήξουμε ἐπίσης σὸ ἴδιο συμπέρασμα, πὼς εἶναι ἐπίσης ἄγνωστη σὸ βάθος της. Εἶναι ἄλλωστε ἄγνωστη ή μετάβασή της ἀπὸ μία κατάσταση σὲ ἄλλη.

Θὰ ξεκινήσω ἀπὸ προηγούμενη φράση, σύμφω-

να με την όποια ή άγνωστη ύλη δεν μπορεί να λογισθεί με τα συνηθισμένα σωματίδια. Προφανώς όταν λέμε σωματίδιο, θα πρέπει να νοείται κάτι που είναι αυτό και όχι κάτι άλλο. Το σωματίδιο προϋποθέτει το σώμα. Αυτό θεωρείται πώς είναι ότι είναι τριχλή διαστατό, ότι δηλαδή έχει τρεις διαστάσεις. Τα σώματα θεωρούμε πώς απαρτίζονται από μόρια, τα όποια αποτελούνται από άτομα και εκείνα από άλλα, των όποιων τα όνόματα παρέλκουν. Θα προστεθεί πάντως πώς ή πραγματικότητα, από ένα σημείο και πέρα είναι άγνωστο αν είναι σωματιδιακή ή όχι. Όσο και να είναι ή να μην είναι, διαφορετικά όμολογείται άγνοια. Αν ή γνώση μας είναι διαφορετική από τα σωματίδια που ξέρομε, τότε αυτή, θα ταυτίζεται με κάτι που δεν ξέρομε; Όμως τότε δεν μπορούμε να αποδώσουμε κάτι που δεν ξέρομε σε εκείνο του όποιου ζητείται ό όρισμός. Στην περίπτωση αυτή είναι παρόμοια ή άγνοια με την αντίστοιχη περι της καταστάσεως της γάτας του Erwin Schrodinger (1887-1961).

Έτσι λοιπόν φθάνουμε και σήμερα σε αδιέξοδο, γιατί ή ύλη είναι απλά άγνωστη, όπως φαίνεται από πρόσωπα και πράγματα που σχετίζονται μάλιστα με Νόμπελ φυσικής. Θα θυμίσω λοιπόν κάτι που χαρακτηρίζεται από τον συγγραφέα του διασκεδαστικό. Αυτό είναι το γεγονός πώς πατέρα και γιός τιμήθηκαν με Νόμπελ, ό ένας γιατί έλεγε πώς ή ύλη είναι σωματιδιακή και ό άλλος πώς είναι κυματοειδής (Πβ. Coveney-Hichfield, Το βέλος του χρόνου, 163). Αυτές οί καταστάσεις όδήγησαν ένα μεγάλο φυσικό, πρόκειται για τον Paul A. M. Dirac (1902-1984), κάτοχο επίσης του βραβείου Νόμπελ από το 1933, να υποστηρίξει ότι «ή παρούσα κβαντική ήλεκτροδυναμική δεν είναι σύμφωνη με το ύψηλό πρότυπο της μαθηματικής όμορφιάς που θα περιμέναμε από μία θεμελιώδη φυσική θεωρία. Υποχρεούμεθα έτσι να υποθέσουμε ότι απαιτείται δραστική αλλαγή των βασικών ιδεών» (Salam,, Ένοποίηση, 137). Προσθέτω πώς και αυτός που διασώζει την ρήση του Dirac είναι επίσης κάτοχος βραβείου Νόμπελ της φυσικής το 1979.

Στό ίδιο συμπέρασμα της άγνωσίας όδηγεί και ή αρχή της άβεβαιότητας του Werner Heisenberg

(1901-1976), κάτοχο επίσης του βραβείου Νόμπελ από το 1925. ή όποια εφαρμόζεται στην κβαντική πραγματικότητα. Αυτή, ως γνωστόν, στήριζεται σε μία σταθερά, που είναι άρρητος αριθμός. Προφανώς οποιοδήποτε γινόμενο που περιέχει άρρητο αριθμό, είναι επίσης άρρητο. Όρθα λοιπόν παρατηρείται πώς «παρότι ή αρχή αίτιου - αποτελέσματος ίσχυει στον καθημερινό μακροσκοπικό κόσμο, ό μικροσκοπικός κβαντικός κόσμος διέπεται από τη λεγόμενη αρχή της άπροσδιοριστίας. Σύμφωνα με αυτή την αρχή, υπάρχουν πολλά αθόρμητα συμβάντα, πράγμα που έχει αποδειχθεί και πειραματικά» (Singh, *Big Bang*, 563). Άλλα το αθόρμητο δεν μπορεί να θεωρηθεί έπιστημονικά έλεγχομένο, αφού δεν θα όρίζεται πάντοτε με τα ίδια μέτρα. Τηρουμένων των αναλογιών είναι ίδιο με την άποιο ύλη των αρχαίων.

Έτσι ή ύλιστική θεώρηση, δεν μπορεί να έχει λόγο ύπαρξεως, ούτε βέβαια να θεωρηθεί ένοποιός κριός της θεωρούμενης αντίθεσεως έπιστήμης και θεολογίας, αν αναφεροόμε, όχι μόνο στην παράδοση, αλλά και στην σύγχρονη έπιστημονική πραγματικότητα. Έκτός του ότι θεωρείται ως γνωστό ένα μικρό μέρος της ύλης είναι όρατό, ώστόσο και αυτό είναι άγνωστο στην ύψη του, επειδή, σε τελευταία ανάλυση, διέπεται από την αρχή της άβεβαιότητας. Κατά συνέπεια, αφού δεν είναι έπιτρεπτό λογικά και έπιστημονικά να λέμε πώς όλες οί όντότητες είναι ύλικές θα είναι και κάποιες μη ύλικές, άρα άυλες. Έπι πλέον δεν ύπάρχει αντίφαση στις δύο έννοιες, αφού θα μπορούμε, σύμφωνα με την έμπειρική έπιστήμη, να λέμε πώς δεν είναι άγνωστα μόνο τα αντικείμενα της θεολογίας. αφού είναι άγνωστη έπίσης και ή ύλη. Στην αντίθετη περίπτωση, αν θεωρήσουμε πώς μόνα τα ύλικά είναι γνωστά, λόγω του μικρού μεγέθους του γνωστού, δεν άπαγορεύεται ή άποδοχή της παρουσίας του άυλου, ως αποτελέσματος μάλιστα της αντίθεσεως ύλης και ένεργείας. Έπικουρικά, αν αυτή ή αντίθεση δεν θεωρηθεί έπαρκής, θα λεχθεί πώς ή αντίστοιχη των σωματιδίων προς τις κυμάνσεις, βοηθούν όποσδήποτε στην άποδοχή του μη ύλικού, άρα και στην άρση της αντιφάσεως.

Αν λοιπόν έξετασθούν τα πράγματα κάτω από το φώς της ένιαίας και διαχρονικής προσεγγίσεως

τῶν πραγμάτων, δημιουργεῖται ἡ ἀναγκαία συνθήκη περὶ τῆς ἀποδοχῆς τῶν ἀντικειμένων τῆς θεολογίας, στὸ πλαίσιο τῆς ἐπιστήμης. Ἐπὶ πλέον οἱ αὐλές ὄντοτητες τῆς θεολογίας, γίνονται ἐπίσης ἀποδεκτές, ἀφοῦ ἡ ἐπιστήμη δὲν ἀρνεῖται τὴν παρουσία ἄλλων αὐτῶν ὄντοτων, ὅπως εἶναι οἱ ἀριθμοί. Παράλληλα τὰ συμπεράσματα περὶ τῆς ὕλης, ἐπειδὴ στηρίζονται σὲ νόθο λογισμό, κατα-

λήγουν στὴν ἀποδοχὴ σωματιδίων καὶ κυμάνσεων. Ὡστόσο μὲ αὐτὴ τὴ διαπίστωση ἀπορρίπτεται ἡ ἀντίληψη, ἀφοῦ ἡ ὕλη δὲν εἶναι γνωστή, νὰ θεωροῦνται μόνο τὰ ὑλικά πράγματα ὑπαρκτά καὶ μετρήσιμα. Πρέπει νὰ θεωρεῖται πὼς ἡ ἀλήθεια βρίσκεται, ὄχι στὴν ὑλιστικὴ, ἀλλὰ σὲ ἄλλη σύγκλιση τῶν ἀντιθέτων, πλὴν ὅμως αὐτὴ ἡ προσέγγιση, δὲν μπορεῖ νὰ ἐνταχθεῖ στὴν σημερινὴ προσέγγιση.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

Βουλγάρεως Εὐγενίου, *Ἡ λογική*, Λειψία, 1763. Frege Gottlob, *Τὰ θεμέλια τῆς Ἀριθμητικῆς*, Ἀθήνα 1990. Hunger Herb., *Die Hochsprachliche Profane Literatur der Byzantiner I-II*, München 1978. (Herb. Hunger, *Βυζαντινὴ Λογοτεχνία, Ἡ λόγια κοσμικὴ γραμματεία τῶν Βυζαντινῶν*, τ. Α', Β', Γ', ΜΙΕΤ, Ἀθήνα 1987, 1992, 1994. Κουκουλὲ Φ., *Βυζαντ. βίος καὶ Πολιτισμὸς Α'*, 1, Ἀθήνα 1947. Λάμπρου Σπ., *Ἀργυροπούλεια*. Ἀθήνα 1910, 142-174. Laourdas B. and Westerink L.G., *Photii patriarchae Constantinopolitani Epistulae et Amphilochia*, vols. 1-6. [Bibliotheca Scriptorum Graecorum et Romanorum Teubneriana. Leipzig, Teubner, 1983-1988. Λογοθέτου Κ. Ι., *Περὶ τὸν Ἡράκλειτον Ὁ φιλόσοφος καὶ ἡ ἀρχαία παράδοσις*, *Πλάτων* 45/46, 1971, 3-19. Maddy Penelope, *Realism in Mathematics*, Irvine 1992. Marg W., *The Pythagorean texts of the Hellenistic period* (ἔκδ. Η. Thesleff). Abo, Abo Akademi, 1965. Resnik Michael, *Scientific vs. Mathematical Realism, The Indispensability Argument*, Oxford University Press, 1995. Salam Abdus, *Unification of fundamental forces*, Cambridge 1990 *Ἐνοποίηση τῶν θεμελιωδῶν δυνάμεων*, [Ἀθήνα 1991]. Simon Singh, *Big Bang*, Ἀθήνα 2005. Tatakis B., *La philosophie byzantine*, Paris 1949 (Β. Ν. Τατάκη, *Ἡ Βυζαντινὴ φιλοσοφία*, μτφρ. Ε. Κ. Καλπουρτζῆ, Ἀθήνα 1977). Τομαδάκη Ν. Β., *Κλείς τῆς βυζαντινῆς φιλολογίας*, Ἀθήνα 1965.

ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΙ - ΑΠΟΦΑΣΕΙΣ

Ἀπόφασις περὶ διαλύσεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Τὰ Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977: «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὴν ἀπὸ 25.7.1970 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης Πολυκάρπου, περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας Εὐαγοῦς Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Τὰ Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ Φ.Ε.Κ. 738/τχ.Β'/21.10.1970 καὶ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 26/16.10.1970 φύλλον τοῦ Ἐπισήμου Δελτίου «ΕΚΚΛΗ-ΣΙΑ», καὶ τροποποιηθεῖσαν διὰ τῆς ἀπὸ 15.12.2009 Ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου (ΦΕΚ. 2624/τχ.Β'/31.12.2009).

3. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 297/20.1.2010 Πράξιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Εὐαγοῦς Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος «Τὰ Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 41/19.2.2010 Πρότασιν τοῦ Σεβα-

σμιωτάτου Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παύλου.

5. Τὴν ἀπὸ 11.3.2010 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν διάλυσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Τὰ Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης (Φ.Ε.Κ.738/τχ.Β'/-21.10.1970), Ἀπὸ τῆς διαλύσεως τοῦ ὡς ἄνω Ἰδρύματος ἅπασα ἢ ὑπ' αὐτοῦ διαχειριζομένη κινητὴ καὶ ἀκίνητος περιουσία, συμφώνως πρὸς τὸ τροποποιηθὲν διὰ τῆς ἀπὸ 15.12.2009 Ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, ἄρθρον 11 τοῦ Καταστατικοῦ τοῦ Ἰδρύματος (ΦΕΚ.2624/τχ.Β'/31.12.2009), περιέρχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

Ἡ παροῦσα νὰ δημοσιευθεῖ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἀθῆναι 11η Μαρτίου 2010

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

Ἀπόφασις περὶ διαλύσεως
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν:
«Γενικὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον»
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἔχουσα ὑπ' ὄψει:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977: «*Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος*».

2. Τὴν ἀπὸ 25.7.1970 Ἀπόφασιν τοῦ Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης Πολλυκάρπου, περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας «Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμεῖου» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης, δημοσιευθεῖσαν εἰς τὸ Φ.Ε.Κ. 740/τχ.Β'/21.10.1970 καὶ τὸ ὑπ' ἀριθμ. 26/16.10.1970 φύλλον τοῦ Ἐπισήμου Δελτίου «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

3. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 5/20.1.2010 Πράξιν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου τοῦ Γενικοῦ Φιλοπτώχου Ταμεῖου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

4. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 42/19.2.2010 Πρότασιν τοῦ Σεβα-

σμιωτάτου Μητροπολίτου Σισανίου καὶ Σιατίστης κ. Παύλου.

5. Τὴν ἀπὸ 11.3.2010 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν διάλυσιν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Γενικὸν Φιλόπτωχον Ταμεῖον» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης (Φ.Ε.Κ.740/τχ.Β'/-21.10.1970), τὰ δὲ περιουσιακὰ στοιχεῖα αὐτοῦ νὰ περιέλθουν εἰς τὴν κυριότητα τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Ταμεῖον Ἐκκλησιαστικῆς Διακονίας» τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Σισανίου καὶ Σιατίστης.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθεῖ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως καὶ τὸ ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος «ΕΚΚΛΗΣΙΑ».

Ἀθῆναι 11η Μαρτίου 2010

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

Ἀποφασίς περὶ κατανομῆς θέσεων τῆς τέως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς

Ἡ ΙΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

Πρωτ. 903
Ἀριθμ. Διεκπ. 497 Ἀθήνησι 11η Μαρτίου 2010

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν:

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 42 παρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977: «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 1 παρ. 2 τοῦ Νόμου 3822/2010: Ἰδρυση νέων Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ ἄλλες διατάξεις (ΦΕΚ. 21/τχ.Α/16.2.2010).

Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 40/4.3.2010 ἔγγραφον τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου, Τοποτηρητοῦ τῆς ἀρτισυστάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ, γνωρίζοντος τῇ Ἱερᾷ Συνόδῳ τὰς ὑφισταμένας θέσεις Ἱεροκρητύκων, Διακόνων καὶ Ὑπαλλήλων τῆς τέως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς, ὡς καὶ τοὺς ἐν αὐταῖς ὑπηρετοῦντας Ἱεροκρήρυκας καὶ Ὑπαλλήλους.

Τὴν ἀπὸ 10.3.2010 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

Ἀποφασίζει

Κατανέμει τὰς ὑφισταμένας θέσεις Ἱεροκρητύκων τῆς τέως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς ὡς ἑξῆς:

α) Εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρούπολεως δύο (2) θέσεις Ἱεροκρητύκων συσταθεισῶν διὰ τοῦ ἄρθρου 25 τοῦ Ν.817/1978, τὴν μίαν (1) ἐξ αὐτῶν κατεχομένην ὑπὸ τοῦ Ἱεροκρήρυκος Παν. Ἀρχιμανδρίτου κ. Ἀγαθαγγέλου Κόκλα καὶ τὴν ἑτέραν θέσιν κενήν.

β) Εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ, δύο (2) θέσεις Ἱεροκρητύκων, ἦτοι: μίαν (1)

θέσιν Ἱεροκρήρυκος τοῦ Ν.1811/1988 κατεχομένην ὑπὸ τοῦ Ἱεροκρήρυκος Παν. Ἀρχιμανδρίτου κ. Νικάνορος Καραγιάννη, καὶ μίαν (1) κατανεμηθεῖσαν διὰ τοῦ Π.Δ. 582/1980 οὖσαν κενήν.

Κατανέμει τὰς κατανεμηθείσας διὰ τοῦ ἄρθρου 1 τοῦ Νόμου 673/1977 καὶ ὑφισταμένας πέντε (5) θέσεις Διακόνων τῆς τέως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς, ὡς ἑξῆς:

α) Δύο (2) θέσεις Διακόνων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρούπολεως, μετὰ τῶν εἰς αὐτὰς ὑπηρετούντων.

β) Τρεῖς (3) θέσεις Διακόνων εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ, μετὰ τῶν εἰς αὐτὰς ὑπηρετούντων.

Κατανέμει τὰς συσταθείσας διὰ τῶν Νόμων 1476/1984 καὶ 2819/2000, καὶ ὑφισταμένας τέσσαρας (4) θέσεις ἱαϊκῶν Ἐκκλησιαστικῶν Ὑπαλλήλων τῆς τέως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς, ὡς ἑξῆς:

α) Εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρούπολεως δύο (2) θέσεις ὑπαλλήλων, ἦτοι: Μίαν (1) θέσιν Κηλάδου Δ.Ε. Γραμματέως - Οἰκονομικοῦ, κατεχομένην ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ ὑπαλλήλου κ. Θεοδώρου Καραμάμη τοῦ Γεωργίου καὶ μίαν (1) θέσιν Κηλάδου Ὑ.Ε. Κλητῆρος, κατεχομένην ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ ὑπαλλήλου κ. Παναγιώτου Ἀγγελῆ τοῦ Σπυρίδωνος, καὶ

β) Εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ δύο (2) θέσεις, ἦτοι: Μίαν (1) θέσιν Κηλάδου Π.Ε. Τεχνικοῦ, κατεχομένην ὑπὸ τῆς τακτικῆς ὑπαλλήλου κ. Ἀναστασίας Ποντίκα τοῦ Μιχαήλ, καὶ μίαν (1) θέσιν Κηλάδου Δ.Ε. Γραφέως - Δακτυλογράφου, κατεχομένην ὑπὸ τοῦ τακτικοῦ ὑπαλλήλου κ. Χρήστου Γκάμαρη τοῦ Ἀνδρέου.

Ἡ παρούσα νὰ δημοσιευθῇ διὰ τῆς Ἐφημερίδος τῆς Κυβερνήσεως.

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιγραμματεὺς
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης.

**Κανονισμὸς περὶ συστάσεως, λειτουργίας καὶ διοικήσεως
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν:
«Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως»**

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 29 παράγρ. 2 καὶ 59 παράγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977: «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὰς διατάξεις τοῦ Ν.3822/2010: «Περὶ Ἰδρύσεως νέων Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ ἄλλης διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. 21/τχ.Α'/16.2.2010), καὶ δὴ καὶ τῆς Ἰδρύσεως τῆς ἀρτισυστάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως.

3. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 561/338/16.2.2010 ἔγγραφο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δι' οὗ ἀνετέθησαν καθήκοντα Τοποτηρητοῦ τῆς ἀρτισυστάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος κ. Βαρθολομαῖον.

4. Τὴν ἐν ἔργῳ ἐκδήλωσιν ἀγάπης πρὸς τοὺς ἐν ἀνάγκῃ ὄντας ἀδελφοὺς ἡμῶν, συμφώνως πρὸς τὰς Εὐαγγελικὰς Ἐπιταγὰς, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

5. Τὰς πρὸς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς ἀρτισυστάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως ἀμέσους καὶ ἐπείγουσας κοινωνικὰς καὶ πνευματικὰς ἀνάγκας αὐτοῦ.

6. Τὰς διατάξεις τοῦ συσταθέντος Κεντρικοῦ Ταμεῖου Ἐνοριακῆς Δράσεως τῆς τέως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς (Φ.Ε.Κ. 697/τχ.Α'/19.8.1997).

7. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 1/17.2.2010 Πρᾶξιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεγάρων καὶ Σαλαμίνος κ. Βαρθολομαίου, Τοποτηρητοῦ τῆς ἀρτισυστάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως, καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 8/22.2.2010 Πρότασιν αὐτοῦ.

8. Τὴν ἀπὸ 11.3.2010 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν σύστασιν εἰς τὴν Ἱεράν Μητρόπολιν Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου

ου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργῆ ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος, ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτῆς, καὶ θὰ ἐδρεύη εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἡ ὀργάνωσις, διοίκησις, διαχειρίσις καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θὰ διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ.

Κανονισμὸς

περὶ συστάσεως, λειτουργίας καὶ διοικήσεως
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν:
«Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως
τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν
καὶ Πετρουπόλεως»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

ἄρθρον 1

Εἰς τὴν ἀρτισύστατον Ἱεράν Μητρόπολιν Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρουπόλεως, συνιστᾶται Ἐκκλησιαστικὸν Φιλανθρωπικὸν Ἴδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: *Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν, καὶ Πετρουπόλεως*, τὸ ὁποῖον θὰ διοικεῖται καὶ ἐκπροσωπεῖται κατὰ τὸ Κεφάλαιον Γ΄ εἰδικῶς ὀριζόμενα.

ἄρθρον 2

Ὡς σκοπὸς τοῦ Φιλανθρωπικοῦ τούτου Ἰδρύματος τίθεται ἡ παροχὴ πάσης ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς βοηθείας εἰς τοὺς δεομένους τοιαύτης ἀπόρους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, εἴτε διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας ἱκανοποιήσεως γενικωτέρων φιλανθρωπικῶν ἀναγκῶν, ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμεῖου Ἐνοριακῆς Δράσεως, εἴτε διὰ τῆς παροχῆς οἰασθῆποτε ἐνισχύσεως ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἄρθρον 3 τοῦ παρόντος Ταμεῖων Ἐνοριακῆς Δράσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

I. Ὀργάνωσις - Συγκρότησις καὶ Διοικήσις
τῶν ἐπὶ μέρους Ταμεῖων Ἐνοριακῆς Δράσεως.

ἄρθρον 3

Πρὸς εὐχερεστέραν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Φι-

πανθρωπικού τούτου Ἰδρύματος συνιστᾶται παρ' ἐκάστη Ἑνορία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰδικὸν Ταμεῖον ὀνομαζόμενον *Ταμεῖον Ἑνοριακῆς Δράσεως* (ἔφεξις Τ.Ε.Δ.).

ἄρθρον 4

1. Ἐκαστὸν Ταμεῖον Ἑνοριακῆς Δράσεως στερεῖται ἰδίας νομικῆς προσωπικότητας καὶ ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ Κεντρικοῦ Ταμεῖου Ἑνοριακῆς Δράσεως, διοικεῖται δὲ ὑπὸ ἐπταμελοῦς (7/μελοῦς) Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς (ἔφεξις Δ.Ε.), συγκροτουμένης ἀνὰ τριετίαν καὶ ἀποτελούμενης ἐξ ἑνὸς Ἐφημερίου ὡς Προέδρου, ἑνὸς λαϊκοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβούλου καὶ πέντε κυριῶν ἢ δεσποινίδων τῆς Ἑνορίας.

2. Ὁ Ἐφημέριος ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου μεταξὺ τῶν παρ' ἐκάστῳ Ναῶ Ἐφημερίων. Ὁ λαϊκὸς Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος ὑποδεικνύεται ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβούλου καὶ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου. Αἱ κυρίαὶ καὶ δεσποινίδες προτείνονται ὑπὸ τοῦ Ἐφημερίου - Προέδρου τοῦ Τ.Ε.Δ. καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, δύνανται δὲ νὰ ἀντικατασταθοῦν ὑπ' αὐτοῦ καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς τριετίας, εἴτε παραιτούμεναι οἰκιοθελῶς, εἴτε κατόπιν ἠτιολογημένης γνώμης τοῦ προεδρεύοντος Ἐφημερίου, εἴτε συντρεχόντων εἰδικῶν λόγων, ὡς π.χ. συγγενείας, διαχειριστικῶν ἀνωμαλιῶν κ.λπ.

3. Τὰ αὐτὰ μέλη τῆς Δ.Ε. δύνανται μετὰ τὴν πάροδον τῆς τριετίας νὰ ἐπαναδιορισθῶσι.

4. Μέλος τῆς Δ.Ε. ἀπέχον ἀδικαιολογήτως ἐπὶ δύο μῆνας τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς, θεωρεῖται αὐτοδικαίως παραιτηθέν.

ἄρθρον 5

Ἡ Δ.Ε. πρὸς εὐχερεστέραν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τῆς καταρτίζει εἰδικὰς ὑποεπιτροπὰς ὑπὸ ἰδίων εὐθύνην.

ἄρθρον 6

Ἡ Δ.Ε., κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τῆς Συνεδρίασιν, ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἑνα ὡς ταμίαν καὶ ἑνα ὡς γραμματέα δι' ἕν ἔτος, ἐπιτρεπομένης ἐπανεκλογῆς τούτων.

Γραμματεὺς δύνανται νὰ προσλαμβάνεται ἀμισθὶ καὶ πρόσωπον ἐκτὸς Δ.Ε., ἀλλῆλὰ πάντως Ἑνορίτης.

ἄρθρον 7

1. Ἡ Δ.Ε. ἐκάστου Ταμεῖου Ἑνοριακῆς Δράσεως συνέρχεται τακτικῶς μὲν ἅπαξ τουλάχιστον κατὰ τὸ πρῶτον δεκαήμερον ἐκάστου μηνὸς καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ἐνδιαφεροσῶν αὐτὴν ὑποθέσεων, ἰδίως δὲ καταρτίζει τοὺς πίνακας τῶν κατὰ τὸν προηγούμενον μῆνα εἰσπρα-

χθέντων καὶ δαπανηθέντων. Ἐκτάκτως συγκαλεῖται διὰ προσκλήσεως τοῦ Προέδρου ἢ αἰτήσεως δύο τουλάχιστον μελῶν αὐτῆς.

2. Ἡ Δ.Ε. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τεσσάρων τουλάχιστον μελῶν καὶ ἀποφασίζει διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψῆφος τοῦ Προέδρου. Ἐὰν μετὰ γενομένην πρόσκλησιν δὲν εὐρέθη ἐν ἀπαρτίᾳ συνέρχεται μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς ματαιωθείσης συνεδρίας καὶ ἀποφασίζει ἐγκύρως παρόντων ὁσωνδήποτε μελῶν αὐτῆς, ἀλλ' ἀπαραιτήτως παριστάμενου τοῦ Προέδρου, οὐχὶ ὁμως κάτω τῶν δύο καὶ ἐπὶ θέματος οὐχὶ ἐτέρου τοῦ ἐν τῇ ματαιωθείσῃ συνεδρίασιν ὀρισθέντος.

ἄρθρον 8

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρο 29 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, αἱ Δ.Ε. τῶν ἐπὶ μέρους Ταμεῖων Ἑνοριακῆς Δράσεως, συγκροτοῦν τὴν κατ' ἔτος συγκαλούμενην τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ἢ νομίμως ἐξουσιοδοτημένου ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, πρὸς ἐξέτασιν τοῦ καθόλου φιλοanthρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῆς διοργανώσεως αὐτοῦ. Τοιαῦτα συνελεύσεις δύνανται νὰ συγκαλοῦνται καὶ ὁσάκις παρίσταται ἀνάγκη.

II. Πόροι τῶν Ταμεῖων Ἑνοριακῆς Δράσεως καὶ διάθεσις αὐτῶν.

ἄρθρον 9

Πόροι ἐκάστου Ταμεῖου Ἑνοριακῆς Δράσεως (Τ.Ε.Δ.) εἶναι:

1. Εἰδικὴ ἐπιχορήγησις τοῦ οἰκείου ἱεροῦ Ναοῦ, ἴση πρὸς ἕν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (1%) ἐπὶ τῶν πραγματοποιημένων ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων αὐτοῦ.

2. Αἱ εἰσπράξεις τοῦ ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν δίσκου περιφερομένου κατὰ τὰς λειτουργίας τῶν Κυριακῶν καὶ Ἑορτῶν, καὶ κατὰ ἄλλας ἐν τῷ Ναῶ συνάξεις τῶν πιστῶν, ὑπὸ τῶν κυριῶν τῆς Δ.Ε., ἐκ περιτροπῆς.

3. Αἱ προαιρετικαὶ ἢ κατ' ἐνέργειαν τῆς Δ.Ε. τακτικαὶ ἢ ἔκτακτοι εἰσφοραὶ τῶν πιστῶν.

4. Αἱ προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ ἢ δωρεαὶ ἢ κληροδοτήματα οἰωνδήποτε φιλοanthρώπων.

5. Αἱ ἐκ διαφόρων ἄλλων μέτρων τῆς Δ.Ε. προερχόμεναι εἰσπράξεις καὶ τὸ ἐκ τοῦ γενικοῦ Ἑράνου τῆς Ἀγάπης, ὀριζόμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ποσοστόν.

6. Τυχὸν ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου καὶ διαφόρων Ὄργανισμῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

Άρθρον 10

Προκειμένου περι τοῦ προϊόντος τῶν δίσκων τῶν περιφερομένων ἐν τῷ Ναῶ, δέον ὅπως μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας συντάσσεται σχετικὸν περι τοῦ συλλεγέντος ποσοῦ πρακτικόν, ὑπογραφόμενον ὑπὸ δύο τουλάχιστον μελῶν τῆς Δ.Ε., ὡς καὶ τοῦ ταμίου διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ ποσοῦ.

Τὸ αὐτὸ τηρεῖται καὶ ἐπὶ συλλογῆς οἰουδήποτε ποσοῦ ἐξ ἔρανου.

Προκειμένου περι εἰσπράξεων ἐξ εἰσφορῶν, δωρεῶν κ.λπ., δέον ὅπως ἐκδίδονται διπλότυποι ἀποδείξεις, θεωρημένοι ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Άρθρον 11

Οἱ πόροι ἐκάστου Ταμείου Ἑνοριακῆς Δράσεως (Τ.Ε.Δ.) διατίθενται πρὸς περιθαλψιν τῶν ἐνδεῶν τῆς Ἑνορίας, μονίμως εἰς τὴν περιοχὴν αὐτῆς διαβιούντων ἢ προσωρινῶς διαμενόντων διὰ παροχῆς: α) τακτικῶν βοηθήματος ἢ ἐκτάκτου εἰς χρῆμα, β) παροχῆς ἐνδυμάτων, γ) πληρωμῆς φαρμάκων καὶ ἰατρικῆς περιθάλψεως, δ) εἰσαγωγῆς τῶν ἐχόντων ἀνάγκην εἰς Νοσοκομεῖα ἢ φιλανθρωπικὰ ἰδρύματα, ε) διανομῆς ὑλικῶν καὶ ἐφοδίων, ὡς: σχολικῶν καὶ ἠθικοπλαστικῶν βιβλίων πρὸς μαθητὰς ἢ μαθητρίας τῶν δημοσίων ἢ κατηχητικῶν σχολείων ἢ χρηματικῶν βοηθημάτων πρὸς ἐγγραφὴν αὐτῶν, καὶ στ) οἰασδήποτε ἀλλῆς μερίμνης περι τῶν ἐχόντων ἀνάγκην ἢ πρὸς εὔρεσιν ἐργασίας τῶν στερουμένων τοιαύτης.

Άρθρον 12

Αἱ ἀναγκαὶ ἐκάστου ἐνδεοῦς πρέπει νὰ ἐξακριβοῦνται ὅσον οἷον τε αὐστηρῶς καὶ κατόπιν νὰ ἐγγράφεται οὗτος εἰς τὸ σχετικὸν βιβλίον μετὰ τῆς διευθύνσεως ἐκάστου καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων αὐτοῦ.

Άρθρον 13

1. Τὰ παντὸς εἶδους βοηθήματα δέον νὰ χορηγῶνται εἰ δυνατόν κατ' οἶκον καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, ἐπιτρεπομένης παρεκκλήσεως ἀπὸ τῆς παρούσης διατάξεως εἰς ἐκτάκτους ἀνάγκας.

Ἡ διανομὴ διενεργεῖται ὑπὸ δύο τουλάχιστον μελῶν τῆς Δ.Ε., κατόπιν ἐγγράφου ἐντολῆς τοῦ Προέδρου.

2. Εἰς περιπτώσεις γενικῆς ἢ ἐιδικῆς ἀνάγκης διὰ παροχὴν βοθηθείας, ἀποφασίζει ἡ Δ.Ε. διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας αὐτῆς, ἐφαρμοζόμενων τῶν περι ἀπαρτίας κ.λπ. διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος.

3. Εἰς πᾶσαν ἀπόδειξιν δέον ὅπως ἀναγράφονται ἀπαραιτήτως τὰ πλήρη στοιχεῖα τοῦ λαμβάνοντος, ὥστε νὰ καθίσταται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν δυνατὴ ἡ ἐξακριβῶσις τοῦ προσώπου καὶ τῆς παροχῆς βοθηθείας.

Άρθρον 14

Ἡ χρηματικὴ περιουσία ἐκάστου Ταμείου Ἑνοριακῆς Δράσεως (Τ.Ε.Δ.) ὑπερβαίνουσα τὰ τριακόσια εὐρῶ (300,00€) δέον νὰ κατατίθεται εἰς τὸ Ταμειυτήριον Τραπεζῆς ἢ εἰς τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμειυτήριον. Διὰ πᾶσαν ἀνάληψιν ἀπαιτεῖται Ἀπόφασις τῆς Δ.Ε. ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 15

Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους συντάσσεται ὁ Ἀπολογισμὸς τοῦ διαρρυσάντος ἔτους ὑπὸ τῆς Δ.Ε. καὶ ὑποβάλλεται ἐντὸς τοῦ μηνὸς Φεβρουαρίου εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἑνοριακῆς Δράσεως πρὸς ἔλεγχον καὶ ἔγκρισιν, ὁ δὲ Προϋπολογισμὸς συντάσσεται τὸ πρῶτον δεκαήμερον τοῦ Νοεμβρίου καὶ ὑποβάλλεται πρὸς ἔγκρισιν ἐντὸς τοῦ Δεκεμβρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

1. Κεντρικὴ Ὁργάνωσις, Διοικήσεις καὶ ἐκπροσώπησις τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἑνοριακῆς Δράσεως.

Άρθρον 16

Ἄπαντα τὰ ἐπὶ μέρους Ταμεῖα Ἑνοριακῆς Δράσεως (Τ.Ε.Δ.) διοικοῦνται καὶ ἐκπροσωποῦνται ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἑνοριακῆς Δράσεως (ἐφεξῆς Κ.Τ.Ε.Δ.), ἐδρεύοντος ἐν Ἰλίου καὶ εἰς τὴν ἔδραν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

Άρθρον 17

1. Τὸ Κ.Τ.Ε.Δ. διοικεῖται ὑπὸ πενταμελοῦς (5/μελοῦς) Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ὡς προέδρου, τοῦ ἐκάστοτε Πρωτοσυγκλήτου ὡς ἀντιπρόεδρου, καὶ τριῶν (3) μελῶν, ἐξ ὧν εἷς κληρικὸς, καὶ δύο λαϊκοί, ἀμφοτέρων ἐκλεγομένων καὶ διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

2. Ἡ θητεία τῶν μελῶν ὀρίζεται τριετής, ἐπιτρεπομένου τοῦ ἐπαναδιορισμοῦ αὐτῶν καὶ δι' ἐπομένας τριετίας.

Άρθρον 18

1. Τὸ Δ.Σ. ἐκλέγει μεταξὺ τῶν μελῶν αὐτοῦ τὸν Ταμίαν τοῦ Ἰδρύματος.

2. Χρέν Γραμματέως ἐκτελεῖ εἷς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

3. Τὸ Δ.Σ. συνέρχεται τακτικῶς μὲν κατὰ δῖμνον, ἐκτάκτως κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου, ἢ αἰτήσεως δύο τουλάχιστον μελῶν αὐτοῦ.

4. Πρὸς ὑπαρξιν ἀπαρτίας δέον νὰ παρίστανται τρία τουλάχιστον μέλη τοῦ Δ.Σ..

5. Τὸ Δ.Σ. ἀποφασίζει διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας, καὶ ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχέει ἢ ψήφος τοῦ Προέδρου.

ἄρθρον 19

Πᾶν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκλείπον ἢ παραιτούμενον ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

ἄρθρον 20

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει περὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης τὴν ὀργάνωσιν καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν Κ.Τ.Ε.Δ..

Εἰδικώτερον:

1. Ἄσκει διὰ τοῦ Προέδρου ἢ οἰοῦδήποτε ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὀριζόμενου ὑπὸ τοῦ Προέδρου, τὴν ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους Τ.Ε.Δ. ἐποπτεῖαν.

2. Μελετᾷ καὶ ἀποφασίζει διάφορα μέτρα ὑπὲρ ὑλικῆς ἐνισχύσεως καὶ εὐοδώσεως τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

3. Καταρτίζει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπομένου χρόνου.

II. Καθήκοντα

τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (Δ.Σ.).

ἄρθρον 21

Ὁ Πρόεδρος

1. Ὁ Πρόεδρος ἐκπροσωπεῖ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως, ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τὰ μέρους Τ.Ε.Δ. καθ' ἀπάσας τὰς ἐννόμους αὐτῶν σχέσεις καὶ ἀπέναντι πάσης Ἀρχῆς. Καθορίζει τὰς ἐργασίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπογράφει τὴν σχετικὴν ἀλληλογραφίαν. Ἄσκει τὴν ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους Τ.Ε.Δ. ἐποπτεῖαν.

2. Ἐπιλύει διαιτητικῶς πᾶσαν ἀνωμαλίαν ἢ διαφορὰν μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν Τ.Ε.Δ. καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ Κ.Τ.Ε.Δ., δυναμένην νὰ διαταράξῃ οὐσιωδῶς τὴν ἀρμονικὴν μεταξὺ αὐτῶν συνεργασίαν.

ἄρθρον 22

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Τὸν Πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ νομίμως ἐξουσιοδοτημένος ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ, ἄσκων πάντα τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δικαιώματά του.

ἄρθρον 23

Ὁ Ταμίας

1. Ὁ Ταμίας τοῦ Δ.Σ. διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως. Ἡ χρηματικὴ τοῦ Ταμείου περιουσία δέον νὰ κατατίθεται εἰς τὸ Ταμειυτήριον Τραπεζῆς ἢ εἰς τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμειυτήριον.

2. Διὰ πᾶσαν ἀνάληψιν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου.

3. Ὁ Ταμίας ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Γραμματέως καταρτίζει, κατὰ ἐξαμηνίαν, κατάστασιν τῶν εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν τοῦ Κ.Τ.Ε.Δ..

ἄρθρον 24

Ὁ Γραμματεὺς

1. Ὁ Γραμματεὺς, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, τηρεῖ τὰ Πρακτικὰ τοῦ Δ.Σ., ὡς καὶ πάντα τὰ βιβλία τοῦ Ταμείου. Διεξάγει ἅπασαν τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τηρεῖ τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον.

2. Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τοῦ Δ.Σ., ὁ Γραμματεὺς δύναται νὰ κρατῇ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ποσὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὰ πεντακόσια εὐρώ (500,00€) πρὸς παροχὴν βοηθημάτων, διατιθεμένων κατόπιν ἐγκρίσεως καὶ ἐντολῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου.

3. Ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία διεξάγεται ὑπὸ λογιστοῦ διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως καὶ διάθεσις αὐτῶν.

ἄρθρον 25

Πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως εἶναι:

1. Τὰ εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ἐνοριακῶν Ναῶν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ἀναγραφόμενα κονδύλια.

2. Ποσοστὸν πενήτηκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (50%) ἐκ τοῦ κατ' ἔτος διεξαγομένου Ἐράνου τῆς Ἀγάπης.

3. Ἐπιχορηγήσεις παρὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

4. Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαὶ διαφόρων Φιλανθρωπικῶν Ὄργανώσεων ἢ φιλανθρώπων.

5. Τυχὸν ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου, καὶ

6. Τὸ προῖον τῶν εἰδικῶς περιφερομένων δίσκων εἰς τοὺς Ναοὺς κατόπιν ἐντολῆς τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ἄρθρον 26

Οἱ πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως διατίθενται ὑπὲρ γενικωτέρων φιλανθρωπικῶν σκοπῶν.

Δύναται όμως τοῦτο:

1. Νά μεριμνᾷ ὑπὲρ ἀποφυλακίσεως διὰ χρέη κρατουμένων διὰ τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν αὐτῶν.
2. Νά παρέχει χρηματικά βοηθήματα πρὸς νοσηλείαν ἢ ἀγορὰν φαρμάκων εἰς ἀπόρους ἀσθενεῖς.
3. Νά βοηθῇ ἀπόρους μαθητὰς καὶ προικοδοτῇ πρὸς ἀποκατάστασιν διαφόρους κορασίδας.
4. Νά παρέχῃ ἐπιχορηγήσεις εἰς ἀναγνωρισμένα Φιλανθρωπικά Ἰδρύματα καὶ Σωματεῖα.
5. Νά χορηγῇ ὑποτροφίας εἰς ἀπόρους φοιτητὰς διακρινομένους διὰ τὴν εὐσέβειαν, τὸ ἥθος καὶ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰς σπουδὰς των.

ἄρθρον 27

Ὁ Πρόεδρος δύναται, ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., νὰ παρέχῃ χρηματικὴν ἐνίσχυσιν εἰς ἐκτάκτους καὶ ἐπείγουσας περιπτώσεις εἰς ἀναξιοπαθοῦντας ἕως τοῦ ποσοῦ τῶν τριακοσίων εὐρῶ (300,00€).

ἄρθρον 28

Τὸ Δ.Σ. δύναται νὰ ἀναθέσῃ εἰς τι τῶν μελῶν αὐτοῦ τὴν ἐξακριβωσὶν τῆς ἀληθείας τῶν ἰσχυρισμῶν τοῦ αἰτοῦντος ἀρωγὴν. Τὸ αὐτὸ δύναται νὰ διενεργηθῇ καὶ δι' ὑπαλλήλων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄ Γενικὴ Συνέλευσις - Λογοδοσία

ἄρθρον 29

1. Ἡ Γενικὴ Συνέλευσις τοῦ Ἰδρύματος συνέρχεται τακτικῶς μὲν ἅπαξ τοῦ ἔτους καὶ κατὰ τὸν μῆνα Ἀπρίλιον, ἐκτάκτως δὲ κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου Μητροπολίτου, ἢ αἰτήσεως τοῦ ἐνὸς πέμπτου (1/5) τοῦ ἀριθμοῦ τῶν ἐν τῇ Ἱερᾷ Μητροπόλει ἐπὶ μέρους Ταμείων Ἐνοριακῆς Δράσεως. Πρὸς ὑπαρξιν ἀπαρτίας ἀπαιτεῖται νὰ ἀντιπροσωπεύηται τὸ ἐν τρίτον (1/3) τοῦ ὅλου ἀριθμοῦ τῶν Ἐνοριακῶν Ἐπιτροπῶν.

2. Ἐὰν κατὰ τὴν ὀρισθεῖσαν ἡμέραν δὲν ὑφίσταται ἀπαρτία ἢ Γενικὴ Συνέλευσις συνέρχεται ἐντὸς δεκαπέντε καὶ ἀποφασίζει ἐγκύρως παρόντων ὁσωνδήποτε μελῶν.

ἄρθρον 30

Εἰς τὴν κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον συγκαλουμένην Γενικὴν Συνέλευσιν ἀναγινώσκειται ἡ ἔκθεσις τῶν πεπραγμένων τοῦ Δ.Σ. περὶ τοῦ ἐν γένει ἐπιτελεσθέντος ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου καὶ τῶν Ἐνοριακῶν τοιούτων ἔργου καὶ τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν, ἐκφέρονται

τυχὸν παρατηρήσεις ἐπ' αὐτῶν καὶ συντάσσεται σχετικὸν πρακτικὸν περὶ ἐγκρίσεως ἢ μὴ τούτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄ Τελικαὶ Διατάξεις

ἄρθρον 31

Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καταργεῖται ἢ Ἀπόφασις συστάσεως καὶ τὸ Καταστατικὸν λειτουργίας τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως τῆς τέως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς (Φ.Ε.Κ. 697/τ.Α΄/19.-8.1997). Τὸ χρηματικὸν ὑπόλοιπον αὐτοῦ καταμερίζεται κατὰ πεντήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατὸν (50%) εἰς τὰς δύο νεοσυσταθείσας Ἱερὰς Μητροπόλεις, ἧτοι: α) εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρούπολεως, καὶ β) εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ, συμφώνως καὶ πρὸς τὰς διατάξεις τοῦ Ν.3822/2010: «Περὶ Ἰδρύσεως νέων Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ ἄλλης διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. 21/τχ. Α΄/16.2.2010).

ἄρθρον 32

1. Τὸ Ἰδρυμα καταργεῖται δι' Ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν ἀποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως εἰδικῶς συγκαλουμένης, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

2. Μετὰ τὴν κατάργησιν τοῦ Ἰδρύματος, ἅπασα ἡ περιουσία αὐτοῦ περιέχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετρούπολεως, εἰς τὴν ὁποίαν ἀλλήλωστε καὶ ἀνήκει. Δύναται δὲ νὰ χρησιμοποιηθῇ διὰ παρεμφερεῖς φιλανθρωπικοὺς σκοπούς.

ἄρθρον 33

Ὁ παρὼν Κανονισμὸς τροποποιεῖται ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν αἰτιολογημένης ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ. τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως, προεδρεύοντος τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

ἄρθρον 34

1. Ἡ ἰσχύς τοῦ παρόντος ἄρχει ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ΕΚΚΛΗΣΙΑ καὶ εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Ἀπὸ τῆς ἰσχύος τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ καταργεῖται πᾶσα ἄλλη καταστατικὴ διάταξις περὶ Κεντρικοῦ Ταμείου ἢ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως εἰς τὴν Ἱερὰν

Μητρόπολιν Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετροπόλεως, ἀποτελοῦσαν τμήμα τῆς τέως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

ἄρθρον 35
Κάλυψις δαπάνης

Ἐκ τῶν διατάξεων τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη μόνον εἰς βάρος τοῦ Προϋπολογισμοῦ τοῦ νομικοῦ προσώπου τῆς ἀρτισυστάτου

Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἰλίου, Ἀχαρνῶν καὶ Πετροπόλεως, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται νὰ προσδιορισθῆ.

Ἀθῆναι 11η Μαρτίου 2010

† Ὁ Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος
Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

Εἰσήγηση περὶ τῶν Ἱερῶν Ἡσυχαστηρίων

(Διόρθωση στὴ Γνωμοδότηση ποὺ δημοσιεύθηκε
στὸ τεῦχος Φεβρουαρίου 2010 - Δεύτερη ἐπανόρθωση)

Ὅπως μᾶς πληροφόρησε ἡ Ἡγουμένη τοῦ Ἱεροῦ Ἡσυχαστηρίου Γενεσίου τῆς Θεοτόκου Πανοράματος τῆς Ἱ. Μητροπόλεως Θεσσαλονίκης, μετὰ τὴν ἐπιβίβασιν τῶν προβλέψεων τοῦ Καταστατικοῦ (ἐγκεκριμένου, δημοσιευμένου καὶ νομίμου Κανονισμοῦ λειτουργίας), ὅλες οἱ κουρᾶς τελοῦνται ἀπαραιτή-

τως μετὰ τὴν κυριαρχικὴν Ἐπισκοπικὴν ἄδεια καὶ εὐλογία τοῦ οἰκείου Ποιμενάρχου, ἀπὸ τὸν πνευματικὸν τοῦ Ἱ. Ἡσυχαστηρίου.

† Ὁ Γουμενίσσης,
Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου
ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

**Κανονισμὸς περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας καὶ διοικήσεως
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν:
«Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ»**

Ἡ ἹΕΡΑ ΣΥΝΟΔΟΣ
ΤΗΣ ΕΚΚΛΗΣΙΑΣ ΤΗΣ ΕΛΛΑΔΟΣ

ΑΠΟΦΑΣΙΣ

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, λαβοῦσα ὑπ' ὄψιν:

1. Τὰς διατάξεις τοῦ ἀρθροῦ 29 παράγρ. 2 καὶ 59 παράγρ. 2 τοῦ Νόμου 590/1977: «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος».

2. Τὰς διατάξεις τοῦ Ν.3822/2010: «Περὶ Ἰδρύσεως νέων Ἱερῶν Μητροπόλεων καὶ ἄλλης διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. 21/τχ.Α'/16.2.2010), καὶ δὴ καὶ τῆς Ἰδρύσεως τῆς ἀρτισυστάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ.

3. Τὸ ὑπ' ἀριθμ. 561/338/16.2.2010 ἔγγραφον τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, δι' οὗ ἀνετέθησαν καθήκοντα Τοποτηρητοῦ τῆς ἀρτισυστάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ εἰς τὸν Σεβασμιώτατον Μητροπολίτην Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικόληαν.

4. Τὴν ἐν ἔργῳ ἐκδήλωσιν ἀγάπης πρὸς τοὺς ἐν ἀνάγκῃ ὄντας ἀδελφοὺς ἡμῶν, συμφώνως πρὸς τὰς Εὐαγγελικὰς Ἐπιταγὰς, τοὺς Ἱεροὺς Κανόνας καὶ τοὺς Νόμους τοῦ Κράτους.

5. Τὰς πρὸς τὸ χριστεπώνυμον πλήρωμα τῆς ἀρτισυστάτου Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ ἀμέσους καὶ ἐπείγουσας κοινωνικὰς καὶ πνευματικὰς ἀνάγκας αὐτοῦ.

6. Τὰς διατάξεις τοῦ συσταθέντος Κεντρικοῦ Ταμεῖου Ἐνοριακῆς Δράσεως τῆς τέως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς (Φ.Ε.Κ. 697/τχ.Α'/19.8.1997).

7. Τὴν ὑπ' ἀριθμ. 3/5.3.2010 Πρᾶξιν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου, Τοποτηρητοῦ τῆς ἀρτισυστάτου Ἱ.Μ. Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ, καὶ τὴν ὑπ' ἀριθμ. 49/8.3.2010 Πρότασιν αὐτοῦ.

8. Τὴν ἀπὸ 11.3.2010 Ἀπόφασιν Αὐτῆς.

ΑΠΟΦΑΣΙΖΕΙ

Τὴν σύστασιν εἰς τὴν Ἱερὰν Μητρόπολιν Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: «Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμα-

ρουσίου καὶ Ὠρωποῦ», τὸ ὁποῖον θὰ λειτουργεῖ ὡς ἐξηρητημένη Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, αὐτοτελοῦς διαχειρίσεως καὶ μὴ κερδοσκοπικοῦ χαρακτῆρος, ὑπὸ τὸν ἔλεγχον καὶ τὴν ἐποπτεῖαν αὐτῆς, καὶ θὰ ἐδρεύει εἰς τὰ Γραφεῖα τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως. Ἡ ὀργάνωσις, διοικήσις, διαχειρίσις καὶ λειτουργία τοῦ Ἰδρύματος τούτου θὰ διέπεται ἀπὸ τὰς διατάξεις τοῦ ἐπομένου Κανονισμοῦ.

Κανονισμὸς

Περὶ συστάσεως καὶ λειτουργίας καὶ διοικήσεως
Ἐκκλησιαστικοῦ Ἰδρύματος ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν:
«Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως
Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου
καὶ Ὠρωποῦ»

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Α΄

Ἄρθρον 1

Εἰς τὴν ἀρτισύστατον Ἱερὰν Μητρόπολιν Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ συνιστάται Ἐκκλησιαστικὸν Φιλανθρωπικὸν Ἰδρυμα ὑπὸ τὴν ἐπωνυμίαν: *Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως Ἱερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου καὶ Ὠρωποῦ*, τὸ ὁποῖον θὰ διοικεῖται καὶ ἐκπροσωπεῖται κατὰ τὸ Κεφάλαιον Γ' εἰδικῶς ὀριζόμενα.

Ἄρθρον 2

Ὡς σκοπὸς τοῦ Φιλανθρωπικοῦ τούτου Ἰδρύματος τίθεται ἡ παροχὴ πάσης ὑλικῆς καὶ ἠθικῆς βοηθείας εἰς τοὺς δεομένους τοιαύτης ἀπόρους τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, εἴτε διὰ τῆς ἀπ' εὐθείας ἱκανοποιήσεως γενικωτέρων φιλανθρωπικῶν ἀναγκῶν, ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμεῖου Ἐνοριακῆς Δράσεως, εἴτε διὰ τῆς παροχῆς οἰασθῆποτε ἐνισχύσεως ὑπὸ τῶν κατὰ τὸ ἀρθρον 3 τοῦ παρόντος Ταμεῖων Ἐνοριακῆς Δράσεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Β΄

I. Ὀργάνωσις - Συγκρότησις καὶ Διοικήσις
τῶν ἐπὶ μέρος Ταμεῖων Ἐνοριακῆς Δράσεως.

Ἄρθρον 3

Πρὸς εὐχερεστέραν ἐκπλήρωσιν τῶν σκοπῶν τοῦ Φι-

πανθρωπικού τούτου Ἰδρύματος συνιστάται παρ' ἐκάστη Ἑνορία τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως εἰδικὸν Ταμεῖον ὀνομαζόμενον Ταμεῖον Ἑνοριακῆς Δράσεως (ἐφεξῆς Τ.Ε.Δ.).

ἄρθρον 4

1. Ἐκαστον Ταμεῖον Ἑνοριακῆς Δράσεως στερεῖται ἰδίας νομικῆς προσωπικότητας καὶ ἐκπροσωπεῖται ὑπὸ Κεντρικοῦ Ταμεῖου Ἑνοριακῆς Δράσεως, διοικεῖται δὲ ὑπὸ ἐπταμελοῦς (7/μελοῦς) Διοικητικῆς Ἐπιτροπῆς (ἐφεξῆς Δ.Ε.), συγκροτουμένης ἀνά τριετίαν καὶ ἀποτελουμένης ἐξ ἑνὸς Ἐφημερίου ὡς Προέδρου, ἑνὸς λαϊκοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβούλου καὶ πέντε κυριῶν ἢ δεσποινίδων τῆς Ἑνορίας.

2. Ὁ Ἐφημέριος ἐκλέγεται ὑπὸ τοῦ Μητροπολίτου μεταξὺ τῶν παρ' ἐκάστῳ Ναῶ Ἐφημερίων. Ὁ λαϊκὸς Ἐκκλησιαστικὸς Σύμβουλος ὑποδεικνύεται ὑπὸ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου καὶ διορίζεται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου. Αἱ κυρίαὶ καὶ δεσποινίδες προτείνονται ὑπὸ τοῦ Ἐφημερίου - Προέδρου τοῦ Τ.Ε.Δ. καὶ διορίζονται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, δύνανται δὲ νὰ ἀντικατασταθοῦν ὑπ' αὐτοῦ καὶ πρὸ τῆς λήξεως τῆς τριετίας, εἴτε παραιτούμεναι οἰκιοθελῶς, εἴτε κατόπιν ἠτιολογημένης γνώμης τοῦ προεδρεύοντος Ἐφημερίου, εἴτε συντρεχόντων εἰδικῶν λόγων, ὡς π.χ. συγγενείας, διαχειριστικῶν ἀνωμαλιῶν κ.λπ.

3. Τὰ αὐτὰ μέλη τῆς Δ.Ε. δύνανται μετὰ τὴν πάροδον τῆς τριετίας νὰ ἐπαναδιορισθῶσι.

4. Μέλος τῆς Δ.Ε. ἀπέχον ἀδικαιολογίῳ ἐπὶ δύο μῆνας τῶν ἐργασιῶν αὐτῆς θεωρεῖται αὐτοδικαίως παραιτηθέν.

ἄρθρον 5

Ἡ Δ.Ε. πρὸς εὐχερεστέραν ἐκτέλεσιν τοῦ ἔργου τῆς κατάρτιζαι εἰδικὰς ὑποεπιτροπὰς ὑπὸ ἰδίας εὐθύνης.

ἄρθρον 6

Ἡ Δ.Ε., κατὰ τὴν πρώτην αὐτῆς ἀπὸ τῆς συγκροτήσεως τῆς Συνεδρίας, ἐκλέγει ἐκ τῶν μελῶν τῆς ἑνα ὡς ταμίαν καὶ ἑνα ὡς γραμματέα δι' ἕν ἔτος, ἐπιτροπομένης ἐπανεκλογῆς τούτων.

Γραμματεὺς δύνανται νὰ προσλαμβάνεται ἀμισθὶ καὶ πρόσωπον ἐκτὸς Δ.Ε., ἀλλὰ πάντως Ἑνορίτης.

ἄρθρον 7

1. Ἡ Δ.Ε. ἐκάστου Ταμεῖου Ἑνοριακῆς Δράσεως συνέρχεται τακτικῶς μὲν ἅπαξ τουλάχιστον κατὰ τὸ πρῶτο δεκαήμερον ἐκάστου μηνὸς καὶ ἐπιλαμβάνεται τῶν ἐνδιαφερουσῶν αὐτὴν ὑποθέσεων, ἰδίως δὲ κατάρτιζαι τοὺς πίνακας τῶν κατὰ τὸν προηγούμενον μῆνα εἰσπραχθέντων καὶ δαπανηθέντων. Ἐκτάκτως συγκαλεῖται διὰ προσκλήσεως τοῦ Προέδρου ἢ αἰτήσεως δύο τουλάχιστον μελῶν αὐτῆς.

2. Ἡ Δ.Ε. εὐρίσκεται ἐν ἀπαρτίᾳ παρόντων τεσσάρων τουλάχιστον μελῶν καὶ ἀποφασίζει διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας τῶν παρόντων. Ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχύει ἡ ψήφος τοῦ Προέδρου. Ἐὰν μετὰ γενομένην πρόσκλησιν δὲν εὐρεθῆ ἐν ἀπαρτίᾳ συνέρχεται μετὰ δύο ἡμέρας ἀπὸ τῆς ματαιωθείσης συνεδρίας καὶ ἀποφασίζει ἐγκύρως παρόντων ὁσωνδήποτε μελῶν αὐτῆς, ἀλλ' ἀπαραιτήτως παρισταμένου τοῦ Προέδρου, οὐκ ὁμως κάτω τῶν δύο καὶ ἐπὶ θέματος οὐκ ἑτέρου τοῦ ἐν τῇ ματαιώσεισιν συνεδρίασει ὀρισθέντος.

ἄρθρον 8

Συμφώνως πρὸς τὸ ἄρθρο 29 τοῦ παρόντος Κανονισμοῦ, αἱ Δ.Ε. τῶν ἐπὶ μέρος Ταμεῖων Ἑνοριακῆς Δράσεως, συγκροτοῦν τὴν κατ' ἔτος συγκαλουμένην τακτικὴν Γενικὴν Συνέλευσιν ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου, ἢ νομίμως ἐξουσιοδοτημένου ἀντιπροσώπου αὐτοῦ, πρὸς ἐξέτασιν τοῦ καθόλου φιλοanthρωπικοῦ ἔργου τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως καὶ τῆς διοργανώσεως αὐτοῦ. Τοιαῦται συνελεύσεις δύνανται νὰ συγκαλοῦνται καὶ ὡσάκις παρίσταται ἀνάγκη.

II. Πόροι τῶν Ταμεῖων

Ἑνοριακῆς Δράσεως καὶ διάθεσις αὐτῶν.

ἄρθρον 9

Πόροι ἐκάστου Ταμεῖου Ἑνοριακῆς Δράσεως (Τ.Ε.Δ.) εἶναι:

1. Εἰδικὴ ἐπιχορήγησις τοῦ οἰκείου ἱεροῦ Ναοῦ, ἴση πρὸς ἕν ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (1%) ἐπὶ τῶν πραγματοποιημένων ἀκαθαρίστων εἰσπράξεων αὐτοῦ.

2. Αἱ εἰσπράξεις τοῦ ὑπὲρ τῶν ἐνδεῶν δίσκου περιφερομένου κατὰ τὰς λειτουργίας τῶν Κυριακῶν καὶ Ἑορτῶν, καὶ κατὰ τὰς λοιπὰς ἐν τῷ Ναῶ συνάξεις τῶν πιστῶν, ὑπὸ τῶν κυριῶν τῆς Δ.Ε., ἐκ περιτροπῆς.

3. Αἱ προαιρετικαὶ ἢ κατ' ἐνέργειαν τῆς Δ.Ε. τακτικαὶ ἢ ἐκτακτοὶ εἰσφοραὶ τῶν πιστῶν.

4. Αἱ προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ ἢ δωρεαὶ ἢ κληροδοτήματα οἰωνδῆποτε φιλοanthρώπων.

5. Αἱ ἐκ διαφορῶν ἀλλήλων μέτρων τῆς Δ.Ε. προερχόμεναι εἰσπράξεις καὶ τὸ ἐκ τοῦ γενικοῦ Ἑράνου τῆς Ἀγάπης, ὀριζόμενον ἐκάστοτε ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ποσοστόν.

8. Τυχὸν ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου καὶ διαφορῶν Ὄργανισμῶν ἢ Νομικῶν Προσώπων Δημοσίου ἢ Ἰδιωτικοῦ Δικαίου.

ἄρθρον 10

Προκειμένου περὶ τοῦ προϊόντος τῶν δίσκων τῶν περιφερομένων ἐν τῷ Ναῶ, δέον ὅπως μετὰ τὸ πέρας τῆς Θείας Λειτουργίας συντάσσεται σχετικὸν περὶ τοῦ συλλεγέντος ποσοῦ πρακτικόν, ὑπογραφομένον ὑπὸ δύο του-

λάχιστον μελών της Δ.Ε., ως και του ταμίου διὰ τὴν εἴσπραξιν τοῦ ποσοῦ.

Τὸ αὐτὸ τηρεῖται καὶ ἐπὶ συλλογῆς οἰουδήποτε ποσοῦ ἐξ ἐράνου.

Προκειμένου περὶ εἰσπράξεων ἐξ εἰσφορῶν, δωρεῶν κ.λπ., δέον ὅπως ἐκδίδονται διπλότυποι ἀποδείξεις, θεωρημένοι ὑπὸ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ἄρθρον 11

Οἱ πόροι ἐκάστου Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως (Τ.Ε.Δ.) διατίθενται πρὸς περίθαλψιν τῶν ἐνδεῶν τῆς Ἐνορίας, μόνιμως εἰς τὴν περιοχὴν αὐτῆς διαβιούντων ἢ προσωρινῶς διαμενόντων διὰ παροχῆς: α) τακτικοῦ βοηθήματος ἢ ἐκτάκτου εἰς χρῆμα, β) παροχῆς ἐνδυμάτων, γ) πληρωμῆς φαρμάκων καὶ ἰατρικῆς περιθάλψεως, δ) εἰσαγωγῆς τῶν ἐχόντων ἀνάγκην εἰς Νοσοκομεῖα ἢ φιλοanthρωπικὰ ἰδρύματα, ε) διανομῆς ὑλικῶν καὶ ἐφοδίων, ὡς: σχολικῶν καὶ ἠθικοπλαστικῶν βιβλίων πρὸς μαθητὰς ἢ μαθητριάς τῶν δημοσίων ἢ κατηχητικῶν σχολείων ἢ χρηματικῶν βοηθημάτων πρὸς ἐγγραφήν αὐτῶν καὶ στ) οἰασδῆποτε ἄλλης μερίμνης περὶ τῶν ἐχόντων ἀνάγκην ἢ πρὸς εὔρεσιν ἐργασίας τῶν στερουμένων τοιαύτης.

ἄρθρον 12

Αἱ ἀναγκαίαι ἐκάστου ἐνδεοῦς πρέπει νὰ ἐξακριβουῦνται ὅσον οἷόν τε αὐστηρῶς καὶ κατόπιν νὰ ἐγγράφεται οὗτος εἰς τὸ σχετικὸν βιβλίον μετὰ τῆς διευθύνσεως ἐκάστου καὶ τῶν λοιπῶν στοιχείων αὐτοῦ.

ἄρθρον 13

1. Τὰ παντὸς εἶδους βοηθήματα δέον νὰ χορηγῶνται εἰ δυνατόν κατ' οἶκον καὶ ἐπὶ ἀποδείξει, ἐπιτρεπομένης παρεκκλήσεως ἀπὸ τῆς παρούσης διατάξεως εἰς ἐκτάκτους ἀνάγκας.

Ἡ διανομὴ διενεργεῖται ὑπὸ δύο τουλάχιστον μελῶν τῆς Δ.Ε., κατόπιν ἐγγράφου ἐντολῆς τοῦ Προέδρου.

2. Εἰς περιπτώσεις γενικῆς ἢ ἐιδικῆς ἀνάγκης διὰ παροχὴν βοθηθείας, ἀποφασίζει ἡ Δ.Ε. διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας αὐτῆς, ἐφαρμοζομένων τῶν περὶ ἀπαρτίας κ.λπ. διατάξεων τοῦ ἄρθρου 7 τοῦ παρόντος.

3. Εἰς πᾶσαν ἀπόδειξιν δέον ὅπως ἀναγράφονται ἀπαραιτήτως τὰ πλήρη στοιχεῖα τοῦ λαμβάνοντος, ὥστε νὰ καθίσταται ἀνὰ πᾶσαν στιγμὴν δυνατὴ ἡ ἐξακριβώσις τοῦ προσώπου καὶ τῆς παροχῆς βοθηθείας.

ἄρθρον 14

Ἡ χρηματικὴ περιουσία ἐκάστου Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως (Τ.Ε.Δ.) ὑπερβαίνουσα τὰ τριακόσια εὐρῶ (300,00€) δέον νὰ κατατίθεται εἰς τὸ Ταμιευτήριο Τραπεζῆς ἢ εἰς τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμιευτήριο. Διὰ πᾶσαν ἀνάληψιν ἀπαιτεῖται Ἀπόφασις τῆς Δ.Ε. ἐγκρινομένης ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

ἄρθρον 15

Κατὰ τὸ πρῶτον δεκαπενθήμερον τοῦ Ἰανουαρίου ἐκάστου ἔτους συντάσσεται ὁ Ἀπολογισμὸς τοῦ διαρρεύσαντος ἔτους ὑπὸ τῆς Δ.Ε. καὶ ὑποβάλλεται ἐντὸς του μηνὸς Φεβρουαρίου εἰς τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως πρὸς ἔλεγχον καὶ ἔγκρισιν, ὁ δὲ Προϋπολογισμὸς συντάσσεται τὸ πρῶτον δεκάημερον τοῦ Νοεμβρίου καὶ ὑποβάλλεται πρὸς ἔγκρισιν ἐντὸς του Δεκεμβρίου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Γ'

1. Κεντρικὴ Ὁργάνωσις, Διοικήσεις καὶ ἐκπροσώπησις τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως.

ἄρθρον 16

Ἄπαντα τὰ ἐπὶ μέρους Ταμεῖα Ἐνοριακῆς Δράσεως (Τ.Ε.Δ.) διοικούνται καὶ ἐκπροσωποῦνται ὑπὸ τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως (ἐφεξῆς Κ.Τ.Ε.Δ.), ἐδρεύοντος ἐν Κηφισίᾳ καὶ εἰς τὴν ἔδραν τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως.

ἄρθρον 17

1. Τὸ Κ.Τ.Ε.Δ. διοικεῖται ὑπὸ πενταμελοῦς (5/μελοῦς) Διοικητικοῦ Συμβουλίου, ἀποτελουμένου ἐκ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου ὡς προέδρου, τοῦ ἐκάστοτε Πρωτοσυγκέλλου ὡς ἀντιπρόεδρου, καὶ τριῶν (3) μελῶν, ἐξ ὧν εἷς κληρικός, καὶ δύο λαϊκοί, ἀμφοτέρων ἐκλεγομένων καὶ διοριζομένων ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

2. Ἡ θτεία τῶν μελῶν ὀρίζεται τριετής, ἐπιτρεπομένου τοῦ ἐπαναδιορισμοῦ αὐτῶν καὶ δι' ἐπομένης τριετίας.

ἄρθρον 18

1. Τὸ Δ.Σ. ἐκλέγει μετὰ τῶν μελῶν αὐτοῦ τὸν Ταμίαν τοῦ Ἰδρύματος.

2. Χρὴν Γραμματέως ἐκτελεῖ εἷς ἐκ τῶν ὑπαλλήλων τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως ὀριζόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

3. Τὸ Δ.Σ. συνέρχεται τακτικῶς μὲν κατὰ δίμηνον, ἐκτάκτως δὲ κατόπιν προσκλήσεως τοῦ Προέδρου, ἢ αἰτήσεως δύο τουλάχιστον μελῶν αὐτοῦ.

4. Πρὸς ὑπάρξιν ἀπαρτίας δέον νὰ παρίστανται τρία τουλάχιστον μέλη τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου.

5. Τὸ Δ.Σ. ἀποφασίζει διὰ σχετικῆς πλειοψηφίας, καὶ ἐν περιπτώσει ἰσοψηφίας ὑπερισχέει ἢ ψήφος τοῦ Προέδρου.

ἄρθρον 19

Πᾶν μέλος τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου ἐκλείπον ἢ παραιτούμενον ἀντικαθίσταται ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

ἄρθρον 20

Τὸ Διοικητικὸν Συμβούλιον ἀποφασίζει περὶ πάσης ὑποθέσεως ἀφορώσης τὴν ὀργάνωσιν καὶ ὁμαλὴν λειτουργίαν τῶν Κ.Τ.Ε.Δ..

Εἰδικώτερον:

1. Ἄσκει διὰ τοῦ Προέδρου ἢ οἰουδήποτε ἐκ τῶν μελῶν αὐτοῦ, ὀριζόμενου ὑπὸ τοῦ Προέδρου, τὴν ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους Τ.Ε.Δ. ἐποπτείαν.

2. Μελετᾷ καὶ ἀποφασίζει διάφορα μέτρα ὑπὲρ ὑλικῆς ἐνισχύσεως καὶ εὐοδώσεως τῶν σκοπῶν αὐτοῦ.

3. Καταρτίζει τὸν ἐτήσιον προϋπολογισμὸν καὶ ἀπολογισμὸν τῶν ἐσόδων καὶ ἐξόδων αὐτοῦ ἐντὸς τοῦ ὑπὸ τοῦ Νόμου προβλεπομένου χρόνου.

II. Καθήκοντα τῶν μελῶν τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου (Δ.Σ.).

ἄρθρον 21

Ὁ Πρόεδρος

Ὁ Πρόεδρος ἐκπροσωπεῖ τὸ Κεντρικὸν Ταμεῖον Ἐνοριακῆς Δράσεως, ὡς καὶ τὰ ἐπὶ τὰ μέρους Τ.Ε.Δ. καθ' ἀπάσας τὰ ἐννόμους αὐτῶν σχέσεις καὶ ἀπέναντι πάσης Ἀρχῆς. Καθορίζει τὰς ἐργασίας τοῦ Διοικητικοῦ Συμβουλίου καὶ ὑπογράφει τὴν σχετικὴν ἀλληλογραφίαν. Ἄσκει τὴν ἐπὶ τῶν ἐπὶ μέρους Τ.Ε.Δ. ἐποπτείαν.

Ἐπιλύει διαιτητικῶς πᾶσαν ἀνωμαλίαν ἢ διαφορὰν μεταξὺ τῶν μελῶν τῶν Τ.Ε.Δ. καὶ τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ Συμβουλίου ἢ τοῦ Κ.Τ.Ε.Δ., δυναμένην νὰ διαταράξῃ οὐσιωδῶς τὴν ἀρμονικὴν μεταξὺ αὐτῶν συνεργασίαν.

ἄρθρον 22

Ὁ Ἀντιπρόεδρος

Τὸν Πρόεδρον ἀπόντα ἢ κωλυόμενον ἀναπληροῖ ὁ νομίμως ἐξουσιοδοτημένος ἀντιπρόεδρος αὐτοῦ, ἄσκων πάντα τὰ κατὰ τὸ προηγούμενον ἄρθρον δικαιώματά του.

ἄρθρον 23

Ὁ Ταμίας

1. Ὁ Ταμίας τοῦ Δ.Σ. διαχειρίζεται τὴν περιουσίαν τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως. Ἡ χρηματικὴ του Ταμείου περιουσία δέον νὰ κατατίθεται εἰς τὸ Ταμειετήριον Τραπεζῆς ἢ εἰς τὸ Ταχυδρομικὸν Ταμειετήριον.

2. Διὰ πᾶσαν ἀνάληψιν ἀπαιτεῖται ἀπόφασις τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου.

3. Ὁ Ταμίας ἀπὸ κοινοῦ μετὰ τοῦ Γραμματέως καταρτίζει κατὰ ἐξαμηνίαν, κατάστασιν τῶν εἰσπράξεων καὶ δαπανῶν τοῦ Κ.Τ.Ε.Δ..

ἄρθρον 24

Ὁ Γραμματεὺς

1. Ὁ Γραμματεὺς, διοριζόμενος ὑπὸ τοῦ Σεβα-

σμιωτάτου Μητροπολίτου, τηρεῖ τὰ Πρακτικὰ τοῦ Δ.Σ., ὡς καὶ πάντα τὰ βιβλίαι τοῦ Ταμείου. Διεξάγει ἅπασαν τὴν ἀλληλογραφίαν καὶ τηρεῖ τὸ σχετικὸν πρωτόκολλον.

2. Πρὸς διευκόλυνσιν τοῦ ἔργου τοῦ Δ.Σ., ὁ Γραμματεὺς δύναται νὰ κρατεῖ εἰς χεῖρας αὐτοῦ ποσὸν μὴ ὑπερβαῖνον τὰ πεντακόσια εὐρώ (500,00€) πρὸς παροχὴν βοηθημάτων, διατιθεμένων κατόπιν ἐγκρίσεως καὶ ἐντολῆς τοῦ Σεβασμιωτάτου Προέδρου.

3. Ἡ λογιστικὴ ὑπηρεσία διεξάγεται ὑπὸ λογιστοῦ διοριζομένου ὑπὸ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Δ΄

Πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως καὶ διάθεσις αὐτῶν.

ἄρθρον 25

Πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως εἶναι:

1. Τὰ εἰς τοὺς ἐτησίους προϋπολογισμοὺς τῶν Ἱερῶν Μονῶν καὶ Ἐνοριακῶν Ναῶν τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως ἀναγραφόμενα κονδυλία.

2. Ποσοστὸν πενήτηκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (50%) ἐκ τοῦ κατ' ἔτος διεξαγομένου Ἐράνου τῆς Ἀγάπης.

3. Ἐπιχορηγήσεις παρὰ τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

4. Προαιρετικαὶ εἰσφοραὶ καὶ δωρεαὶ διαφόρων Φιλανθρωπικῶν Ὄργανώσεων ἢ φιλανθρώπων.

5. Τυχὸν ἀρωγὴ τοῦ Δημοσίου, καὶ

6. Τὸ προῖον τῶν εἰδικῶς περιφερομένων δίσκων εἰς τοὺς Ναοὺς κατόπιν ἐντολῆς τῆς Ἱεράς Μητροπόλεως.

ἄρθρον 26

Οἱ πόροι τοῦ Κεντρικοῦ Ταμείου Ἐνοριακῆς Δράσεως διατίθενται ὑπὲρ γενικωτέρων φιλανθρωπικῶν σκοπῶν. Δύναται ὅμως τοῦτο:

1. Νὰ μεριμνᾷ ὑπὲρ ἀποφυλακίσεως διὰ χρέη κρατουμένων διὰ τῆς πληρωμῆς τῶν χρεῶν αὐτῶν.

2. Νὰ παρέχει χρηματικὰ βοηθήματα πρὸς νοσηλείαν ἢ ἀγορὰν φαρμάκων εἰς ἀπόρους ἀσθενεῖς.

3. Νὰ βοηθῇ ἀπόρους μαθητὰς καὶ προικοδοτῆ πρὸς ἀποκατάστασιν διαφόρους κορασίδης.

4. Νὰ παρέχῃ ἐπιχορηγήσεις εἰς ἀγνωρισμένα Φιλανθρωπικὰ Ἰδρύματα καὶ Σωματεῖα.

5. Νὰ χορηγῇ ὑποτροφίας εἰς ἀπόρους φοιτητὰς διακρινομένους διὰ τὴν εὐσέβειαν, τὸ ἦθος καὶ τὴν ἐπίδοσιν εἰς τὰς σπουδὰς των.

ἄρθρον 27

Ὁ Πρόεδρος δύναται, ἄνευ ἀποφάσεως τοῦ Δ.Σ., νὰ

παρέχη χρηματικών ενίσχυσιν εις έκτάκτους και επείγουσας περιπτώσεις εις άναξιοπαθούντας έως του ποσού των τριακοσίων ευρώ (300,00€).

Άρθρον 28

Το Δ.Σ. δύναται να αναθέσῃ εις τι των μελών αυτού την έξακριβωσιν τῆς άληθείας των ισχυρισμών του αίτούντος άρωγῆν. Το αυτό δύναται να διενεργηθῃ και δι' υπαλλήλων τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ Ε΄

Γενική Συνέλευσις - Λογοδοσία

Άρθρον 29

1. Ή Γενική Συνέλευσις του Ίδρύματος συνέρχεται τακτικῶς μὲν άπαξ του έτους και κατά τον μήνα Άπρίλιον, έκτάκτως δὲ κατόπιν προσκλήσεως του Προέδρου Μητροπολίτου, ἢ αίτήσεως του ένδὸς πέμπτου (1/5) του άριθμου των έν τῇ Ίερᾷ Μητροπόλει ἐπὶ μέρος Ταμείων Ένοριακῆς Δράσεως. Πρὸς ύπαρξιν άπαρτίας άπαιτεῖται να άντιπροσωπεύηται τὸ έν τρίτον (1/3) του ὅλου άριθμου των Ένοριακῶν Έπιτροπῶν.

2. Έάν κατά την ὀρισθεῖσαν ἡμέραν δὲν ύφίσταται άπαρτία ἢ Γενική Συνέλευσις συνέρχεται έντος δεκαῆμερου και άποφασίζει ἐγκύρως παρόντων ὡσωνδήποτε μελών.

Άρθρον 30

Εἰς την κατά τὸ προηγούμενον ἄρθρον συγκαλουμένην Γενικήν Συνέλευσιν αναγινώσκεται ἢ ἔκθεσις των πεπραγμένων του Δ.Σ. περὶ του έν γένει ἐπιτελεσθέντος ὑπὸ του Κεντρικοῦ Ταμείου και των Ένοριακῶν τοιούτων ἔργου και τῆς διαχειρίσεως αὐτῶν, ἐκφέρονται τυχὸν παρατηρήσεις ἐπ αὐτῶν και συντάσσεται σχετικὸν πρακτικὸν περὶ ἐγκρίσεως ἢ μὴ τούτων.

ΚΕΦΑΛΑΙΟΝ ΣΤ΄

Τελικαὶ Διατάξεις

Άρθρον 31

Άπὸ τῆς ισχύος του παρόντος Κανονισμοῦ καταργεῖται ἢ Άπόφασις συστάσεως και τὸ Καταστατικὸν λειτουργίας του Κεντρικοῦ Ταμείου Ένοριακῆς Δράσεως τῆς τέως Ίερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς (Φ.Ε.Κ.697/τ.Α΄/19.-8.1997). Το χρηματικὸν ὑπόλοιπον αὐτοῦ καταμερίζεται κατά πεντήκοντα ἐπὶ τοῖς ἑκατόν (50%) εἰς τὰς δύο νεοσυσταθείσας Ίερᾶς Μητροπόλεις, ἤτοι: α) εἰς τὴν Ίερὰν Μητρόπολιν Ἰλίου, Ἀχαρνῶν και Πετροπόλεως, και β) εἰς τὴν Ίερὰν Μητρόπολιν Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὁρωποῦ, συμφώνως και πρὸς τὰς διατάξεις του

N.3822/2010: «Περὶ Ίδρύσεως νέων Ίερῶν Μητροπόλεων και ἄλλης διατάξεις» (Φ.Ε.Κ. 21/τ.Α΄/16.2.-2010).

Άρθρον 32

1. Το Ίδρυμα καταργεῖται δι' Ἀποφάσεως τῆς Διαρκοῦς Ίερᾶς Συνόδου τῆς Έκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν αίτιολογημένης άποφάσεως τῆς Γενικῆς Συνελεύσεως εἰδικῶς συγκαλουμένης, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

2. Μετὰ τὴν κατάργησιν του Ίδρύματος, ἅπασα ἢ περιουσία αὐτοῦ περιέχεται εἰς τὸ Νομικὸν Πρόσωπον τῆς Ίερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὁρωποῦ, εἰς τὴν ὁποίαν ἄλλῳστε και ἀνήκει. Δύναται δὲ να χρησιμοποιηθεῖ διὰ παρεμφερεῖς φιλανθρωπικοῦς σκοποῦς.

Άρθρον 33

Ο παρὼν Κανονισμὸς τροποποιεῖται ὑπὸ τῆς Διαρκοῦς Ίερᾶς Συνόδου τῆς Έκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, κατόπιν άποφάσεως του Δ.Σ. του Κεντρικοῦ Ταμείου Ένοριακῆς Δράσεως, προεδρεύοντος του Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου.

Άρθρον 34

1. Ή ισχύς του παρόντος ἄρχεται ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως αὐτοῦ εἰς τὸ Ἐπίσημον Δελτίον τῆς Έκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ΕΚΚΛΗΣΙΑ και εἰς τὴν Ἐφημερίδα τῆς Κυβερνήσεως.

2. Ἀπὸ τῆς ισχύος του παρόντος Κανονισμοῦ καταργεῖται πάσα ἄλλη καταστατικὴ διάταξις περὶ Κεντρικοῦ Ταμείου ἢ Ταμείου Ένοριακῆς Δράσεως εἰς τὴν Ίερὰν Μητρόπολιν Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὁρωποῦ, ἀποτελοῦσαν τμῆμα τῆς τέως Ίερᾶς Μητροπόλεως Ἀττικῆς.

Άρθρον 35

Κάλυψις δαπάνης

Έκ των διατάξεων του παρόντος Κανονισμοῦ προκαλεῖται δαπάνη μόνον εἰς βάρος του Προϋπολογισμοῦ του νομικοῦ προσώπου τῆς ἄρτισυστάτου Ίερᾶς Μητροπόλεως Κηφισίας, Ἀμαρουσίου και Ὁρωποῦ, τὸ ὕψος τῆς ὁποίας δὲν δύναται να προσδιορισθῇ.

Ἀθῆναι 11η Μαρτίου 2010

† Ο Ἀθηνῶν ΙΕΡΩΝΥΜΟΣ, Πρόεδρος

Ο Ἀρχιγραμματεὺς

Ἀρχιμ. Κύριλλος Μισιακούλης

ΠΡΟΚΗΡΥΞΕΙΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρπενεσίου

Ἐχοντες ὑπὲρ ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, Γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίου πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῆς θέσεως τακτικοῦ διακόνου ἐν τῷ Ἱερῷ Ναῷ

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Φουρνᾶ - Εὐρυτανίας, καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὴν Διακονικὴν ταύτην θέσιν καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπὲρ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Καρπενεσίῳ τῇ 16ῃ Μαρτίου 2010

† Ὁ Καρπενεσίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρπενεσίου

Ἐχοντες ὑπὲρ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπὲρ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ διακόνου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Παναγίας Καρπενεσίου,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καρπενεσίῳ τῇ 16ῃ Μαρτίου 2010

† Ὁ Καρπενεσίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καρπενεσίου

Ἐχοντες ὑπὲρ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπὲρ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτήρος Φουρνᾶ - Εὐρυτανίας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Καρπενεσίῳ τῇ 16ῃ Μαρτίου 2010

† Ὁ Καρπενεσίου ΝΙΚΟΛΑΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Καθαβρύτων καὶ Αἰγιαθείας

Ἐχοντες ὑπὲρ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ Νόμου 817/1978 (ΦΕΚ 170, Α', 8.10.1978) «Περὶ ρυθμίσεως ἐνίων ἐκπαιδευτικῶν καὶ ἐκκλησιαστικῶν θεμάτων», ὡς καὶ τὸ Προεδρικὸν Διάταγμα 582/1980 (ΦΕΚ, 158, Α' 11.7.1980) «Περὶ κατανομῆς θέσεων Ἱεροκληρικῶν εἰς τὰς Ἱερὰς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», ἀποφασίζομεν ὅπως προκηρύξωμεν διὰ τῆς παρούσης τὴν πλήρωσιν κενῆς θέσεως Ἱεροκλήρικος τῆς καθ' ἡμᾶς Ἱερᾶς Μητροπόλεως, καὶ καλοῦμεν τοὺς ἔχοντας τὰ ὑπὸ τῶν Ἱερῶν Κανόνων καὶ Νόμων προβλεπόμενα προσόντα, ὅπως ὑποβάλλωσιν ἡμῖν σχετικὴν αἴτησιν μετὰ δικαιολογητικῶν, ἵνα προβῶμεν εἰς τὰς περαιτέρω ὑπηρεσιακὰς ἐνεργείας πρὸς τοποθέτησιν των.

Ἐν Αἰγίῳ τῇ 18ῃ Μαρτίου 2010

† Ὁ Καθαβρύτων καὶ Αἰγιαθείας ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων

Ἐχοντες ὑπὲρ ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπὲρ ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἐφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Παμμεγίστων Ταξιαρχῶν Δραγατινῶν,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Κερκύρᾳ τῇ 15ῃ Μαρτίου 2010

† Ὁ Κερκύρας, Παξῶν καὶ Διαποντίων Νήσων
ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ

**Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰγδρας,
Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης**

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὴν κενὴν ὀργανικὴν θέσιν τακτικοῦ ἑφημερίου τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ

Εὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου Εὐαγγελισμοῦ
Τροιζηνίας,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῆς ἀνωτέρω κενῆς θέσεως.

Ἐν Ἰγδρα τῇ 14ῃ Ἀπριλίου 2010

† Ὁ Ἰγδρας, Σπετσῶν καὶ Αἰγίνης ΕΦΡΑΙΜ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰαρῆς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις· α) τῶν ἄρθρων 38 παρ. 2 καὶ 67 τοῦ Ν. 590/1977, β) τοῦ Ν.Δ. 1398/1973, γ) τοῦ Ν. 673/1977, καὶ προκειμένου ἵνα προβῶμεν εἰς ἀνακήρυξιν ὑποψηφίων πρὸς πλήρωσιν τῆς κενῶν θέσεων τακτικῶν Διακόνων ἐν τοῖς Ἱ. Ναοῖς

Ἁγίου Νικολάου Ἰαρῆς,
Ἁγίου Δημητρίου Ἰαρῆς,
Παντοκράτορος Ἰαρῆς,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους ἵνα καταλάβωσι τὰς Διακονικὰς ταύτας θέσεις καὶ ἔχοντας τὰ ὑπὸ τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προβλεπόμενα κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ νενομισμένα δικαιολογητικὰ διὰ τὰ περαιτέρω.

Ἐν Ἰαρῆ τῇ 27ῃ Ἀπριλίου 2010

† Ὁ Ἰαρῆς ΙΓΝΑΤΙΟΣ

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἰαρῆς

Ἐχοντες ὑπ' ὄψει τὰς διατάξεις τοῦ ἄρθρου 38 παρ. 2 τοῦ Ν. 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος» καὶ τῶν ἄρθρων 33-37 τοῦ ὑπ' ἀριθ. 2/1969 Κανονισμοῦ τῆς Ἱερᾶς Συνόδου «Περὶ Ἱερῶν Ναῶν, Ἐνοριῶν καὶ Ἐφημερίων», προκειμένου νὰ πληρῶσωμεν τὰς κενὰς ὀργανικὰς θέσεις τακτικῶν ἑφημερίων τῶν Ἱερῶν Ναῶν

Γενεσίου Θεοτόκου Ραφταναίων,
Κοιμήσεως Θεοτόκου Καταράκτου,

Ἁγίου Δημητρίου Ἁγίου Δημητρίου Πέτα,

καλοῦμεν τοὺς βουλομένους καὶ ἔχοντας τὰ κανονικὰ καὶ νόμιμα προσόντα, ὅπως ἐντὸς μηνὸς ἀπὸ τῆς δημοσιεύσεως τῆς παρούσης ὑποβάλλωσιν ἡμῖν τὰ ἀπαιτούμενα δικαιολογητικὰ διὰ τὴν κατάληψιν τῶν ἀνωτέρω κενῶν θέσεων.

Ἐν Ἰαρῆ τῇ 27ῃ Ἀπριλίου 2010

† Ὁ Ἰαρῆς ΙΓΝΑΤΙΟΣ

ΕΚΚΛΗΣΙΑΣΤΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος

Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 23.3.2010

Συνήλθε τὴν Τρίτη, 23 Μαρτίου 2010, στὴν πέμπτη Συνεδρία Τῆς ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴ Συνεδρία ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος ἐνημέρωσε λεπτομερῶς τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου σχετικὰ μὲ τὴν φορολόγησι, ἡ ὁποία πρόκειται νὰ ἐπιβληθεῖ στὰ Νομικὰ Ἐκκλησιαστικὰ Πρόσωπα καὶ τὰ Ἱδρύματα τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Στὴ συνέχεια οἱ Σεβασμιώτατοι Ἀρχιερεῖς ἐτοποθετήθησαν ἐπὶ τοῦ θέματος αὐτοῦ καὶ ὁμοφώνως ἀποφασίσθηκε, συμφώνως μὲ τὶς διατάξεις τῆς παραγράφου 1 περίπτ. β καὶ παραγράφου 2, τοῦ ἄρθρου 6 τοῦ Νόμου 590/1977 «Περὶ Καταστατικοῦ Χάρτου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος», νὰ συγκληθεῖ ἐκτάκτως ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, τὴν Παρασκευὴ 26 Μαρτίου 2010 καὶ ὥρα 10ῃ πρωινῇ. Ἡ Συνεδρίαση θὰ ἔχει μοναδικὸ θέμα τὴν συζήτηση ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Νόμου μὲ τίτλο: «Ἀποκατάστασις τῆς φορολογικῆς δικαιοσύνης καὶ ἀντιμετώπισις τῆς φοροδιαφυγῆς».

Ἔκτακτη Συνεδρία τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας

Συνήλθε τὴν Παρασκευὴ, 26 Μαρτίου 2010, σὲ μόνη ἔκτακτη Συνεδρία ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἱεραρχίας τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, στὴν Αἴθουσα Συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας.

Πρὸ τῆς Συνεδρίας ἐτελέσθη Ἀρχιερατικὴ

Ἀκολουθία τῶν Προηγουμένων Δώρων στὸ Καθολικὸ τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετρακῆ, ἱεροουργοῦντος τοῦ νεωτέρου τῆ τάξει Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Πολυανῆς καὶ Κιλκισίου κ. Ἐμμανουὴλ.

Περὶ τὴν 10ῃ πρωινῇ, στὴ μεγάλη Αἴθουσα τῶν Συνεδριῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, ἐψάλη ἡ Ἀκολουθία γιὰ τὴν ἔναρξιν τῶν ἐργασιῶν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου. Ἀναγνωσθέντος τοῦ Καταλόγου τῶν συμμετεχόντων Ἱεραρχῶν, διεπιστώθη ἡ ἀπουσία τῶν Σεβασμιωτάτων Μητροπολιτῶν: α) Μαρωνείας καὶ Κομοτηνῆς κ. Δαμασκηνοῦ, β) Παραμυθίας, Φιλιππῶν καὶ Γηρομερίου κ. Τίτου, γ) Ἰωαννίνων κ. Θεοκλήτου, δ) Κεφαλληνίας κ. Σπυρίδωνος, ε) Καλαβρυτῶν καὶ Αἰγιαλείας κ. Ἀμβροσίου, στ) Ἱερισσοῦ, Ἁγίου Ὑδρους καὶ Ἀρδαμερίου κ. Νικοδήμου, ζ) Ἀργολίδος κ. Ἰακώβου, η) Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου κ. Δημητρίου, θ) Σιδηροκάστρου κ. Μακαρίου, ι) Θήρας, Ἀμοργοῦ καὶ Νήσων κ. Ἐπιφανίου, ια) Ζιχνῶν καὶ Νευροκοπίου κ. Ἱεροθέου, ιβ) Μεσογαίας καὶ Λαυρεωτικῆς κ. Νικολάου καὶ ιγ) Παροναξίας κ. Καλλινίκου, οἱ ὅποιοι ἀπουσίασαν ἠτιολογημένα.

Ἀκολουθῶς, συνεκροτήθη ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἱερόθεο, Σύρου, Τήνου, Ἄνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεο καὶ Πατρῶν κ. Χρυσόστομο.

Στὴ συνέχεια ὁ Μακαριώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμος ὡς Πρόεδρος τοῦ Σώματος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας προσεφώνησε τὰ Μέλη Αὐτῆς καὶ εὐχαρίστησε τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες γιὰ τὴν παρουσία τους.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφεῖμ, ὡς ἀντιπρόεδρος τῆς Ἱεραρχίας, ἀντεφώνησε ἐκ μέρους τῶν Σεβασμιωτάτων Ἱεραρχῶν.

Μετὰ ταῦτα, ὁ Μακαριώτατος Πρόεδρος ἀνέ-

πτυξε την εισήγησή του συμφώνως πρὸς τὴν Ἡμερησία Διάταξιν, ἡ ὁποία εἶχε ὡς θέμα τὴν «συζήτηση ἐπὶ τοῦ Σχεδίου Νόμου μὲ τίτλο: “Ἀποκατάσταση τῆς φορολογικῆς δικαιοσύνης καὶ ἀντιμετώπιση τῆς φοροδιαφυγῆς”».

Ἐπὶ τῆς εἰσηγήσεως ἐγένε διεξοδική συζήτηση, κατὰ τὴν ὁποία ἐξέφρασαν τὶς ἀπόψεις τοὺς οἱ κάτωθι Σεβασμιώτατοι Μητροπολίτες: Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος, Καρυστίας καὶ Σκύρου κ. Σεραφεῖμ, Σταγῶν καὶ Μετεώρων κ. Σεραφεῖμ, Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου κ. Παντελεήμων, Μονασίου καὶ Σπάρτης κ. Εὐστάθιος, Περιστερίου κ. Χρυσόστομος, Ἡλείας κ. Γερμανός, Καισαριανῆς, Βύρωνος καὶ Ὑμηττοῦ κ. Δανιὴλ, Φιλίππων, Νεαπόλεως καὶ Θάσου κ. Προκόπιος, Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμος, Νέας Σμύρνης κ. Συμεῶν, Τρίκκης καὶ Σταγῶν κ. Ἀλέξιος, Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομος, Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος, Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἰερόθεος, Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεος, Ἄρτης κ. Ἰγνάτιος καὶ Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος.

Τὸ σημαντικό εἶναι ὅτι ἡ συζήτηση διεξήχθη μὲ σοβαρότητα, ὑπευθυνότητα καὶ νηφαλιότητα μέσα σὲ πνεῦμα ἐνότητος τῆς Ἱεραρχίας.

Ἐτονίσθη ἀπὸ ὅλους ὅτι ἡ Ἐκκλησία οὐδέποτε ἀρνήθηκε, οὔτε καὶ τώρα ἀρνεῖται τὴν φορολόγησι, καὶ μάλιστα σὲ τὴν σημερινή σκληρὴ πραγματικότητα, ἀλλὰ θέλει νὰ ἐπιτευχθεῖ ὁ τρόπος, ὥστε καὶ ἀρωγὸς σὲ τὴν προσπάθεια τῆς Πολιτείας νὰ σταθεῖ, καὶ τὸ φιλανθρωπικὸ τῆς ἔργου νὰ μὴν ζημιωθεῖ, καὶ τελικὰ νὰ ὠφελεῖται ὁ λαός. Ἐπιπλέον ἡ πρόταση γιὰ τὴν ἀποδέσμευση ἀπὸ τὴν Πολιτεία τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Περιουσίας, σκοπὸ ἔχει τὴν ἀπὸ κοινῶν ἀξιοποίησίν της, ὥστε μέσῳ αὐτῆς νὰ ἐνισχυθεῖ ἡ προσπάθεια γιὰ τὴν ἀνακούφιση τοῦ λαοῦ μὲ συγκεκριμένα ἔργα διακονίας. Ἡ συνεργασία τῆς Εἰδικῆς Ἐπιτροπῆς μὲ τοὺς ἀρμόδιους φορεῖς τῆς Πολιτείας, κινεῖται σὲ καλὴ προοπτικὴ καὶ ὁμοφώνως ἐπικροτήθηκε ἀπὸ τὴν Ἱεραρχία.

Τέλος ἡ Ἱεραρχία συγκρότησε Ἐπιτροπὴ ἀποτελούμενη ἀπὸ τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες Θεσσαλονίκης κ. Ἄνθιμο, Ναυπάκτου καὶ Ἁγίου Βλασίου κ. Ἰερόθεο, Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειο, Δημητριάδος καὶ Ἄλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο,

Σύρου, Τήνου, Ἀνδρου, Κέας καὶ Μήλου κ. Δωρόθεο καὶ Μεσσηνίας κ. Χρυσόστομο, γιὰ νὰ συντάξῃ τὸ κείμενο τῶν προτάσεων, τὸ ὁποῖο θὰ σταλεῖ σὲ τὴν ἀρμόδια Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ τῆς Βουλῆς.

(Ἡ Ἐπιτροπὴ Τύπου
τῆς Ἱεραρχίας Συνόδου τῆς Ἱεραρχίας)

Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 13.4.2010

Συνῆλθε τὴν Τρίτην, 13 Ἀπριλίου 2010, σὲ τὴν πρώτη Συνεδρία Της ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρίαν τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἰερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴν Συνεδρία:

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικά τῆς Ἐξουσιοδοτήσεως.

Ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Ἐλασσῶνος κ. Βασίλειος ἐνημέρωσε τὴν Διαρκὴ Ἱερά Σύνοδο σχετικὰ μὲ τὴν συνεδρίαση τῆς ἀρμοδίας γιὰ τὸ φορολογικὸ θέμα Κοινοβουλευτικῆς Ἐπιτροπῆς, τὴν Μεγάλῃ Τρίτῃ 30 Μαρτίου 2010, σὲ τὴν ὁποία συμμετεῖχε καὶ ἡ Ἐπιτροπὴ τῆς Ἐκκλησίας. Ἡ Ἐπιτροπὴ κατέθεσε τὸ σχετικὸ ὑπόμνημα τῆς Ἱεραρχίας Συνόδου σὲ τὴν Κοινοβουλευτικὴ Ἐπιτροπὴ καὶ ἀπάντησε σὲ ἐρωτήσεις ποὺ δέχθηκε ἀναφορικὰ μὲ τὴν φορολόγησι τῆς Ἐκκλησίας καὶ γιὰ τὸ ἐπιτελούμενο κοινωνικὸ καὶ φιλανθρωπικὸ τῆς ἔργο.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπὸ τὴν Ἐκθεση πεπραγμένων ποὺ ὑπέβαλε ἡ Συνοδικὴ Ἐπιτροπὴ ἐπὶ τῆς Ἐκκλησιαστικῆς Ἐκπαίδευσως καὶ Ἐπιμορφώσεως τοῦ Ἐφημεριακοῦ Κλήρου σχετικὰ μὲ τὶς ἐκδηλώσεις ποὺ πραγματοποιήθηκαν κατὰ τὴν ἑβδομάδα τῶν Ἱερατικῶν Κλίσεων.

Ἐπίσης ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἐνέκρινε τὴν πρόταση τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Λειτουργικῆς Ἀναγεννήσεως γιὰ τὴν διοργάνωση τοῦ ἸΒ' Πανελληνίου Λειτουργικοῦ Συμποσίου μὲ θέμα: «Πρόσωπα καὶ Σταθμοί, Ὁρόσημα σὲ τὴν διαμόρφωση τῆς Θείας Λατρείας».

Ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος ἀποφάσισε νὰ ἀποσταλεῖ ἐνημερωτικὴ Ἐγκύκλιος πρὸς τοὺς Σεβασμιωτάτους Μητροπολίτες γιὰ τὴν πρωτοβουλία

του Ἐξοχωτάτου Προέδρου τῆς Ἑλληνικῆς Δημοκρατίας καὶ τοῦ Προέδρου τῆς Βουλῆς γιὰ τὴν ἐνίσχυση τοῦ Ταμείου Ἀρωγῆς.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ὄρισε τὸν Σεβασμιώτατο Μητροπολίτη Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιο, ὡς ἐκπρόσωπο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου, στὶς ἐορταστικὲς ἐκδηλώσεις τῶν Παυλείων 2010 μὲ γενικὸ θέμα «Ἐκκλησία: θεσμός καὶ χάρισμα κατὰ τὸν Ἀπόστολο Παῦλο», πὺρ διοργανῶναι ἡ Ἱερὰ Μητρόπολη Βεροίας καὶ Ναούσης.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ὄρισε τὴν ἡμερομηνία Λήξεως τῶν μαθημάτων τῶν Κατηχητικῶν Σχολείων, γιὰ τὴν Κυριακὴ 16 Μαΐου 2010.

Τέλος ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Οἱ ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 14.4.2010

Συνῆλθε τὴν Τετάρτη, 14 Ἀπριλίου 2010, στὴ δεύτερη Συνεδρία Τῆς ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴ Συνεδρία:

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικὰ τῆς προηγουμένης Συνεδρίας.

Ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος, ὕστερα ἀπὸ διάφορα κείμενα πὺρ κατατέθηκαν στὴν Ἱερὰ Σύνοδο γιὰ τὴν μετάφραση τῶν λειτουργικῶν κειμένων, ἄκουσε τὴν εἰσήγηση τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Δρυϊνουπόλεως, Πωγωνιανῆς καὶ Κονίτσης κ. Ἀνδρέα, πὺρ τοῦ εἶχε ἀνατεθεῖ ἀπὸ προηγούμενη Συνεδρία, καὶ ἐν συνέχειᾳ δέχθηκε διευκρινήσεις τοῦ Σεβασμιωτάτου Μητροπολίτου Νικοπόλεως καὶ Πρεβέζης κ. Μελετίου γιὰ τὸ θέμα αὐτὸ ἀπὸ τὴν πρακτικὴ πὺρ γίνεται στὴν Ἱερὰ Μητρόπολή του.

Ἀκολούθως ἔγινε εὐρύτατη συζήτηση, κατὰ τὴν ὁποία, λόγῳ τῆς σοβαρότητος τοῦ θέματος, τοποθετήθηκαν ὅλοι οἱ Ἀρχιερεῖς, οἱ ὁποῖοι ἐξέφρασαν τὶς ἀπόψεις τους μέσα ἀπὸ τὴν θεολογικὴ τους γνώση καὶ τὴν ποιμαντικὴ τους ἀγωνία. Τὸ θέμα ἀποδεσμεύθηκε ἀπὸ τὴν πρακτικὴ πὺρ τηρεῖται στὴν Ἱερὰ Μητρόπολη Νικοπόλεως καὶ

Πρεβέζης καὶ ἀντιμετωπίσθηκε γενικά, ἀπὸ πλευρᾶς θεολογικῆς, λειτουργικῆς καὶ ποιμαντικῆς.

Κοινὸ σημεῖο τῶν συζητήσεων ἦταν ὅτι ἡ Ὁρθόδοξη Λατρεία καὶ δὴ καὶ ἡ θεία Λειτουργία εἶναι ἓνας μεγάλος λειτουργικὸς πλοῦτος, τὸν ὁποῖο μᾶς παρέδωσαν οἱ Ἅγιοι Πατέρες καὶ ὅλη ἡ διαχρονικὴ παράδοση, ὅπως θαυμάζεται ἀπὸ τοὺς ἑτεροδόξους, σὲ συνδυασμὸ μὲ τὴν ποιμαντικὴ προσπάθεια μύσεως τῶν πιστῶν στὰ γινόμενα καὶ τελούμενα τῆς Θείας Λατρείας.

Μετὰ τὴν ὁλοκλήρωση τῶν συζητήσεων ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος κατέληξε στὰ ἑξῆς:

1. Ἡ Λατρεία τῆς Ἐκκλησίας καὶ μάλιστα ἡ θεία Λειτουργία, ἀποτελοῦν τὸ κέντρο τῆς Ἐκκλησιαστικῆς ζωῆς, τὴν καρδιὰ τῆς Ἐκκλησίας, γι' αὐτὸ καὶ κάθε προσέγγιση σὲ αὐτὴν πρέπει νὰ γίνεται μὲ βαθύτατο σεβασμὸ. Δὲν πρόκειται μόνο γιὰ μία λογικὴ κατανόηση, ἀλλὰ γιὰ μύηση στὸ «πνεῦμα» τῆς, γιὰ ἔνωση τῶν Χριστιανῶν μὲ τὸν Χριστό. Γι' αὐτὸ ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος ἐμμένει στὴν παράδοση τοῦ γλωσσικοῦ ἰδιώματος τοῦ παραδεδομένου τρόπου τελέσεως τῆς θείας Λειτουργίας καὶ τῶν Ἱερῶν Μυστηρίων. Οἰαδήποτε μετάφραση λειτουργικῶν κειμένων μπορεῖ νὰ δημιουργήσει προβλήματα στὴν ἐνότητα τῆς Ἐκκλησίας.

2. Ἐπειδὴ στὴν Ἐκκλησία ὅλα πρέπει νὰ γίνονται «εὐσχημόνως καὶ κατὰ τάξιν» καὶ τὸν ἀρμόδιο λόγο ἔχει ἡ Ἱερὰ Σύνοδος, γι' αὐτὸ ὁ Ἀρχιερεὺς πὺρ ἐνδεχομένως ἔχει ἓναν εἰδικὸ λόγο ἀναγνώσεως κάποιων κειμένων σὲ μετάφραση, πρέπει νὰ λαμβάνει ἄδεια ἀπὸ τὴν Διαρκῆ Ἱερὰ Σύνοδο.

3. Τὸ θέμα ὁμως αὐτὸ θὰ συνεχισθεῖ νὰ συζητεῖται στὶς ἀρμόδιες Συνοδικὲς Ἐπιτροπές, σὲ Συνέδρια πὺρ θὰ διοργανωθοῦν γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτὸν, σὲ συνεργασία μὲ τὶς Θεολογικὲς Σχολές καὶ ὅταν ὠριμάσει ἡ συζήτηση, καὶ κριθεῖ ἀναγκαῖο, θὰ εἰσαχθεῖ στὴν Ἱεραρχία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, ἡ ὁποία εἶναι τὸ ἀνώτατο ὄργανο διοικήσεως τῆς Ἐκκλησίας, προκειμένου νὰ ἀντιμετωπισθεῖ Συνοδικῶς.

Τέλος ἡ Διαρκὴς Ἱερὰ Σύνοδος συζήτησε καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικὰ μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου

Οί ἐργασίες τῆς Δ.Ι.Σ. τῆς 15.4.2010

Συνῆλθε τὴν Πέμπτη, 15 Ἀπριλίου 2010, στὴν τρίτη Συνεδρία Τῆς ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος τῆς 153ης Συνοδικῆς Περιόδου, ὑπὸ τὴν Προεδρία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου.

Κατὰ τὴν σημερινὴ Συνεδρία:

Ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος ἐπικύρωσε τὰ Πρακτικά τῆς προηγούμενης Συνεδρίας.

Ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος μὲ ἀφορμὴ τὰ δημοσιεύματα κατὰ τὰ ὁποῖα κατετέθη αἴτηση ἀκυρώσεως στὸ Ἀνώτατο Ἀκυρωτικὸ Δικαστήριον τῆς Χώρας σχετικῶς μὲ τὴν παρουσία θρησκευτικῶν συμβόλων στὶς αἴθουσες τῶν Δικαστηρίων ἀποφάσισε νὰ ἀσκήσει παρέμβαση κατὰ τὴν ἔνδικη διαδικασία καὶ ἔδωσε ἐντολὴ στὸν Νομικὸ Σύμβουλο τῆς Ἱερᾶς Συνόδου νὰ ἀντιμετωπίσει τὸ θέμα νομικῶς.

Παραλλήλως ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος μὲ τὶς ἀρμόδιες Συνοδικὲς Ἐπιτροπὲς θὰ μελετήσει τὸ θέμα εὐρύτερα γιὰ νὰ παρουσιασθοῦν ἡ θεολογικὴ ἀξία τῶν θρησκευτικῶν συμβόλων πὺρ νοπματοδοτοῦν τὸν σεβασμὸ τοῦ ἀνθρωπίνου προσώπου καὶ τὴν ἀξία τῆς ἐτερότητας, καὶ ἐπὶ πλέον τὸν σεβασμὸ τῆς ἱστορίας, τοῦ πολιτισμοῦ καὶ τῆς πολιτιστικῆς κληρονομιάς τοῦ τόπου, σύμφωνα ἄλλωστε καὶ μὲ τὴν συνθήκη τῆς Λισαβώνας.

Στὴ συνέχεια ὁ Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Δημητριάδος καὶ Ἀλμυροῦ κ. Ἰγνάτιος ἐνημέρωσε τὴν Διαρκῆ Ἱερᾶ Σύνοδο, γιὰ τὴν πορεία τοῦ προγράμματος «ΝΕΟΙ - ΕΚΚΛΗΣΙΑ - ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ». Τὸ πρόγραμμα πὺρ περιλαμβάνει 6 περιφερειακὰ Φεστιβὰλ Νεολαίας, θὰ ὑλοποιηθεῖ ἀπὸ 2-15 Μαΐου 2010, στὶς Ἱερὲς Μητροπόλεις Λαρίσης καὶ Τυρνάβου, Νέας Σμύρνης, Θεσσαλονίκης, Ξάνθης καὶ Περιθεωρίου, Αἰτωλίας καὶ Ἀκαρνανίας καὶ Πατρῶν. Θὰ συμμετάσχουν περίπου 2.500 Ἐφηβοὶ καὶ Νέοι, ἀπὸ 45 Ἱερὲς Μητροπόλεις τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος.

Ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος ἐνέκρινε:

– Τὴν πρόταση τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Παρακολουθήσεως Εὐρωπαϊκῶν Θεμάτων, γιὰ τὴν διοργάνωση τριῶν Ἡμερίδων ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα, μὲ σκοπὸ τὴν ἐνημέρωση τῶν ἐκπροσώπων τῶν Ἱερῶν Μητροπόλεων, γιὰ τὴν διακο-

νία τῆς Ἐκκλησίας μας καὶ τὸν συντονισμὸ τῶν ἐπὶ μέρους δράσεων, στὴν ἀντιμετώπιση τῶν κοινωνικῶν ἀναγκῶν καὶ καταστάσεων, μὲ τὴν ἐδκαίρια τῆς ἀνακηρύξεως τοῦ ἔτους 2010 ἀπὸ τὴν Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωση, ὡς ἔτους γιὰ τὴν καταπολέμηση τῆς «Φτώχειας» καὶ τοῦ «Κοινωνικοῦ Ἀποκλεισμοῦ».

– Τὴν πρόταση τῆς Εἰδικῆς Συνοδικῆς Ἐπιτροπῆς Εἰδικῶν Ποιμαντικῶν Θεμάτων καὶ Καταστάσεων γιὰ τὴν συμμετοχὴ τοῦ Αἰδεσιμολογιωτάτου Πρωτοπρεσβυτέρου κ. Ἀδαμαντίου Ἀὐγουστίδου, ἐκπροσώπου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος στὴν Πανευρωπαϊκὴ Διάσκεψη γιὰ τὴν Ποιμαντικὴ τῶν Νοσηλευτῶν, ἡ ὁποία θὰ πραγματοποιηθεῖ στὸ Λονδίνο ἀπὸ 15 ἕως 19 Σεπτεμβρίου 2010.

– Τὴν σύσταση καὶ τὴν λειτουργία τοῦ Ἐνοριακοῦ Παιδικοῦ Σταθμοῦ τοῦ Ἱεροῦ Ναοῦ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος Κορδελιοῦ, τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως καὶ τῆς Σχολῆς Βυζαντινῆς Ἐκκλησιαστικῆς Μουσικῆς «Ὁ Ἅγιος Ἀνδρέας», τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης.

Ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος ἀπεδέχθη: τὴν πρόταση τοῦ Πανελληνίου Δικτύου Φορέων Πρόληψης τῆς Ἐξάρτησης, νὰ θέσει ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐκκλησίας τὴν «8η Πανελλήνια Συνάντηση Φορέων Πρόληψης», ἡ ὁποία πρόκειται νὰ συνέλθει στὸ Μεσολόγγι, ἀπὸ 23ης ἕως 26ης Ἰουνίου ἐ.ἔ. τὴν πρόταση τῆς «ΑΤΟΥ Ἐκδοτικὴ - Ἐκθεσιακὴ Ἀνώνυμος Ἐταιρεία» νὰ θέσει ὑπὸ τὴν αἰγίδα τῆς Ἐκκλησίας τὴν «Ἐκθεση ἀντικειμένων Ἐκκλησιαστικῆς Τέχνης», ἡ ὁποία πρόκειται νὰ διοργανωθεῖ στὴν Ἀθήνα, ἀπὸ 16ης ἕως 19ης Μαΐου 2010.

Ἡ Διαρκῆς Ἱερᾶ Σύνοδος ἐνημερώθηκε ἀπὸ ἔκθεση πὺρ ὑπέβαλε ὁ Μ.Κ.Ο. «ΑΛΛΗΛΕΓΓΥΗ» γιὰ τὴν ἀποστολὴ ἀνθρωπιστικῆς βοήθειας, στὶς 30 Μαρτίου 2010, στὴν Ἱερᾶ Μητρόπολη Καμπάλας καὶ πάσης Οὐγκάντας τοῦ Πατριαρχείου Ἀλεξανδρείας. Ἡ ἀνθρωπιστικὴ βοήθεια ἀποτελεῖται ἀπὸ 10,5 περίπου τόνους ρουχισμοῦ, σχολικῶν εἰδῶν καὶ τροφίμων, καθὼς ἐπίσης καὶ ἀπὸ ἱατροφαρμακευτικὸ ὑλικὸ, τὸ ὁποῖο προέρχεται ἀπὸ τὴν Ἱερᾶ Μητρόπολη Γουμένισσης, Ἀξιουπόλεως καὶ Πολυκάστρου.

Σύμφωνα με παλαιότερη απόφαση της Ἱερᾶς Συνόδου, νά ἐνημερώνεται τακτικῶς τὸ Σῶμα ἀπὸ τοὺς Διευθυντὲς τῶν Ὑπηρεσιῶν τῆς ἐκλήθῃ ὁ Διευθυντὴς τοῦ Ραδιοφωνικοῦ Σταθμοῦ τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος κ. Ἀλέξανδρος Κατσιάρας γιὰ νά ἐνημερώσει τὰ Μέλη τῆς Διαρκοῦς Ἱερᾶς Συνόδου, σχετικά μὲ τὸν οικονομικὸ ἔλεγχο ὁ ὁποῖος εἶχε διενεργηθεῖ στὸν Ραδιοφωνικὸ Σταθμὸ, τὴν πορεία τῶν οικονομικῶν μετὰ τὶς σχετικὲς ὑποδείξεις, τὴν ὑλοποίηση τοῦ νέου προγράμματος τοῦ Σταθμοῦ καὶ τὴν βελτίωσή του. Μετὰ τὴν ἐνημέρωση καὶ τὶς σχετικὲς ἀπαντήσεις, ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος εὐχαρίστησε τὸν Διευθυντὴ καὶ ἔδωσε τὶς δέουσες ὁδηγίες.

Τέλος ἡ Διαρκὴς Ἱερά Σύνοδος, ἐνέκρινε ἀποσπάσεις Κληρικῶν τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος σὲ Ἱερὰς Μητροπόλεις τοῦ ἐξωτερικοῦ καὶ ἔλαβε ἀποφάσεις σχετικά μὲ τρέχοντα ὑπηρεσιακὰ ζητήματα.

Ἐκ τοῦ Γραφείου Τύπου τῆς Ἱερᾶς Συνόδου.

Ἱερά Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν

Ἀπάντηση τῆς Νομικῆς Ὑπηρεσίας σὲ δημοσιεύματα τοῦ Τύπου

Ἀπὸ τὴ Νομικὴ Ὑπηρεσία τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ἀνακοινώνονται τὰ ἀκόλουθα:
«Ἀπὸ τὸν Ὀκτώβριο τοῦ ἔτους 2007, κατόπιν αἰτήματος τοῦ Ἰδιωτικοῦ Ἐκπαιδευτηρίου μὲ τὸν διακριτικὸ τίτλο «ΣΧΟΛΗ ΧΙΛΛ» πού λειτουργεῖ στὴν Ἀθήνα ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θουκυδίδου ἀρ. 9 (Πλάκα), εἶχε χορηγηθεῖ ἀπὸ τὸν Πρόεδρο τοῦ Ἐπιτελείου τοῦ Συμβουλίου τῆς Ἐπικρατείας προσωρινὴ διαταγὴ γιὰ τὴν ἀναστολὴ ἐκτελέσεως σχετικῆς ἀπόφασης τοῦ Ὑπουργοῦ Πολιτισμοῦ πού παρεῖχε τὴν ἔγκριση γιὰ τὴν ἐκπόνηση μελέτης ἀνέγερσης κτιρίου, ἐντὸς τοῦ –κειμένου ἐπὶ τῆς ἰδίας ὁδοῦ– οἰκοπέδου ἰδιοκτησίας τῆς Ἱ. Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν, ὑπὸ τοὺς εἰδικότερους ὄρους τῆς ἀπόφασης πού κατέτειναν στὴν προστασία καὶ ἀνάδειξη τῶν σωζομένων ἐντὸς τοῦ οἰκοπέδου ἀρχαιοτήτων.

Ἡ ἀνωτέρω προσωρινὴ διαταγὴ παρέμενε σὲ ἰσχὺ ἔκτοτε, ἐφόσον δὲ συζητήθηκε στὴ συνέχεια, οὔτε ἡ αἴτηση τῆς Σχολῆς γιὰ τὴν ἀναστολή, οὔτε ἡ

αἴτηση τῆς ἰδίας περὶ ἀκυρώσεως τῆς Ὑπουργικῆς ἀπόφασης.

Σημειωτέον ὅτι ἡ ἀπαγόρευση ὁποιασδήποτε ἐπενέργειας ἐπὶ τοῦ οἰκοπέδου, τὴν ὁποία προκάλεσε καὶ ὑποστήριξε ἡ παρακείμενη Σχολή, ἀπέκλειε ἐν πλήρει γνώσει καὶ συνειδήσει τῶν ὑπευθύνων τῆς καὶ τὴν ἀναγκαιότητα γιὰ ἐκπόνηση μελετῶν, προορισμένων ἀποκλειστικὰ γιὰ τὴν ἀντιστήριξη τῶν πρᾶν τῆς ἀνασκαφῆς, τὴν ὁποία ὑπαγόρευε ἡ ἀσφαλὴς διέλευση πεζῶν καὶ τροχοφόρων ἐπὶ τῆς ὁδοῦ Θουκυδίδου, γεγονός πού ἐγγράφως καὶ διαχρονικὰ ἐπισήμανε τὸ ἴδιο τὸ Ὑπουργεῖο Πολιτισμοῦ πρὸς τὸ Ἀνώτατο Δικαστήριό τῆς χώρας.

Ἐν ὄψει τῆς ἐπὶ μακρὸν ἀπραξίας πού ἐπικρατοῦσε καὶ τῆς ἀπειλῆς γιὰ τὴ δημόσια ἀσφάλεια ἀλλὰ καὶ τῆς ἀνάγκης προστασίας τῶν ἀρχαιοτήτων πού συνέτρεχε –τὴν ὁποία τελευταῖα εἶχαν οἱ ὑπεύθυνοι τῆς Σχολῆς προτάξει ὡς ἰσχυρισμοὺς, γιὰ νά ἐξασφαλίσουν τὴν προσωρινὴ διαταγὴ– ἡ Ἱ. Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, μὲ τὴν ἀπὸ 25.11.2009 αἴτηση ἀνακλήσεως τῆς ἰσχύουσας προσωρινῆς διαταγῆς πού ὑπέβαλε καὶ μὲ συνέπεια ὑποστήριξε, προκάλεσε ἐν τέλει τὴ συζήτηση ἀπὸ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἀναστολῶν τοῦ ΣτΕ, τῆς ἐκρεμούσης ἐπὶ τριετία σχεδὸν αἰτήσεως ἀναστολῆς ἐκτελέσεως τῆς Σχολῆς, ἐπὶ τῆς ὁποίας ἐκδόθηκε ἡ ὑπ' ἀριθμ. Ν244/2010 ἀπόφαση τῆς Ἐπιτροπῆς. Ἡ τελευταία αὐτὴ ἀπόφαση διατήρησε μὲν τὴν ἀπαγόρευση ἀνεγέρσεως κτιρίου μέχρι ἀποφάσεως ἐπὶ τῆς κατ' οὐσίαν συζήτησης τῆς ὑπόθεσης, τὸ Μάιο τοῦ 2010, ἐξαιρέσει δὲ ἀπὸ τὴν ὡς ἄνω ἀπαγόρευση τὴν ἐκπόνηση τῶν ἀναγκαίων μελετῶν γιὰ τὴν ἀντιστήριξη τῶν πρᾶν τῆς ἀνασκαφῆς, ὥστε νά διαφυλαχθεῖ πρωτίστως ἡ ἐπαπειλούμενη δημόσια ἀσφάλεια τῶν διερχομένων τὴν ὁδὸ Θουκυδίδου καὶ ἰδιαίτερος τῶν μαθητῶν πού φοιτοῦν στὴν ἴδια τὴ Σχολή, ἡ ὁποία «παρεμπόδιζε» οὐσιαστικὰ μέχρι σήμερα, ἀντὶ νά ἐπιδιώξει ἐκείνη πρώτη, τὴν ἀσφαλὴ διέλευση τῶν μαθητῶν τῆς, διακρίνοντας τὴν ἀντιστήριξη τῆς ὁδοῦ ἀπὸ τὴν ἀνέγερση τοῦ κτιρίου, στὴν ὁποία ἀντιτίθεται γιὰ ἰδιοτελεῖς λόγους.

Κατόπιν τούτων, τὰ περὶ τοῦ ἀντιθέου ἀναγραφόμενα σὲ σχετικά δημοσιεύματα διαφόρων ἐφημερίδων τῆς Τετάρτης 17.3.2010 εἶναι ἀνακριβῆ

καί δὲν ἀποδίδουν τὴ μοναδικὴ πραγματικότητα, ποὺ εἶναι ὅτι τὸ **Ἀνώτατο Δικαστήριο ἐπιτρέπει** στὴν ἰδιοκτήτρια τοῦ οἰκοπέδου, Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν, νὰ ἐκπονήσῃ τις ἀναγκαῖες μελέτες γιὰ τὴν ἀντιστήριξη τῶν πρᾶν τῆς ἀνασκαφῆς, μέχρι νὰ κριθεῖ ὀριστικὰ καὶ ἐπὶ τῆς οὐσίας ἢ ἀνέγερση κτιρίου στὸ οἰκόπεδο, ἢ ὁποία ἔχει σχεδιαστεῖ γιὰ νὰ ἐξασφαλίζει τὴν προστασία τῶν ἀρχαιοτήτων, κατὰ τὰ πρότυπα τοῦ Μουσείου τῆς Ἀκροπόλεως».

*Σύναξη τῆς Ἀδελφότητας
τῆς Ἱ. Μονῆς Ἀσωμάτων Πετρακῆ*

Τὸ Σάββατο 13 Μαρτίου πραγματοποιήθηκε ἡ ἐτήσια Σύναξη τῆς Ἀδελφότητας τῆς Ἱερᾶς Μονῆς Ἀσωμάτων Πετρακῆ. Ἡ Σύναξη αὐτὴ ἔχει καθιερωθεῖ νὰ πραγματοποιεῖται κάθε χρόνο κατὰ τὴ Δ' ἐβδομάδα τῶν Νηστειῶν μὲ ἀφορμὴ τὴ μνήμη τοῦ Ὁσίου Ἰωάννου τοῦ Σιναΐτου, συγγραφέως τῆς Κλίμακος. Τὸ πρῶτὸ ἐτελέσθη Θεία Λειτουργία στὸ Καθολικὸ τῆς Μονῆς μὲ τὴ συμμετοχὴ σχεδὸν ὅλων τῶν μελῶν τῆς Ἀδελφότητας. Στὴ συνέχεια ὁ ὁμιλητὴς τῆς ἡμέρας, Θεοφιλέστατος Ἐπίσκοπος Ναζιανζοῦ κ. Θεοδώρητος, παρουσίασε τὴν εἰσήγησή του μὲ θέμα: «Ἡ Θεολογία τοῦ Ἁγίου Διαδόχου Φωτικῆς». Ἡ καθιέρωση τῆς συνάξεως αὐτῆς ἔγινε ἀπὸ τὸν σημερινὸ Ἡγούμενο Πανος. Ἀρχιμανδριτὴ Ἰάκωβο Μπιζαοῦρη. Ὁ ἐκ τῶν ἀδελφῶν τῆς Μονῆς Πανος. Ἀρχιμανδριτὴς Ἀντώνιος Ἀβραμιώτης ἐξεπροσώπησε τὸν Μακαριώτατο Ἀρχιεπίσκοπο κ. Ἱερώνυμο καὶ μετέφερε τὴν ἀρχιερατικὴ του εὐλογία.

*Ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν τῶν Ἐθελοντῶν
τοῦ Φιλανθρωπικοῦ Ἔργου*

Μὲ πρωτοβουλία τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμου πραγματοποιήθηκε στὶς 22.3.2010 ἐκδήλωση πρὸς τιμὴν ὅλων ὅσοι στηρίζουν τὸ φιλανθρωπικὸ καὶ κοινωνικὸ ἔργο τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ἡ ἐκδήλωση ἔλαβε χώραν στὸ Στάδιο Εἰρήνης καὶ Φιλίας τοῦ Φαλήρου καὶ συγκεκριμένα στὴν αἴθουσα Καλαθοσφαίρισης καὶ Πετοσφαίρισης. Παρευρέθησαν οἱ πρόεδροι, τὰ

μέλη καὶ οἱ ἐθελοντὲς συνεργάτες τῶν Ἐνοριακῶν Φιλοπτώων Ταμείων καὶ ὅσοι στηρίζουν τὸ ἔργο τῆς Γενικῆς Διευθύνσεως Χριστιανικῆς Ἀλληλεγγύης τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Ἀθηνῶν. Ὁ Μακαριώτατος μὲ τὴν ὁμιλία του εὐχαρίστησε τοὺς παρισταμένους γιὰ τὴν προσφορὰ τους καὶ τοὺς ἐνεθάρρυνε νὰ συνεχίσουν τὸ κοινωνικὸ ἔργο τους.

Τὴν Κυβέρνηση ἐξεπροσώπησε ἡ Ὑπουργὸς Ὑγείας καὶ Κοινωνικῆς Ἀλληλεγγύης κ. Μ. Ξενογιαννακοπούλου.

*Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν ἀγκαλιάζει
τοὺς Special Olympics*

Ἀρωγὸς στὴ διοργάνωση τῶν Παγκοσμίων Ἀγῶνων Special Olympics «Ἀθήνα 2011» θὰ εἶναι ἡ Ἱερὰ Ἀρχιεπισκοπὴ Ἀθηνῶν. Ὁ Προκαθήμενος τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Μακαριώτατος κ. Ἱερώνυμος καὶ ἡ πρόεδρος τῆς διοργάνωσης Γιάννα Δεσποτοπούλου ἐπέλεξαν τὴν Ἐθνικὴ Ἡμέρα τῶν Special Olympics γιὰ νὰ υπογράψουν τὸ σχετικὸ μνημόνιο συνεργασίας.

Ἡ Ἀρχιεπισκοπὴ καὶ ἡ ΜΚΟ Ἀλληλεγγύη τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος, σύμφωνα μὲ τὰ ὅσα προβλέπονται στὸ μνημόνιο, θὰ βοηθήσουν στὴν προβολὴ τῶν Ἀγῶνων, στὴ διάδοση τοῦ μηνύματος τῆς κατανόησης καὶ ἀποδοχῆς τῆς διανοητικῆς ἀναπηρίας ἀπὸ τὴν εὐρύτερη κοινωνία, στὸ πρόγραμμα προσέλκυσης ἐθελοντῶν καθὼς καὶ στὴν υποστήριξη τοῦ προγράμματος φιλοξενίας «Πόλις-Ἀμφιτρώων». Ἐπιπλέον, θὰ παραχωρήσουν ξενῶνες καὶ κατασκηνωτικὸς χώρους γιὰ τὴ φιλοξενία μελῶν τῆς διοργάνωσης καὶ θὰ καλύψουν ἀνάγκες ἀθλητῶν καὶ ἐθελοντῶν σὲ σίτιση καὶ ὑλικοτεχνικὴ ὑποδομὴ. «Ὁ Κύριος ἔχει μιλήσει γιὰ τοὺς μικροὺς καὶ τοὺς ἀδύναμους ἀδελφούς. Κάθε λειτουργὸς τῆς Ἐκκλησίας, ἀνάμεσά τους καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος, ἐκδηλώνει ἀγάπη πρὸς ὅλους καὶ εἰδικὰ στὰ παιδιά, ποὺ ἔχουν τὴ δύναμη νὰ ἀντιμετωπίζουν τις δυσκολίες τῆς καθημερινότητας. Δὲν εἶναι ὥρα γιὰ κηρύγματα, ἀλλὰ γιὰ νὰ ἀπλώσουμε τὸ χέρι νὰ πιᾶσουμε τὸ ἄλλο χέρι καὶ νὰ προχωρήσουμε μαζί. Θὰ σταθοῦμε πλάι στὰ παιδιά, πλάι στοὺς γονεῖς, πλάι στὴν ὀργανωτικὴ ἐπιτροπὴ καὶ θὰ βοηθήσουμε μὲ

ὅποιον τρόπο μπορούσαμε. Δὲν κάνουμε τίποτα σπουδαῖο. Ἄπλως χαράζουμε γραμμὲς στὶς προτεραιότητές μας» ἐπίσημανε, μεταξὺ ἄλλων, ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερώνυμος.

Ἱερὰ Μητρόπολις Νέας Σμύρνης

*Ἀπόσπασμα Πασχαλινῆς Ἐγκυκλίου
τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου κ. Συμεῶν*

*«Ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν, καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν, Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν...»
(Ἀπὸ τὸν Κανόνα τῆς Κυριακῆς
τοῦ Πάσχα, εἰρμὸς τῆς ἀΐδης)*

Ἀγαπητοί μου ἀδελφοί,

Πάσχα Κυρίου σήμερα. Ἡ ἡμέρα τῆς ἔνδοξης Ἀναστάσεως τοῦ Χριστοῦ μας. Τὸ θαυμαστὸ γεγονός πὸ συνιστᾷ τὸ θεμέλιο τῆς χριστιανικῆς πίστεώς μας. Ἡ κορυφαία ἑορτὴ τῆς Ἐκκλησίας μας πὸ κάνει τοὺς πιστοὺς, «τὰ πάντα», νὰ λάμπουν ἀπὸ φῶς καὶ χαρὰ.

Πάσχα, λέξι βραβιαία, σημαίνει διάβαση. Καὶ ἡ ἑορτὴ τοῦ βραβιαίου Πάσχα ὑπενθύμιζε στοὺς Ἰσραηλίτες τὴ θαυμαστὴ διάβαση τοῦ περιουσίου λαοῦ ἀπὸ τὴ γῆ τῆς δουλείας, τὴν Αἴγυπτο, στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας, τὴ γῆ Χαναάν.

Τὸ Πάσχα τοῦ ἀρχαίου Ἰσραὴλ ἀποτελεῖ τύπο καὶ προεικόνιση τοῦ δικοῦ μας χριστιανικοῦ Πάσχα. Καὶ ἡ αἰσθητὴ ἐκείνη διάβαση τῶν Ἰσραηλιτῶν διαμέσου τῆς Ἐρυθρᾶς θάλασσας προετύπωνε τὴ δική μας νοπη διάβαση τῶν χριστιανῶν ἀπὸ τὸν θάνατο στὴ ζωὴ καὶ ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό.

Ὁ Μωυσῆς ἐλευθέρωσε τοὺς Ἰσραηλίτες ἀπὸ τὴ δουλεία τῶν Αἰγυπτίων καὶ τοὺς ὁδήγησε στὴ γῆ τῆς ἐπαγγελίας. Καὶ ὁ Χριστὸς μας, ὁ Υἱὸς καὶ Λόγος τοῦ Θεοῦ, ἐλευθέρωσε κι ἐμᾶς, τὸν νέο Ἰσραὴλ, ἀπὸ τὸν ζυγὸ τῆς ἁμαρτίας, τὴ φθορὰ καὶ τὸν θάνατο καὶ μᾶς ὁδήγησε στὴν Ἐκκλησία Του· μᾶς χάρισε, κατὰ τὸν ἀπόστολο Παῦλο, «τὴν ἐλευθερίαν τῆς δόξης τῶν τέκνων τοῦ Θεοῦ» (Ρωμ. 8,21). Ὅπως φάλλουμε τὴν πανέορτη νύχτα τοῦ Πάσχα, ὁ Χριστὸς καὶ Θεὸς μας μᾶς πέρασε ἀπὸ τὸν θάνατο στὴ ζωὴ κι ἀπὸ τὴ γῆ στὸν οὐρανό.

«Ἐκ γὰρ θανάτου πρὸς ζωὴν καὶ ἐκ γῆς πρὸς οὐρανόν Χριστὸς ὁ Θεὸς ἡμᾶς διεβίβασεν...».

Ἡ Ἀνάσταση τοῦ Χριστοῦ μας ἀποτελεῖ τὸ ἀληθινὸ καὶ αἰώνιο Πάσχα ἡμῶν τῶν Χριστιανῶν. Ὁ σταυρωθεὶς καὶ ἀναστὰς Κύριος εἶναι ὁ κατ' ἔξοχὴν Ἀμνὸς τοῦ Θεοῦ, «τὸ Πάσχα ἡμῶν», ὅπως γράφει ὁ ἀπόστολος Παῦλος (Α΄ Κορ. 5,7). Ἐκεῖνος σταυρώθηκε καὶ ἔχυσε τὸ αἷμα Του πάνω στὸν σταυρὸ γιὰ νὰ λυτρώσει τὸν κόσμο ἀπὸ τὴν ἁμαρτία. Διὰ τοῦ Πάθους Του οἱ ἄνθρωποι θεραπευθήκαμε ἀπὸ τὰ πάθη μας. Καὶ διὰ τῆς Ἀναστάσεώς Του χαρίζει σὲ ὅλους μας τὴν αἰώνια ζωὴ.

Τὸ ἀπολυτρωτικὸ ἔργο τοῦ Κυρίου μας συνεχίζεται διὰ τῆς Ἐκκλησίας Του· προεκτείνεται μέσα στὸν χρόνο καὶ τὴν ἱστορία. Κάθε φορὰ καὶ ὅπου τελεῖται ἡ θεία Λειτουργία, Ἐκεῖνος θυσιάζεται ἀναιμάκτως «ὑπὲρ τῆς τοῦ κόσμου ζωῆς καὶ σωτηρίας». Ἐκεῖνος προσφέρεται καὶ γίνεται ἡ ἀληθινὴ «βρῶσις» καὶ ἡ ἀληθινὴ «πόσις» τῶν πιστῶν (Ἰω. 6,55). Τὸ Δεῖπνο τῆς Εὐχαριστίας εἶναι τὸ αἰώνιο πασχάλιο μυστήριό τῆς Ἐκκλησίας.

Ἱερὰ Μητρόπολις Ἀλεξανδρουπόλεως

*Ἡ Ἀλεξανδρούπολη ἔτοιμη
νὰ φιλοξενήσει τὴ Σχολὴ τῆς Χάλκνης*

Μὲ δῆλωσή του πὸ ἔγινε στὶς 11.4.2010 ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Ἀλεξανδρουπόλεως κ. Ἀνθιμος τονίζει ὅτι ἡ Ἀλεξανδρούπολη εἶναι πρόθυμη νὰ δεχθεῖ τὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Χάλκνης, ἐὰν δὲν δοθεῖ λύση ἀπὸ τὸ τουρκικὸ κράτος. Ὁ Σεβασμιώτατος σχολίασε τὴ σχετικὴ συνέντευξη τοῦ Παναγιωτάτου Οἰκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου σὲ τούρκους δημοσιογράφους, κατὰ τὴν ὁποία ὁ Παναγιώτατος εἶπε μεταξὺ ἄλλων: «Ἄν δὲν γίνεϊ κάτι μὲ τὴ Σχολὴ σύντομα θὰ πρέπει νὰ σκεφθοῦμε ν' ἀνοίξει ἡ Σχολὴ ἐκτὸς Τουρκίας». Ὁ Σεβ. κ. Ἀνθιμος στὴ δῆλωσή του ὑπογραμμίζει ὅτι σὲ συνεννόηση μὲ τὸν Νομάρχη Ἐβρου κ. Ζαπουνίδη παραχωρεῖ στὸ Πατριαρχεῖο τεράστιο οἰκοδόμημα 15.000 τ.μ. στὴν Ἀλεξανδρούπολη γιὰ τὸν σκοπὸ αὐτό. Ἀναφέρει ἐπίσης ὡς ἐναλλακτικὴ λύση τὴ νῆσο Σαμοθράκη. Προσθετεῖ δὲ ὅτι ὁ ἴδιος καὶ ὁλόκληρη ἡ Μητρόπολη Ἀλεξανδρουπόλεως τίθενται στὴ διάθεση

τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου γιὰ τὴν ὑλοποίηση τοῦ ἔργου.

Ἱερὰ Μητρόπολις Χαλκίδος

Ἐκδήλωση γιὰ τὴν 25η Μαρτίου 1821

Τὴν Κυριακὴ 21.3.2010 στὴν αἴθουσα Τελετῶν τῆς Σχολῆς Πεζικοῦ Χαλκίδος ἔλαβε χώρα ἡ καθιερωμένη Μουσικὴ Ἐκδήλωση τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Χαλκίδος γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς ἐπετείου τῆς Ἑλληνικῆς Ἐπανάστασως τοῦ 1821. Ἐλαβαν μέρος ἡ Χορωδία-Ὀρχήστρα Νέων τῆς Ἱ. Μητροπόλεως καὶ τὸ τμήμα Μουσικῆς παιδείας τῆς Ἐνορίας Ἁγίας Παρασκευῆς Χαλκίδος. Γιὰ τὰ μνύματα πού ἀπορρέουν ἀπὸ τὸ 1821 ὁμίλησε ὁ Αἰδεσιμολογιώτατος Πρωτοπρ. Ἡλίας Ἀγιαννίτης. Ἡ ἐκδήλωση ἔληξε μὲ σύντομη ὁμιλία τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Χαλκίδος κ. Χρυσοστόμου, ὁ ὁποῖος ἀναφέρθηκε στὴν ἔμπρακτη ἀγάπη πού πρέπει ὅλοι νὰ ἔχουμε πρὸς τὴν πατρίδα.

Ἱερὰ Μητρόπολις Βεροίας καὶ Ναούσης

Ὁ Μακαριώτατος στὶς ἐκδηλώσεις γιὰ τὸ Ὀλοκαύτωμα τῆς Ναούσης

Τιμήθηκε τὸ Σαββατοκύριακο 10-11 Ἀπριλίου στὴ Νάουσα ἡ 188η ἐπέτειος τοῦ Ὀλοκαυτώματος τῆς πόλης. Τὸ πρωὶ τῆς Κυριακῆς τελέστηκε στὸ Μητροπολιτικὸ Ναὸ Μεταμορφώσεως τοῦ Σωτῆρος πανηγυρικὴ πολυαρχιερατικὴ Θεία Λειτουργία καὶ ἐπίσημη Δοξολογία, προεξάρχοντος τοῦ Ἀρχιεπισκόπου κ. Ἱερώνυμου, παρουσίᾳ τοῦ ὑπουργοῦ κ. Βενιζέλου καὶ ἐκπροσώπων τῶν πολιτικῶν καὶ στρατιωτικῶν ἀρχῶν. Ὁ Μητροπολίτης Βεροίας καὶ Ναούσης κ. Παντελεήμων ἐπεσήμανε ὅτι «Τιμοῦμε σήμερα ὄσους ἀγωνίστηκαν καὶ θυσιάστηκαν γιὰ τοῦ Χριστοῦ τὴν πίστη τὴν ἀγία καὶ τῆς πατρίδος τὴν ἐλευθερία. Γιὰ πρώτη φορὰ, μετὰ ἀπὸ 188 χρόνια, ἔχουμε τὴν μεγάλη τιμὴ καὶ χαρὰ νὰ παρευρίσκεται ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος καὶ νὰ προεξάρχει τῶν ἑορτασμῶν».

Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος εὐχαρίστησε τὸν Μητροπολίτη κ. Παντελεήμονα, τὸν Νομάρχη Ἡμαθίας καὶ τὸν Δήμαρχο Νάουσας γιὰ τὴν πρόσκληση

καὶ στὴ συνέχεια ἀναφέρθηκε στὸ μήνυμα τῆς Ἀνάστασης τοῦ Κυρίου συνδέοντάς το μὲ τὸ Ὀλοκαύτωμα τῆς Νάουσας. «Τὸ Ὀλοκαύτωμα τῆς Ναούσης εἶναι ἓνα μεγάλο γεγονός, μία μεγάλη τραγωδία ὅπως πολλὲς πού γνώρισε ἡ πατρίδα μας. Αὐτὸ πού συνέβη στὴ Νάουσα ἔχει ἐπαναληφθεῖ πολλὲς φορὲς στὴν ἑλληνικὴ ἱστορία (Σούλι, Μεσολόγγι, Ἀρκαδί.). Μέσα ἀπὸ δοκιμασίες πέρασε ὁ ἑλληνικὸς λαὸς ἀπὸ τὴ σκλαβιά στὴν ἐλευθερία, ἀπὸ τὸ σκοτάδι στὸ φῶς, ἀπὸ τὸ θάνατο στὴ ζωὴ. Βλέπουμε νὰ συνδέεται τὸ γεγονός τῆς Ἀναστάσεως μὲ τὴ θυσία τῶν ἀνθρώπων αὐτῶν, τὰ δύο γεγονότα συνδέονται καὶ ἀλληλοτροφοδοτοῦνται», εἶπε. Καὶ τόνισε: «Ἡ κρίση δὲν εἶναι οικονομικὴ, εἶναι πνευματικὴ. Ἡ πνευματικὴ κρίση φέρνει τὴν οικονομικὴ κρίση καὶ τὶς ἄλλες κρίσεις καὶ ἂν δὲν βροῦμε τὶς αἰτίες πού τὴν προκαλοῦν θὰ ἔχουμε ξανά καὶ ἄλλη κρίση. Ἄς καλλιιεργήσουμε καὶ ἀξιοποιήσουμε ὁ καθένας μας τὰ προσωπικά του τάλαντα καὶ ἄς τὰ βάλουμε σὲ συμφωνία. Καὶ τότε οἱ κρίσεις θὰ περάσουν, διαφορετικὰ θὰ διαδέχεται ἡ μία τὴν ἄλλη».

Ἱερὰ Μητρόπολις Πειραιῶς

Ἀνακοίνωση γιὰ τὴ γλῶσσα τῆς Θείας Λειτουργίας

Ἐπὲρ τῆς διατηρήσεως τῆς παραδοσιακῆς γλώσσας τῶν λειτουργικῶν κειμένων τάσσεται ὁ Σεβ. Μητροπολίτης Πειραιῶς κ. Σεραφεὶμ μὲ ἀνακοίνωσή του, ἡ ὁποία ἐξεδόθη στὶς 16.4.2010. Ὁ Σεβασμιώτατος πιστεύει ὅτι ἡ χρῆση τῆς Νέας Ἑλληνικῆς στὴ Θεία Λατρεία δὲν ἀποτελεῖ λύση γιὰ τὴ συμμετοχὴ τῶν νέων, ἀλλὰ θὰ ἀποτελέσει μέγα πρόβλημα. Ἐπισημαίνει δὲ ὅτι τὸ κύριο ζήτημα εἶναι νὰ ὑπάρξει ἀληθινὰ ἐνσυνείδητη συμμετοχὴ τῶν νέων στὴ λατρεία. Τονίζει δὲ ὅτι «τὰ παιδιά μποροῦν νὰ μάθουν ὕμνους τῆς Ἐκκλησίας μας μὲ μεγαλύτερη εὐκολία ἀπὸ ὅσο φανταζόμαστε». Ἐπίσης ὁ Σεβ. Πειραιῶς προτείνει νὰ ὁργανωθοῦν στὶς ἐνορίες μαθήματα Ἀρχαίας Ἑλληνικῆς καὶ Λειτουργικῆς γλώσσας. Ὑπογραμμίζει δὲ ὅτι «ἡ Ἐκκλησία καλεῖται γιὰ μία ἄλλη φορὰ νὰ διασώσει τὸ γένος τῶν Ρωμῶν, αὐτὴ τὴ φορὰ ἀπὸ τὴν ἀφομοίωση καὶ τὴν ἀπώλεια τῆς ἰδιοπροσωπείας τῶν Ἑλλήνων».

Ἱερὰ Μητρόπολις Νέας Σμύρνης

*Προσφορά τῶν κληρικῶν
γιὰ τὴν ἀπόσβεση τοῦ Δημοσίου Χρέους*

Τὸ ποσὸ τῶν 31.885 ΕΥΡΩ συγκέντρωσαν οἱ κληρικοὶ τῆς Ἱερᾶς Μητροπόλεως Νέας Σμύρνης καὶ τὸν κατέθεσαν στὸν Λογαριασμὸ γιὰ τὴν Ἀπόσβεση τοῦ Δημοσίου Χρέους. Ἡ ἀπόφαση αὐτὴ ἐλήφθη μετὰ ἀπὸ πρόταση τοῦ Σεβ. Μητροπολίτου Νέας Σμύρνης κ. Συμεὼν κατὰ τὴν Ἱερατικὴ Σύναξη τῆς 12.4.2010. Ὁ Σεβασμιώτατος ἀπέστειλε σχετικὴ ἐνημερωτικὴ ἐπιστολὴ στὸν Πρόεδρο τῆς Βουλῆς κ. Φίλιππο Πετσάνικο, ὁ ὁποῖος εἶχε τὴν πρωτοβουλία γιὰ τὴ σύσταση τοῦ Λογαριασμοῦ. Στὴν Ἱερατικὴ Σύναξη παρέστησαν πενήντα Πρεσβύτεροι καὶ δύο διάκονοι, οἱ ὁποῖοι μαζὶ μὲ τὸν Σεβασμιώτατο Ποιμενάρχη τους ἀπεφάσισαν νὰ διαθέσουν τὸ ὅλον ἢ ἓνα μέρος ἀπὸ τὸν μισθὸ τοῦ Ἀπριλίου ἀναλόγως τῶν οἰκογενειακῶν τους βαρῶν.

Θεολογικὰ καὶ Ἐπιστημονικὰ Χρονικὰ

Μνήμη Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς Ἰακώβου

Ὁ Φιλολογικὸς Σύλλογος «Παρνασσός» τῶν Ἀθηνῶν διοργάνωσε στὶς 16.3.2010 τὴν Ἡμέρα Μνήμης Ἀρχιεπισκόπου Β. καὶ Ν. Ἀμερικῆς Ἰακώβου. Ἡ ἐκδήλωση τελοῦσε ὑπὸ τὴν αἰγίδα τοῦ Μακαριωτάτου Ἀρχιεπισκόπου Ἀθηνῶν καὶ πάσης Ἑλλάδος κ. Ἱερωνύμου, ὁ ὁποῖος παρέστη καὶ μίλησε στὴν τελετὴ. Τὸν συντονισμὸ τῆς ἐκδηλώσεως ἀνέλαβε ὁ Καθηγητὴς τῆς Θεολογικῆς Σχολῆς τοῦ Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης κ. Ἀθανάσιος Ἀγγελόπουλος, Πρόεδρος τοῦ Ἰδρύματος Ἐθνικοῦ καὶ Θρησκευτικοῦ Προβληματισμοῦ. Διακεκριμένοι ἐπιστήμονες παρουσίασαν τόμο ἀφιερωμένο στὸν αἰδίδιμο Ἀρχιεπίσκοπο Ἰακώβο μὲ τίτλο: «Τὰ ἅπαντα ἐπὶ πανανθρωπίνων δικαιωμάτων καὶ ἐθνικῶν θεμάτων». Μεταξὺ ἄλλων παρεμβάσεις ἔκαναν οἱ Σεβ. Μητροπολίτες Ζακύνθου κ. Χρυσόστομος καὶ Νεαπόλεως καὶ Σταυρουπόλεως κ. Βαρνάβας.

ΔΙΟΡΘΟΔΟΞΑ ΚΑΙ ΔΙΑΧΡΙΣΤΙΑΝΙΚΑ

Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον

Ἀνακοινωθὲν τῆς 17.2.2010

Ἐξ ἀφορμῆς τοῦ ἐπισήμου Ἀνακοινωθέντος τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὑπὸ ἡμερομηνίαν 12ης Φεβρουαρίου 2010, τοῦ ἀναφερομένου καὶ εἰς τὴν πρὸς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἔκκλητον προσφυγὴν τοῦ καταδικασθέντος εἰς ἔκπωση ἀπὸ τοῦ θρόνου αὐτοῦ καὶ καθαίρεσιν Μητροπολίτου Ἀττικῆς Παντελεήμονος, ἀνακοινοῦνται τὰ ἀκόλουθα:

1. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον δέχεται ἔκκλητους προσφυγὰς καταδικασθέντων ἀρχιερέων βάσει τῶν ἱερῶν κανόνων, ὡς οἱ 9ος καὶ 17ος τῆς Δ' Οἰκουμενικῆς Συνόδου, καὶ ὄχι ἀπλῶς καὶ μόνον ἐπὶ τῇ βάσει νόμων οἰουδήποτε κράτους. Τοῦτο ἀποτελεῖ ἀναφαίρετον κανονικὸν δικαίωμα αὐτοῦ, τὸ ὁποῖον οὐδεὶς ἐπιτρέπεται νὰ ἀμφισβητήσῃ, ἥσκησε δὲ τοῦτο καὶ εἰς τὴν περίπτωσιν τῆς ὡς ἄνω προσφυγῆς, ἡ ὁποία, ἐκτὸς τῶν μνημονευθέντων ἱερῶν κανόνων, ἐστηρίζετο καὶ εἰς σχετικὸν νόμον τοῦ Ἑλληνικοῦ κράτους.

2. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐξήτασεν εἰς πρῶτον στάδιον τὴν ἐν λόγῳ προσφυγὴν καὶ ἔκριεν ὅτι διὰ τὴν τελικὴν κρίσιν τοῦ προσφυγόντος θὰ ἔδει νὰ ἀκολουθηθῇ ἡ κανονικὴ ὁδός, διὸ καὶ ἐζήτησεν ἀπὸ τὴν Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος τὴν παραπομπὴν αὐτοῦ εἰς δευτεροβάθμιον συνοδικὸν δικαστήριον καὶ τὴν μετὰ τοῦτο ἀποστολὴν τοῦ σχετικοῦ φακέλλου εἰς τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον πρὸς τελικὴν κρίσιν.

3. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον ἐκτιμᾷ τὴν δῆλωσιν τῆς Ἱερᾶς Συνόδου τῆς Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος ὅτι ἀποδέχεται εἰς τὸ σύνολόν των τὸν Πατριαρχικὸν Τόμον τοῦ 1850 καὶ τὴν Πατριαρχικὴν καὶ Συνοδικὴν Πρᾶξιν τοῦ 1928, ἐκφράζει ὅμως τὴν ἀπογοήτευσιν καὶ λύπην του, διότι, ἐν ἀντιθέσει πρὸς τὴν δῆλωσιν ταύτην, ἐπικαλουμένη σχετικὸν νόμον τῆς Ἑλληνικῆς Πολιτείας, ἡ Ἱερὰ Σύνοδος παρακάμπει καὶ ἐν τῇ οὐσίᾳ ἀκυ-

ρῶνει τὴν ὡς ἄνω ἀπόφασιν τοῦ Οἰκουμενικοῦ Πατριαρχείου. Ὑπενθυμίζεται ὅτι κατὰ τὸν ἰδρυτικὸν τῆς Αὐτοκεφάλου Ἐκκλησίας τῆς Ἑλλάδος Τόμον τοῦ 1850 ἡ διοίκησις αὐτῆς ὀφείλει νὰ ἀσκήται κατὰ τοὺς ἱεροὺς κανόνας ἀκωλύτως ἀπὸ πάσης κοσμικῆς ἐπεμβάσεως.

4. Τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον οὐδόλως καὶ εἰς οὐδεμίαν περίπτωσιν ἐπιθυμεῖ νὰ ὑποστηρίξῃ συγκεκριμένα πρόσωπα, ἐμμένει ὅμως, ὡς ἔχει ἱερὸν χρέος, εἰς τὴν τήρησιν κανονικῆς τάξεως καὶ τὸν ὑπὸ πάντων ἀνεξαιρέτως ἔμπρακτον σεβασμὸν τῶν ἐκ τῶν ἱερῶν κανόνων δικαίων καὶ ὑποχρεώσεών του.

5. Κατόπιν τῶν ἀνωτέρω, τὸ Οἰκουμενικὸν Πατριαρχεῖον καλεῖ τὴν Ἀγιωτάτην Ἐκκλησίαν τῆς Ἑλλάδος ὅπως μὴ χωρήσῃ εἰς τὴν πλήρωσιν τῶν δημιουργηθεισῶν δύο νέων Μητροπόλεων πρὶν ἢ ὀλοκληρωθῇ ἡ ἐκκρεμοῦσα διαδικασία τῆς ἐκδικάσεως τῆς περὶ ἧς πρόκειται ἔκκλητου προσφυγῆς εἰς αὐτό.

Ἐν τοῖς Πατριαρχείοις, τῇ 17ῃ Φεβρουαρίου 2010

Ἐκ τῆς Ἀρχιεπισκοπῆς
τῆς Ἀγίας καὶ Ἱερᾶς Συνόδου

*Μήνυμα τοῦ Ἀρχιεπισκόπου Ἀμερικῆς,
γὰ τὴν παρέλαση τῆς Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας*

Μὲ Ἐγκύκλιό του πρὸς τοὺς Ἀρχιερεῖς, τοὺς κληρικούς, τοὺς Μοναχοὺς καὶ τὸ Χριστεπώνυμο ποιμνιο πὸν κατοικεῖ στὶς Η.Π.Α. ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος Ἀμερικῆς κ. Δημήτριος τοὺς ἐνημερῶνει ὅτι τὴν Κυριακὴ 18.4.2010 θὰ παραγματοποιηθῇ ἡ παρέλαση τῆς Ἐθνικῆς Ἀνεξαρτησίας. Ἡ παρέλαση αὐτὴ θὰ γίνῃ ὅπως κάθε χρόνο στὴν 5η Λεωφόρο τῆς Νέας Ὑόρκης. Ὁ Σεβασμιώτατος σημειώνει ὅτι «θὰ εἶναι μία ἰδιαίτερη ἡμέρα γιὰ τὸν ἑορτασμὸ τῆς κληρονομίας μας, τὴν ἰσχυροποίηση τῶν δεσμῶν ἀδελφότητος μεταξὺ μας καὶ τὴν προσφορὰ μαρτυρίας τῆς ζωτικότητος τῆς Ὁρθοδόξου Πίστεώς μας καὶ

τῆς Ἑλληνικῆς ταυτότητός μας». Καὶ κλείνει τὸ μήνυμά του προσκαλώντας ὅλες τὶς ἐνορίες τῶν ἀνατολικῶν Πολιτειῶν νὰ συμμετάσχουν στὴν ἐφετινὴ παρέλαση, καθιστώντας τὴν μεγάλη εὐκαιρία ἐορτασμοῦ τῆς ἐνδόξου κληρονομιάς μας, ἡ ὁποία μᾶς χάρισε ἐλευθερία, καὶ τῆς ἱερᾶς πίστεώς μας, ἡ ὁποία μᾶς δίδει ζωή.

*Ἱερατικὴ Σύναξη
τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων*

Κατὰ τὸ διάστημα 12-14 Ἀπριλίου 2010 πραγματοποιήθηκε ἡ τριήμερη Ἱερατικὴ Σύναξη τῆς Ἱερᾶς Ἀρχιεπισκοπῆς Θυατείρων καὶ Μεγάλης Βρετανίας προεξάρχοντος τοῦ Σεβ. Ἀρχιεπισκόπου κ. Γρηγορίου. Ἡ Σύναξη φιλοξενήθηκε ἀπὸ τὴν ἱστορικὴ Ἑλληνορθόδοξη Κοινότητα τοῦ Μάντσεστερ, ἡ ὁποία ἐορτάζει φέτος 150 χρόνια ἀπὸ τὴν ἴδρυσή της. Στὴν ἀρχὴ ἀνεγνώσθη τὸ μήνυμα τῆς Α.Θ.Π. τοῦ Οἴκουμενικοῦ Πατριάρχου κ. Βαρθολομαίου. Εἰσηγήσεις παρουσίασαν ὁ Σεβασμιώτατος Ἀρχιεπίσκοπος μὲ θέμα «Ἡ διακονία μας στὴν Ἐκκλησία στὴν ἀρχὴ τῆς δεκαετίας 2010» καὶ ὁ Καθηγητὴς Κοινωνιολογίας Σπύρος Σηφρακάκης μὲ θέμα «Σύγχρονα ἀδιέξοδα: Πολιτισμικὲς ἀπόψεις τῆς κρίσης». Τὴν τελευταία ἡμέρα ἐγίνε ἡ ἐκλογή τῆς νέας Ἐπιτροπῆς τοῦ Ἱερατικοῦ Συνδέσμου «Ἁγιος Ἀθανάσιος» καὶ Πρόεδρος ἀνέλαβε ὁ Αἰδεσιμ. Πρωτοπρεσβύτερος Ἁνθιμος Παπανδρέου.

Πατριαρχεῖον Ἱεροσολύμων

Ὁ Πατριάρχης Θεόφιλος στὸ Κατάρ

Στις 16.4.2010 ὁ Μακαριώτατος Πατριάρχης Ἱεροσολύμων κ. Θεόφιλος Γ' θεμελίωσε τὸν Ἱερό Ναὸ τοῦ Ἁγίου Γεωργίου τοῦ Τροπαιοφόρου καὶ τοῦ Ἁγίου Ἰσαὰκ τοῦ Σύρου στὸ Κατάρ. Μὲ τὴν εὐκαιρία τῆς ἐπισκέψεώς του ὁ Μακαριώτατος συνήντησε σὲ κλίμα ἐγκαρδιότητος τὸν Πρίγκηπα Ἐμίρη τοῦ Κατάρ Χάμαντ Μπίν- Χαλίφα Ἄλ Θάνι. Δεδομένου ὅτι τὸ κράτος περιβάλλεται ἀπὸ θάλασσα ὁ Πατριάρχης Θεόφιλος προσέφερε στὸν Ἐμίρη ἐπίχρυση ὀλκάδα ὡς συμβολικὸ δῶρο καθὼς καὶ ἓνα τόμο μὲ τὴν Ἱστορία τοῦ Πατριαρχείου.

Ἐκκλησία τῆς Κύπρου

*Ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ὑψώνει φωνὴ
διαμαρτυρίας στὴν Εὐρώπη*

Δραματικὴ ἔκκληση γιὰ ἀποκατάσταση τῆς νομιμότητας στὴ μαρτυρικὴ νῆσο ἀπύθυνε ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Κύπρου κ. Χρυσόστομος στὸ Εὐρωπαϊκὸ Κοινοβούλιο, στὰ πλαίσια τοῦ σεμιναρίου ποὺ διοργανώνει ἡ Ἀντιπροσωπεία τῆς Ἐκκλησίας τῆς Κύπρου σὲ συνεργασία μὲ τὴν Ἐπιτροπὴ Ἐκκλησιᾶς καὶ Κοινωνίας τοῦ Συμβουλίου Εὐρωπαϊκῶν Ἐκκλησιῶν, μὲ θέμα: «*Religious Freedom and Holy Sites in the Republic of Cyprus*».

Ἀκολουθεῖ ἀπόσπασμα ἀπὸ τὸν χαιρετισμὸ τοῦ Ἀρχιεπισκόπου:

[.] «Φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Νῆσος τίς ἐστι» (Γ. Σεφέρης «Σαλαμίνα τῆς Κύπρου»). Εἶναι ἡ μαρτυρικὴ μου πατρίδα, τῆς ὁποίας τὸ βόρειο τμήμα, δηλαδὴ τὸ 37% τοῦ συνολικοῦ ἐδάφους της, κατέχεται γιὰ τριανταεξί τώρα χρόνια ἀπὸ τὰ τουρκικὰ στρατεύματα εἰσβολῆς, τὰ ὁποία ἀπὸ τὴ μία μερὶ ἀδῶξαν βία ἀπὸ τὰ σπίτια, τὰ χωριά καὶ τὶς πόλεις τοὺς τοὺς κατοίκους καί, σὲ μία προσπάθεια ἀλλοίωσης τῆς δημογραφικῆς σύνθεσης τοῦ πληθυσμοῦ, μετέφεραν καὶ ἐγκατέστησαν σ' αὐτὰ ἐποίκους ἀπὸ τὴν Τουρκία, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη σκληρὰ καὶ βάνανσα λεπτατοῦν καὶ καταστρέφουν τοὺς χριστιανικοὺς μας ἱεροὺς χώρους καὶ τὴν ἄλλη πολιτιστικὴ μας κληρονομιά καὶ ἐμποδίζουν τὸ λαό μας νὰ ἀσκῆσει ἐλεύθερα τὰ θρησκευτικὰ του καθήκοντα.

Ἄρκει νὰ ἀναφέρουμε ὅτι ἀκόμη καὶ μόλις πρὶν μία ἐβδομάδα δὲν ἐπέτρεψαν στὸν Ἐπίσκοπο Καρπασίας νὰ τελέσει τὴν Ἀναστάσιμη Λειτουργία γιὰ τοὺς λιγοστοὺς ἐγκλωβισμένους μας στὴν κατεχόμενη Ἐπισκοπικὴ του Περιφέρεια.

Γι' αὐτὸ καὶ ἡ βιβλικὴ καὶ ποιητικὴ «φωνὴ Κυρίου ἐπὶ τῶν ὑδάτων. Νῆσος τίς ἐστιν» εἶναι τόσο ἐπίκαιρη! Μοιάζει νὰ ἐκπέμπεται ὡς ἓνα σῆμα κινδύνου, μπροστὰ στὸ ὅποιο ἡ Εὐρωπαϊκὴ Ἐνωσις, καὶ γενικὰ ὅλοι οἱ πολιτισμένοι ἄνθρωποι, δὲν μποροῦν νὰ σιωπήσουν, οὔτε βέβαια καὶ νὰ ἡρεμήσουν καὶ νὰ ἡσυχάσουν.

Ἡ πατρίδα μου ἡ Κύπρος ὑπῆρξε ἓνας τόπος θρησκευτικοῦ πλουραλισμοῦ, ἀφοῦ τὸ 80% τοῦ πληθυσμοῦ τῆς ἀποτελοῦσαν Ἑλληνοκύπριοι

Ἐορθόδοξοι Χριστιανοί, τὸ 18% Τουρκοκύπριοι Μουσουλμάνοι καὶ τὸ ὑπόλοιπο 2% Μαρωνίτες, Ἀρμένιοι καὶ Λατῖνοι.

Μέχρι τὸ 1974, πὸ ἐγένετο ἡ τουρκικὴ εἰσβολή, ὅλοι ζοῦσαν εἰρηνικὰ καὶ ἀγαπημένα μεταξὺ τους, στὰ ἀνάμεικτα χωριά καὶ στὶς πόλεις τους, λατρεύοντας ὁ καθένας ἐλεύθερα τὸ δικό του Θεό. Οὐδέποτε ὑπῆρξαν θρησκευτικὲς διαμάχες, συγκρούσεις καὶ ταραχές. Καὶ αὐτὸ συνεχίζεται νὰ γίνεται καὶ νὰ ἰσχύει καὶ σήμερα στὸ ἐλεύθερο τμήμα τῆς Κυπριακῆς Δημοκρατίας. Λυπούμαστε νὰ παρατηρήσουμε ὅτι, δυστυχῶς, τώρα καὶ τριανταεξὶ χρόνια στὸ τουρκοκατεχόμενο βόρειο τμήμα τῆς νήσου οἱ θρησκευτικὲς ἐλευθερίες δὲν τυγχάνουν σεβασμοῦ καὶ ἐφαρμογῆς.

Ἄλλὰ καὶ πέρα ἀπ' αὐτό, τὰ τουρκικὰ στρατεύματα εἰσβολῆς, οἱ ἔποικοι καὶ τὸ ἐκεῖ παράνομο καθεστῶς, τὸ ὁποῖο στηρίζεται ἀπὸ τὴν Τουρκία, ἐπιδόθηκαν σὲ μία ἄνευ προηγουμένου βιόσφι καὶ σκληρὴ προσπάθεια καταστροφῆς καὶ λεηλασίας τῶν θρησκευτικῶν μας χώρων καὶ μνημείων, τῶν ναῶν καὶ τῶν μονῶν μας, τῶν ἱερῶν καὶ τῶν ὁσίων μας, ἀκόμη καὶ τῶν κοιμητηρίων μας, καὶ γενικότερα κάθε στοιχείου πὸ μαρτυρεῖ τὴν ὑπαρξὴ καὶ τὴν παρουσίαν τοῦ χριστιανικοῦ πληθυσμοῦ στὸ βόρειο τμήμα τῆς Κύπρου. Ἐφτασαν μέχρι τὸ σημεῖο, ὥστε νὰ ἀλλάξουν ἀκόμη καὶ τὰ ὀνόματα τῶν κατεχομένων χωριῶν καὶ τῶν πόλεων μας καὶ νὰ δώσουν σ' αὐτὰ νέα τουρκικὰ ὀνόματα!

Κάτω ἀπ' αὐτὲς τὶς ἀφόρητες καταστάσεις καταπίεσης, ἐξανδραποδισμοῦ καὶ στέρησης τῶν θρησκευτικῶν τους ἐλευθεριῶν καὶ τῶν ἄλλων τοὺς ἀνθρωπίνων δικαιωμάτων, οἱ ἐγκλωβισμένοι Ἑλληνοκύπριοι Ἐορθόδοξοι Χριστιανοί, ἀλλὰ καὶ οἱ ἐγκλωβισμένοι Μαρωνίτες, οἱ ὁποῖοι τὸ 1974 ξεπερνοῦσαν τὶς εἴκοσι χιλιάδες, περιορίστηκαν σήμερα μόνον στοὺς τριακίσιους!

Γιὰ ὅλους αὐτοὺς τοὺς λόγους, ἡ Ἐκκλησία τῆς Κύπρου ὑψώνει φωνὴν διαμαρτυρίας καὶ ζητεῖ, ἀλλὰ καὶ ἀπαιτεῖ, τὴν ἀποχώρησιν ἀπὸ τὴν νήσον ὅλων τῶν στρατευμάτων εἰσβολῆς καὶ τῶν ἐποίκων. Μόνον ἔτσι ἀπὸ τὴν μία μεριά θὰ ἀποκατασταθῶν καὶ σὴν τουρκοκατεχόμενη σήμερα βόρεια Κύπρον οἱ θρησκευτικὲς ἐλευθερίες, καὶ ἀπὸ τὴν ἄλλη θὰ διασωθῶν καὶ θὰ διαφυλαχθῶν καὶ

ὅλοι οἱ θρησκευτικοὶ μας ἱεροὶ χώροι, οἱ ναοὶ καὶ οἱ μονές μας, τὰ κοιμητήρια καὶ γενικὰ ὅλα τὰ ἱερὰ καὶ τὰ ὁσία μας, τὰ ὁποῖα σὲ τελευταία ἀνάληψη ἀνήκουν σὴν παγκόσμια πολιτιστικὴ δημιουργία καὶ κληρονομιά».

Ἐκκλησία τῆς Πολωνίας

Πένθος γιὰ τὸν Ἀρχιεπίσκοπο Μύρωνα

Μεταξὺ τῶν θυμάτων τῆς ἀεροπορικῆς τραγωδίας τῆς 10.4.2010, κατὰ τὴν ὁποία ἐφονεύθη καὶ ὁ Πρόεδρος τῆς Πολωνίας Λέχ Καζίνσκι, καὶ ὁ Ἀρχιεπίσκοπος Χαϊνόφκα κυρὸς Μύρων τῆς Ἐορθόδοξου Πολωνικῆς Ἐκκλησίας. Ὁ Ἀρχιεπίσκοπος ἦταν ἀξιωματικὸς τοῦ Πολωνικοῦ Στρατοῦ, ὑπεύθυνος θρησκευτικοῦ γιὰ τοὺς Ἐορθόδοξους στρατιῶτες, οἱ ὁποῖοι ἀποτελοῦν μειονότητα σ' αὐτόν.

Ὁ κατὰ κόσμον Μίροσλαβ Χοντακόφσκι γεννήθηκε τὸ 1957 στὸ Μπιαλιστόκ καὶ εἰσῆλθε στὸν κλήρον τὸ 1978. Τὸ 2003 ἀνεκρῦχθη Διδάκτωρ Θεολογίας σὴν Θεολογικὴ Σχολὴ τῆς Βαρσοβίας, ἦταν φίλος τῆς Ἑλλάδος, τὴν ὁποία ἐπισκέφθηκε ἀρκετὲς φορές.

Ὁ Μητροπολίτης Βαρσοβίας καὶ πάσης Πολωνίας κ. Σάββας ἐτέλεσε αὐθημερόν τοῦ δυστηχήματος ἐπιμνημόσυνη Ἀκολουθία ὑπὲρ ἀναπαύσεως ὅλων τῶν θυμάτων, ἐνῶ ἡ κηδεία τοῦ ἐκλιπόντος Ἀρχιεπισκόπου ἐγένετο τὴν Δευτέρα 19.4.2010 σὴν Βαρσοβία καὶ ἡ ταφὴ του στὸ Μοναστήριον τοῦ Ἐὐαγγελισμοῦ τῆς Θεοτόκου στὸ Σούπραγ, σὲ κρύπτη τοῦ Καθολικοῦ, τὸ ὁποῖο ἔκτισε ὡς ἡγούμενος τῆς Μονῆς.

Ρωμαιοκαθολικὴ Ἐκκλησία

Τὸ Βατικανὸ δὲν ἀναγνωρίζει τὸ Κόσσοβο

Τὸ Βατικανὸ δὲν ἀναγνώρισε τὸ Κόσσοβο ὡς κράτος ἀπὸ σεβασμὸν πρὸς τὴν Σερβικὴ Ἐορθόδοξον Ἐκκλησίαν (SPC), δήλωσε ὁ καρδινάλιος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας, μέλος τοῦ Παπικοῦ Συμβουλίου, Βάλτερ Κάσπερ.

«Ἐμεῖς φυσικὰ γνωρίζουμε ὅτι τὸ Κόσσοβο εἶναι γιὰ τὴν Σερβικὴ Ἐορθόδοξον Ἐκκλησίαν μεγάλη πληγὴ καὶ ὀδύνη. Γνωρίζουμε, ἐπίσης, ὅτι τὸ λίκνον καὶ τὸ κέντρο τῆς σερβικῆς ὀρθοδοξίας εἶ-

ναι στο Κόσοβο. Τò κατανοοῦμε καὶ ἐπιθυμοῦμε νὰ τὸ σεβόμαστε», ἀνέφερε ὁ Καρδινάλιος Κάσπερ, σὲ συνέντευξη στὸ εἰδησεογραφικὸ πρακτορεῖο τῆς αὐστριακῆς ρωμαιοκαθολικῆς ἐκκλησίας «Kathpress» .

Ὁ ἐκπρόσωπος τῆς Ρωμαιοκαθολικῆς Ἐκκλησίας ὑπογράμμισε ὅτι τὸ Βατικανὸ τάσσεται ὑπὲρ τῆς προστασίας τῶν ὀρθόδοξων μνημείων, μονῶν

καὶ ἐκκλησιῶν στὸ Κόσοβο καὶ ὅτι ἔχει ταραθεῖ ἀπὸ «συγκεκριμένες βαναυσότητες σὲ πολιτιστικὰ μνημεῖα» .

«Στὸ Κόσοβο καταστρέφονται σημαντικὰ ἱστορικά, πολιτιστικὰ καὶ θρησκευτικὰ μνημεῖα. Αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ γίνεται». Αὐτὰ τόνισε ὁ Καρδινάλιος Κάσπερ ἀναφερόμενος στὰ προβλήματα τῆς περιοχῆς τοῦ Κοσσυφοπεδίου.